Regd. No. H 18

విడిప్రతి 0-30 పై.

24-10-69 శుక్రవారం

ఎలక్ట్రిక్ రీ-వైండింగు & రిపేరింగు సెక్షను తిరిగి ప్రారంభించినామని తెల్పుటకు సంతసించుచున్నాము.

భవాని ఎల్క్ట్రిక్ మెకానికల్ ఇండస్ట్రీయల్ వర్క్సు

(వినాయక సినిమా కాంపౌండులో)

ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు

ఫోన్: 459.

జనోద్ధరణ

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

నంవుటి 41 ★ వంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ వంచిక 48

25-10-69 శనివారంనుండి

నెల్లూరు శ్రీ శీతామహల్‌లో

"THE HILLS RUN RED"

"ది హిల్స్ ర్ర రెడ్"

కలర్ – సినిమాస్కోప

నెల్లూరులో రోడ్ల బీభత్స స్థితి

మొదలే అధ్వాన్నం; దానికితోడు కుంభవృష్టి; వీధులు జలమయం కాగా, గుంట మిట్ట ఏకమై నడకే దుస్తరమైంది!

మునిసిపాలిటీ, రహదార్లశాఖ ఏమయ్యాయి?

ఢిల్లీలో 'హిందూ' పత్రిక రాజకీయ విలేఖరిగావున్న విఖ్యాతజర్నలిస్టు శ్రీ జి. కె. రెడ్డి మొన్న నెల్లూరువచ్చినపుడు ఒకమాటన్నాడు– మధ్యతరగతి వాడెవడైనా ఒకకారుకొంటే దౌర్భాగ్యంగావున్న ఈ నెల్లూరు రోడ్లమీద లబో దిబోమని నెత్తినోరు బాదుకోవలసిందేకదా అని అన్నాడాయన. అంటే, మధ్యతరగతి పౌరుడికి కారుకొనడమే అసాధ్యమైనపని; అటువంటిది దుస్థితి పాలైన ఈ గుంటలు గోతుల నెల్లూరురోడ్లలో నిత్యం ఏదోఒకటి విరిగి, నిర్వహణ భరింపరానిదై అల్లాడవలసిందేగదా అనేది జి. కె. రెడ్డిగారి భావం.

జి. కె. రెడ్డిగారు దేశ రాష్ట్రరాజధానుల్లోతప్ప వుండని వున్నతస్థితిలో వుండేవాడుకాబట్టి ఆయనకు కార్లసంగతే ఆలోచనకువచ్చింది కాని కాలి నడకన పోయేవాళ్లు, రిక్షాల్లో ప్రయాణించేవాళ్లు, బండ్లు గిండ్లలో తిరిగేవారు ఈ గోతులలోపడి ఎన్నిబాధలకు గురియవుతున్నారో ఆయన వూహించలేక పోయాడు.

నెల్లూరురోడ్ల దుస్థితిగూర్చి ఎన్నిసార్లు వ్యాకాశామో, ఎంతగా విమర్శించామో, ఎంత రచ్చచేశామో పాఠకులకు తెలను. మన మునిసిపాలిటీకి ఇదంతా చెవిటిమందు శంఖారినట్లుంది. వ్యతిపక్ష కౌన్సిల్లర్లున్నారు; ఇటువంటి ముఖ్యమైన నమస్యలు వారికి పట్టనేపట్టవు. కమ్యూనిస్టు మిత్రులున్నారు, నమ్మెలు పికెటింగులు తప్ప, సామాన్యవ్యథలువారికి కనపడవు. నెల్లూరు టవున్‌లో అనేక నంఘాలున్నాయి– ఇండో–రష్యా, ఇండో – జర్మని, ఇండో అమెరికా నంఘాలు, రోటరీక్లబ్బువంటి పెద్దలుండే నంస్థలు అనేకం వున్నాయి; ఒక్కరికీ వీటి పట్ల దృష్టి మరలదు. అందుకే అందమైన నగరంగా రాష్ట్రంలో పేరుపొందిన నెల్లూరు అభాగ్యానికి అష్టదరిద్రం పట్టినమై పోయింది.

అందర్ గ్రౌండు డ్రయినేజి తవ్వకాల వ్యత్తులో ఎంతవరకువుపయోగపడుతుంతో పీమోకాని, ఇన్నాళ్ళుమాత్రం పట్టణంలోని వీధులను గుల్లచేసేసింది. ఒక్క రోడ్డు నరిగాలేదు; ఒక్కవీధి నరక్షమంగాలేదు; ఒక్కగొందె రూపంగాలేదు. అంతా గుంటలు, గోతులు –నెల్లూరు బ్రతుకే అతుకుల గతుకుల బ్రతుకైపోయిందా అనిపిస్తుంది. డ్రెయినేజిపైపులు బిగించడానికి వీ రోడ్డయినా త్రవ్వవలసిందే, వీధిదైనా లోడవలసిందే. కాని త్రవ్వినగుంటలు వూర్తిగా వూడ్చేదిక్కు లేకపోతే, పోసిన గుట్టలు చదరపెట్టే దివాణం లేకపోతే పట్టణంలో రాకపోకలు ఎంత దుర్భరమో, బాధాకరమో వూహించుకోవచ్చు.

మాకు మరీ ఆశ్చర్యంకలిగేది అవేదన కల్గించేది ఇదికాదు. డ్రెయినేజి కారణంగా టవున్‌లోని రోడ్లు ఇంత అరాజకం పాలైపోతుంటే, అవని అయిపోయినతర్వాత త్రైనా అగుంటలు నరిగా వూడ్చిందిలేదు, రోడ్లు వీధులు చదరపెట్టిందీ లేనిది దూడవలసిన బాధ్యత వున్నులా వనూలుచేను కొనే మునిసిపాలిటికి లేదాఅని మావ్యక్ష. పాడుల నదుపాయాలు దూడవలసిన 'టవున్ పాదర్' అని పేరుపెట్టుకున్న చేర్మెన్‌గారుకాని, కౌన్సిలర్లుకాని అమాత్యం వర్యవేక్షించవలసిన, లోటుపాట్లు నవరించవలసిన అవనరంలేదా అనేది మా వ్యక్ష. నిజంచెప్పాలంటే వీరెవరూ తమ మీది ఈబాధ్యతలు వున్నట్లు భావించడం లేదేమోనన్పిస్తుంది. వెల్లూరులో మునిసిపల్‌పాలనే వూర్తిగా దివాలమైపోయిందా అన్పిస్తుంది.

ఇదివరలో మా మూలు వరిస్థితుల్లోనే ఈ రోడ్డు గుంటల్లోపడి ఎందరో కాళ్ళు విరగ్గొట్టుకున్నారు; ఎన్నోలారీలు బస్సులు క్రుంగిపోయాయి; ఎన్నో బండ్లు రిక్షాలు బోల్తాపడ్డాయి. కాని వీటిని చూచినవారెవరు? విచారించినవారెవరు? చర్యలు తీసుకున్నవారెవరు? మొదలే అధ్వాన్నంగా వున్నరోడ్లు, గత పదిరోజులుగా ఎడతెరిపి లేకుండా కుండపోతగా కుమ్మరిస్తున్న వర్షానికి నరకం అయిపొయ్యాయి. రోడ్లంతా జలమయం; నందులు గొందెల నంగతి పోసింది, టవున్‌లోని వ్యధానమైన రోడ్లే సీటమునిగిపొయ్యాయి. ఎక్కడచట్టినా గుంటలు, రెండుఅడుగుల లోతువుండే గుంటలున్నాయి, దిన్నదిన్న దొరువులంత గుంటలున్నాయి; డ్రెయినేజికి త్రవ్విన కాల్వలున్నాయి, అమాంతం దిగబడిపోయే గోతులవి; ఇవన్నీ సీటమునిగి రోడ్డంతా చదరంగానే కనిపిస్తుంది; ఏది గుంటో ఏది గోతో, ఎటు పోవాలో ఎటు పోగూడదో దిక్కుతోచక తికమకపడి పోతున్నారు; నీరుగాపొయ్యి చతుల్లో దిగబడి పోతున్నారు; నానాయాతనలు అనుభవిస్తున్నారు; మునిసిపాలిటీ దుర్భాషలాడుతున్నాడు; హైవేనుకూడను తిడుతున్నారు; వ్యతుక్వాన్ని కావాల్సార్లు పెడుతున్నారు.

నెల్లూరుకు గుండెవంటిది ట్రంకురోడ్డు. తిన్నగావారి నత్యం ఎదురుగా చూడండి– మోకాటిలోతునీళ్లు. అక్కడనుండి కొంచం పైకిపోండి; వీ. సి. వరిక్షన్నుతికి వ్యతిష్ఠించబడిన కాంక్య విగ్రహంవుంది; అది ఒక దీవిలో దిక్కువడిపోయిందా అని పిస్తుంది. ఇంకొంచందూరం వడవండి– కన్యకలాన్సత్రికూడలి మొదలు, నంతపేట మార్కెట్‌వరకు అదొక నరోవరం. మార్కెట్‌దగ్గరకైతే సిమరంవుతో ముక్కులు వగిలిపోతాయి. అడ్డైన తర్వాత రనక మహల్ దగ్గరకువచ్చి, వూర్ణిస్కెట్ ఫ్యాక్టరీ రోడ్డున నడవండి; అదిరోడ్డా, ఇది నెల్లూరా, మనం మనుషులమా అని పిస్తుంది. నరకానికిపోయే జాతీయ రహదారి ఇదే కాబోలు నన్పిస్తుంది. బృందావనంలో కెనరాబ్యాంకు ఎదురుగావున్న మడుగునంగతి విమిటం మీదువ్రాస్తారు; అంతర్మండల బస్సుల కూడలియైన కాంతవాంటల్ రోడ్డు దుర్గతి వంగతి వ్యాస్తావిస్తారు. ఇటువంటి నందులు గొందుల విషయం వివరించవలసివస్తే మాకు బోలెడు బిగలదు, మీకు చదివే ఓపికావుండదు. నుబేదారుపేట నరకం రోడ్డుమీది బోను బొమ్మదాటిపోండి; రైల్వేవంతెన వస్తుంది; అక్కడ నాలుగు దినుకులకు నడుముల లోతునీళ్ళు. ఆకాశం ఎత్తువుండే బస్సులు లారీలుకూడా ఆ ప్రవాహం తగ్గేవరకు అటు ఇటు నిల్చిపోవలసిందే. అక్కడనుండి మళ్ళీ ఇటువస్తాం; వి. ఆర్. కాలేజినుండి సౌత్‌స్టేషన్‌వైపు వయనిద్దాం. వెంకటేశ్వరబాకీను ఎదురుగా అరోడ్డు రోడ్డు వైతరణిగావుంది. ఇది ఈ వర్షాలకే కాదు, ఏళ్ళు వూళ్ళుగా ఈ దుస్థితిలోనే వుంది. పేద, పెంట మురిగి కుళ్ళి బండు వచ్చిపోయేటప్పుడు ఆనీళ్ళు కలకారి దుర్గంధంతో నమించంగా వుండడమే పాధ్యంకాదు. లెవల్ క్రాసింగు దాటితే, ఏ డబ్బు డి. ఆపీసువరకు అదొక క్యారీగా వుంటుందేకాని రోడ్డుగా తోచదు. ఈ రోడ్డుగుండా మంత్రులు, మహామంత్రులు, వున్నతాధికార్లు వందలమంది పోతుంటారు వస్తుంటారు. నెల్లూరు టవునులో అయితే గునుపాటి గెస్ట్‌హౌను, నేరుగాపోతే కోనమల్ బంగళా వున్నాయి కాబట్టి– నిత్యం ఎవరో ఒకరు ఈరోడ్డుకు తగులుతూనేవుంటారు. వీరికి ఈ రోడ్డు దుస్థితి కనవడదా? కళ్ళుమూసుకొని వ్యయాణిస్తారా? ఈ విధమైన దుస్థితి వ్యలాలు, చెప్పుకోడానికే సిగ్గుగావుండే బోట్లు కొల్లలు!

మొన్నొక నిండు గర్భిణి రిక్షాలో పోతున్నది. రోడ్డంతానీళ్ళు; వీదిగుంటో, వీదిమిట్టో కనవడడంలేదు. రిక్షాగుంటలో

—కొరవ 7 వ పేజీలో

నెల్లూరుజిల్లా పౌరులకు హెచ్చరిక

ఇమిటేషన్ ప్రకటనలనుచూసి మోసపోకండి

మఫత్‌లాల్ గ్రూపువిల్సు, మిల్లు వారలచే అనుమతి పొందిన

ఆథరైజ్డు టెక్స్‌టయిల్ షోరూము

DWARAKA

నెల్లూరులో చంద్రభవన్ ప్రక్కన ద్వారక ఒక్కటి మాత్రమేనని గ్రహించండి. మీరు ధృవపరచుకోండి. అబద్ధ ప్రచారములను చూచి మోసపోకండి. ఇచ్చటనే మఫత్‌లాల్ గ్రూపు 11 మిల్లులలో తయారుకాబడిన అధునాతనమైన సమస్త వస్త్రములు మిల్లు రేట్లకు లభించును.

మావద్ద 85% కొనిమట్టింగు వచ్చివున్నది. 100% Terene త్వరలో మాకు మావద్ద దొరకును.

Approved Textile Retail Shop DWARAKA

నాణ్యతేకు మీనికేకు ప్రాతసుఖమునేకు

అరుణా పేనాలనే వాడండి.

పెన్ కార్నర్, నెల్లూరు.

కోవూరు డిఎ మున్సిఫ్ కోర్టులో

E. P. No 30 of 1968.

O. S. No. 244 of 1966.

వల్లిపాల నుందర్శనరెడ్డి ... —డిక్రీహోల్డరు.

గార్లపాటి నుందర్శనరెడ్డి —జెడ్డిమెంటు డెట్టరు.

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా జెడ్జిమెంటు డెట్టరు ఆస్తులు స్థిరాస్తి 17-11-1969 తేదిన వగలు 11 గంటల నుండి బహిరంగ యాలము చేయబడును.

షెడ్యూలు:—

(1) నెం. 28 రుపట్టా, తోట నర్వే నె 10/2 రు, యు 0-28 ట్టుకు హద్దులు:- [తూ] పిడెం వాశ్చంద్రారెడ్డిభూమి [ప] డొంక [ప]గుంటూరు రాజారావునాయుడు భూమి [వు] పిడెం హరిశ్చంద్రారెడ్డి భూమి. ఈ హద్దులలోని యు 0-28 ట్టు లేక 0 - 114 హెక్టార్లు.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 200/-

అమీనా కిమ్మతు రూ. 600/-

(2) నెం. 28 రుపట్టా, నర్వే 17/3 నెంబరు పూరికి వడమరవైపు యు 0-36 సెంటు మాగాణికి హద్దులు:- [తూ] దండు రామయ్య భూమి [ద] గొర్లపాటి రాజారెడ్డి భూమి [ప] పిడెం హరిశ్చంద్రారెడ్డి భూమి [వు] డొంక. ఈలోని యు 0-36 సెంటు లేక 0 - 147 హెక్టార్లు.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 200/-

అమీనా కిమ్మతు రూ. 800/-

(3) నెం. 28 రుపట్టా, నర్వే 19/3 నెంబరు, యు 0-38 సెంట్లుకు హద్దులు:- [తూ] గుంటూరు రామయ్య భూమి [ద] కాల్వ [ప] పిడెం హరిశ్చంద్రారెడ్డి భూమి [వు] గొ. రాజారెడ్డి భూమి. ఈ లోని యు 0-38 ట్లు లేక 0 - 155 హెక్టార్లు.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 200/-

అమీనా కిమ్మతు రూ. 800/-

(4) నె. 28 రు పట్టా నర్వే 136/4, 145/2 నెంబర్లు, యు 11-07 సెంట్లులో యు 1-12 ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] గుంటూరు హనుమయ్య భూమి [ద] కాల్వ [ప] గుడ్లూరు నుందర్శామయ్య భూమి [వు] కాల్వ. ఈ లోని యు 1-12 సెంట్లు లేక 0 - 453 హెక్టార్లు.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 600/-

అమీనా కిమ్మతు రూ. 3000/-

(5) నె. 28 రు పట్టా నర్వే 149/3, 160/2, 161/1 నెంబర్లుగల పూరికి తూర్పున యు 1-03 సెంట్లుకు హద్దులు:- [తూ] గుంటూరు హనుమయ్యభూమి [ద] కాల్వ [వ] గుడ్లూరు నుందర్శామయ్య భూమి [వు] డొంక. ఈ లోని యు 1-03 సెంట్లు లేక 0 - 417 హెక్టార్లు.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 600/-

అమీనా కిమ్మతు రూ. 3000/-

—ఎస్. ఎల్. వి. రమణారెడ్డి,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరుజిల్లా
అఫిషియల్ రిసీవరు కోర్టులో

నెల్లూరు వజ్‌కోర్టు: ఐ. ఏ. నె 20/60 రు యల్లా నుందరరామిరెడ్డి - తండ్రి నుబ్బా రెడ్డి - గూడూరు - గూడూరు కాలాజా —యిజాసాల్వెంటు.

పై నెంబరులో యిజాసాల్వెంటువల్ల రావలసిన బాకీలకు మా క్రెడిటర్లు తమ బాకీ రుజువు పత్రములను ఈ ఆఫీసులో 30-11-69 తేది వగలు 2 గంటలలోగా దాఖలు చేసుకోవలెను. అట్లు దాఖలు చేసుకొనని బాకీదార్లకు దామాషా వంది యివ్వబడదు.

—సి. సత్యనారాయణమూర్తి,
అఫిషియల్ రిసీవరు.

ప్రజాసేవ

శ్రీ సౌమ్య ఆశ్వయుజ శుద్ధ చతుర్దశి శుక్రవారం 24-10-1969

కూలిపోయిన ప్రంటు

అనేకపార్టీల అతుకుబొంత వ్యతుక్వాలు వ్యవలకు మేలుచేయలేకపోవడమటుంది, అవలు నిలువలేవనేది అన్నిరాష్ట్రాల్లోను రుజువైంది. కమ్యూనిస్టేతర ప్రంటులే కాదు; కమ్యూనిస్టు ప్రంటుబుకూడా కూలిపోక తప్పదనేది కాజాగా కేరళలో రుజువైంది.

కేరళ యునైటెడ్‌ప్రంటులో భాగస్వాము లైన నాలుగుపార్టీలు ప్రంటు నుండి బైటొలగాయి; ఆ పార్టీలకుచెందిన ఆర్టురు మంత్రులు రాజీనామాలిచ్చి మంత్రివర్గం నుండి తప్పుకున్నారు; ఆ పార్టీల నభ్యులందరు శాసన సభలో వ్యత్యేకస్థానాలు కేటాయించవలసినదిగొని వేరుగా కూర్చున్నారు. తరువాతమట్టం నంబూద్రిపాద్ వ్యతుక్వ పతనం. మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టు పార్టీకరులందరు వూనుకుంచే నంబూద్రిపాద్ మంత్రివర్గాన్ని పదచ్యుతం చేయడం నులభసాధ్యమైనపనే. రాజీనామా యిచ్చిన మంత్రులు కాము ఎందుకు రాజీనామా యివ్వవలసి వచ్చిందో శాసనసభలో వ్యకటనలు చేశారు. తమ నహకారంతో అధికారానికి వచ్చి, ఆ అధికారంతో తమను పతనం చేసి, ఆ అధికారాన్ని తన పార్టీబలానికి వువయోగించుకొన్నారనేది మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టు పార్టీమీద వీరి అరోపణ. అవినీతి అరోపణల విచారణకు నంబూద్రిపాద్ పక్షపాతవైఖరి నవలంబించడం, తనపార్టీవారికొక విధానాన్ని, ఇతర పార్టీలవారికొక విధానాన్ని అనునరించడానికూడా వీరు అరోపించారు.

ఈ అరోపణలు ఒక్క కేరళలోనే కాదు, ఒక్క కమ్యూనిస్టు ప్రంటులున్న రాష్ట్రాలలోనేకాదు, ఏ రాష్ట్రమైనా ఏ పార్టీల నంఘటనలు అధికారంలో వున్నా ఇదే జరిగింది. మంత్రివర్గంలోని పార్టీలు తమకు చేతికిచ్చిన అధికారాన్ని తమపార్టీ వ్యయోజనాలకు వినియోగించుకోవడం తప్పు. వ్యతాధ్యున్నతికి నమష్టిగా కృషిచేసిన సాదృశ్యంలేదు. ఈ ప్రంటులలోని పార్టీలకు అతయ సామ్యంలేదు, భావన మైక్యత లేదు, నమష్టి కట్టుబాటులేదు; కాంగ్రెస్‌మీద ద్వేషంతో, అధికారంమీద వున్న మక్కువతో అవద్ధర్మంగా ఒక్కటై, వ్యతుక్వాన్ని పీల్చిపచగలిగామనే దొక్కుడే వీరి ధ్యేయంగా కనబడుతుంది. అందువల్లే చేరింది మొదలు ఎవరి మార్గం వారిది, ఎవరి ధోరణి వారిది, ఎవరి వాదం వారిదిగా వుంటున్నది. ఒకటే వాగ్వివాదాలు, వరస్పర నిందారోపణలు, ఘర్షణలతో నతమత మనడానికే ప్యాద్దు చాలక, నిత్యపాలనే అస్తవ్యస్తమై, ఒక్కొక్కవ్యడు మంత్రివర్గంలో ప్రతిస్థంభన పీర్పడి, ప్రజలు పూర్తిగా విన్నురింపబడడం జరిగింది. ఇంతేకాదు, అవినీతి విషయంలోకూడా కొందరు ప్రంటు మంత్రులు అందివేసిన చేతులని పించుకున్నారు. నుస్థిర వ్యతుక్వంలేదు; శుభ్రమైన పరిపాలన లేదు; వ్యక్తిందిన ఆశయాలు అమలు జరిపే వుద్దేశ్యంలేదు; కావునే ఈ అతుకులబొంత వ్యతుక్వాలకంటే; కాంగ్రెస్ వ్యతుక్వాలే లక్షరెట్లు మేలనే అభిప్రాయం ప్రజల్లో గాఢంగా పీర్పడింది. ఒరిస్సా, బంగాలులోని కమ్యూనిస్టేతర ప్రంటు వ్యతుక్వాలు దినగడంగా కొనసాగుతున్నాయి కాని; మిగిలిన అన్ని రాష్ట్రాలలో పతనం కాక తప్పదేమో.

కమ్యూనిస్టు ప్రాబల్యంలో వున్న కేరళ, పశ్చిమబెంగాల్‌లలో కూడా పతనమయ్యే స్థితివచ్చింది. కేరళలో ప్రంటు వ్యత్యుత్వం అధికారానికి వచ్చి రెండు నర్ల నంవత్సరాలు దాటితే, ఆ వుణ్యకాలం కాస్త ప్రంటులోని పార్టీల వరస్పర వివాదాలకు నరిపోయింది. చేసిన వ్యకాసేవలేదు; అనునరించిన అత్యుదయ విధానంలేదు. అతుకు రెండు కమ్యూనిస్టు పార్టీలే బద్ధవిరోధులై, రెండు శత్రుకూటాలుగా యుద్ధ నన్నద్ధమైనవి. పశ్చిమ బెంగాల్‌లో స్థితి ఇంతకంటే భిన్నంగా వీమిలేదు. అక్కడా మంత్రివర్గంలోని పార్టీలు పిదుల్లోబడి కొట్టుకొంటున్నాడు; చంపుకొంటున్నారు; మంత్రులు ఒకరినొకరు నోటికొచ్చినట్టు తిట్టుకుంటున్నారు. కీలక మైనశాఖలను చేతబట్టుకున్న మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టుపార్టీ పూర్తి అధికారాన్ని చెలాయిస్తూ, అధికారాన్ని తన పార్టీ ప్రాబల్యానికి వువయోగపెట్టుకుంటూ, భాగస్వాములను నిన్నహాయులనుచేసేసి ఆటాడుకుంటున్నది. అజయ్ ముఖర్జీగారు తాను ముఖ్యమంత్రినని విర్రవీగవచ్చు; అజయ్‌ఘోష్‌కు వ్యతికారం చేశానని అనందించవచ్చునేమోకాని; ఈ వాడు కమ్యూనిస్టు బండీగా వ్యక్తిత్వాన్నికూడా కోల్పోయి; వశ్చాత్తావ స్థితిలోవుంటాయి. కేరళ, పశ్చిమబెంగాల్ వరిస్థితుల సామ్యాన్ని చూచినప్పుడు, కర్తీవ కార్యక్రమంతోనే మార్క్సిస్టులు ఇతర పార్టీలను నామావశిష్టంచేసి, పూర్తి అధికారాన్ని చేజిక్కించుకొనటకు వ్యయత్నిస్తున్నారని భావించవచ్చు. రాజ్యాంగంమీద నమ్మకంలేనివారు, పార్లమెంటరీ వ్యవస్థాస్వామ్యంమీద విశ్వానంలేనివారు; ఈరాజ్యాంగాన్ని, ఈవ్యవస్థాస్వామ్యాన్ని అధారంచేసుకొని రాజ్యాంగాన్ని మట్టు బెట్టి, వ్యవస్థాస్వామ్యాన్ని పాతిపెట్టి; కమ్యూనిస్టు నియంతృత్వాన్ని వ్యతిష్ఠించడమే ధ్యేయమని బహిరంగంగా వకటించినవారు వ్యజల మద్దరించగలమంచే భ్రమించి వారితో చేతులు కలిపినవారు వెర్రి వెంగళప్పలవుతారుకాని, మార్క్సిస్టులు కాదు. కాంగ్రెస్‌లోని వ్యక్తిగత ద్వేషాలతో, అధికార అరాటంతో మార్క్సిస్టులతోచేరిన ఈ వ్యవస్థాస్వామ్య పార్టీలు దేశ స్వాతంత్ర్యానికి తెలిసో తెలియకో హంతకులవెట్టాయని భావించడం పొరపాటుకాదు. వ్యత్యజ్ఞానుభవం తర్వాతైనా, వరాభవం తర్వాతైనా అజయ్‌ముఖర్జీనుంటి వారైనా నవరించుకొని, వారి వుక్కువుచ్చులనుండి ఇప్పటికైనా బయటవడకారో; లేక ఇంకా కూడా వారితోనేవుండి దేశానికి ద్రోహం చేస్తారో చూడవలసివుంది.

కాననసభలో తనమీద అవిశ్వానం వ్యకటించబడితేతప్ప రాజీనామా చేయనంటున్నాడు కేరళ నంబూద్రిపాద్. ఈ పరిస్థితిలోకూడా తనపార్టీప్రయోజనాలకు వువయోగించుకోవాలనేది మార్క్సిస్టుల వుద్దేశ్యం. కాంగ్రెస్‌తోచేరి, వ్యవస్థాస్వామ్యాన్ని వడగొట్టారనే అపవాదును ఈ నాలుగు పార్టీలమీదవేసి, వారిని అపఖ్యాతిపాలుచేసి, రేపు మధ్యంతర ఎన్నికలలో లాభం పొందాలనేది మార్క్సిస్టుల కుతంత్రం. ఈ ఐకకూటంలో వడే మంత్రివర్గంనుండి తప్పుకున్న పార్టీలవారు ఇంకా ఇదమిద్ధమైన నిర్ణయానికి వచ్చినట్టులేదు. పీపుల్ ప్రంటు ఒక్కనిషయం స్పష్టం— ఈ వాడు కాకుంటే రేపైనా వీపు నంబూద్రిపాద్‌మీద గద్దెదిగుడం తాయం; కేరళలో ప్రంటు వ్యత్యుత్వంపోయి, మధ్యంతర ఎన్నికలు రావడమూ తాయం. కేరళ వ్యజల దృక్పథం పిదిరంగా వున్నదోకాని, దేశంలోని వ్యవస్థాస్వామ్య వాదులందరూ ఈ వరిణామానికి నంతోషిస్తున్నారు. కాని, ఈ వరిస్థితిని కాంగ్రెస్ తదితర వ్యవస్థాస్వామ్యపార్టీలు ఎంతవరకు నద్వినియోగ వరచుకోగలవన్నదే నమస్య. కాంగ్రెసేకాకుండా, అన్ని ప్రజాస్వామ్య పార్టీలు కండ్లు తెరువవలసిన నమయము, వివేకంతో వర్తించవలసిన తరుణమనిమాత్రం హెచ్చరిస్తున్నాము.

—

ఈ వారం విశేషాలు

కాంగ్రెస్ సంతకాలు

కాంగ్రెస్ సంతకాల వుద్యమం వారలి అవ్వడు దేశంలో మున్మరంగా కావసాగుతున్నది. అ. భా. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నిజలింగవ్వకు వ్యతిరేకంగా, అయన్ను అ ప ద వి లో నుండి తప్పించిపారేసి అయన స్థానంలో ప్రధాని ఇందిరమ్మ సోషలిస్టుతిర్వం వున్నుకున్న వాయజ్ఞి వారిని అంపే ఇందిరమ్మకు నమ్మకంగా మెలిగే వారిని ఎన్నుకోవాలన్నది ఈ ఉద్యమ తాత్పర్యం. ఎ. ఐ. సి. సి. మెంబర్లలో యిప్పుడు వినవతున్నదాన్ని బట్టి వురామరిగ్గా చూస్తే ఇందిరమ్మ గ్రూవుకు; నిజలింగవ్వ గ్రూవుకూ బలం చెరినగం వున్నదంటున్నారు.

అధికారబలం వారకి తోడై వున్నది గనుక వ్యధానమంత్రి మద్దతుదార్లు రాష్ట్రం రాష్ట్రం తిరుగుతూ ఎ. ఐ. సి. సి నభ్యులచర్యల నంతకాలు పోగుచేస్తున్నారట.

పిసిసిలేనీ అ. భా. కాంగ్రెస్‌లోని రెండుగ్రూవులు ఇండికేట్ – సిండికేట్ గ్రూవులు కామాటంగా అయటకొచ్చి కాడో పేడో తేల్చుకోవాలనే దృష్టితో మోహరించుకొని చూస్తున్నారు. మొత్తానికి రాష్ట్రవతి ఎన్నికల నందర్భంగా తల ఎత్తిన కాంగ్రెస్ చీలికలు అగ్నిలో కాంగ్రెస్ వర్కింగ్‌కమిటీ అమోదించిన ఐక్యతా తీర్మానంతో నమసిపోలేదు. పార్టీ మెంటరీపార్టీమీదనేగాక, కాంగ్రెస్‌నంస్థ మీదకూడా తిరుగులేని అవ్యతిహతమైన అధిరత్యం నంపాదించి, నిరంకుశాధిపత్యం వహించి, సిండికేట్‌ను వామకూపాలు లేకుండా చేయాలనే నంకల్పబద్ధురాలై వున్నది ఇందిరమ్మ.

చల్లకొచ్చి ముంతదాచడం

నిజలింగవ్వను కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష వదవినుండి తప్పించేందుకు త్వరలో ఎ. ఐ. సి. సి. నమావేశం జరిపేందుకు అవతరిస్తీయుడు వన్నాగాలు వన్ను తూంటే వున్నవదవిని కవ్వదుకోవాలనే కావత్యయంలోవడ్డాడు నిజలింగవ్వ గారు. పావం, నిజలింగవ్వ 'డిపెన్సు'లో వడ్డాడు. సిండికేట్ నాయకులు మాత్రం తక్కువ తిన్నారా?

బెంగళూరులో మంతనాలు పారంభమైనాయి. నిజలింగవ్వ–రామకృష్ణగారలు మొన్న రెండుగంటలసేవు రహన్య మంతనాలు జరువుకున్నారు. సీఎం నంజీవరెడ్డి గారు కూడా ఇల్లారుమంది బెంగళూరు వెళ్ళి బాబా మంతవాల్లో పాల్గొన్నారు. కేరళ వ్యదేశ్ కాంగ్రెస్ నాయకులు తోడయ్యారు. వీళ్ళంకాకల్ని ఎత్తుకుపైఎత్తులు అలోచించివుంటారు.

కాని పావం సీఎం నంజీవరెడ్డి తనకు ఈ రాజకీయాలే కొత్తిగా తెలియదన్నట్టు వ్యకటించాడనుకోండి. తన అనంతవురం

—కొరవ 12 వ పేజీలో

పుట్టపాళ్ళి

కనిగిరి రిజర్వాయరు: జోనల్ పద్ధతి ఐక్కట్లు

జోనల్‌పద్ధతిలో వున్న ఇక్కట్లనుగూర్చి జమీన్‌రైతు నంపాదకీయంలో వివులంగా చర్చించినందుకు మా ధన్యవాదాలు.

కనిగిరి రిజర్వాయరుక్రింద రెండో కారుకు అనాదిగావున్న క్లాకు వద్ధతి తీసేసి మనస్కతుత్వం జోనల్ పద్ధతి వ్యవేశపెట్టింది. ఇందువల్ల రైతులకు మేలు జేకూరేదానికన్నా కీడుగిర్లేందుకే అవకాశం వున్నది.

ఈమధ్యన వ్యవసాయఉత్పత్తుల్లో ఎంతగానో అభివృద్ధిచెందుతూ ముందుకు సాగిపోతున్న యీ కాలంలో యెన్నడో 1942 నంవత్సరంలో యీ జోనల్‌వద్ధతి వ్రవేశపెట్టేందుకు ప్రారంభించి 1906 నంవత్సరం వాటికి ముందున్న వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల వరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని రెండోకారుకు నీళ్ళువదిలేదుకు 7-8-69 గజిల్‌లో నర్వే నెంబర్లు వ్యకటించడం అర్థరహితంగానూ అమదితంగానూ వున్నది.

ఈ వ్యవహారం ఎంత అధ్వాన్నంగా అయోమయంగా వున్నదంటే ఒకే తూము క్రింద కొన్ని నెంబర్ల భూములకు రెండో కారు ఇచ్చి, మరికొన్ని నెంబర్లకు యివ్వకపోతే అది చవుడుబారకతప్పదు. రైతుకు ఇంతకన్నా మోరవరిస్థితి వేరేవుండదు.

ఈ గజిట్‌లో వ్యకుంచిన నర్వే నెంబర్ల పట్టికలో తమతమ నెంబర్లున్నవా లేవా అనే వైనం వ్యతిరైతూ తెల్సుకోవడం తప్పనిసరై యెంతో శ్రమవడవల్సి వస్తున్నది. యీ వరిస్థితులలో రైతు తన కాలాన్ని వ్యవసాయవనులకు వువయోగించుకునేందుకు వీలులేక అఫీసులచుట్టూ తిరిగేందుకు వరిపోతుంది. తప్పిపోయిన తమ నెంబర్లుగూర్చి అడిగే వణులు ఈ నెలలోగా తెల్సుకోవడం వ్యయవ్యయానంతో కూడినవని. వక్కా భూములో రెండోకారు సౌకర్యం కల్గించి గెజిట్‌లో లేకపోయినంత మాత్రాన వ్యర్థంగా తడిసి చెడిపోయే తన భూమిలో కూడా రెండోకారు వేయక మానడు. కనినం క్రాంతి బాబుల్‌లో అయా భూములక్రిందవున్న వూర్తి భూ విస్తీర్ణానికి రెండోకారు యిచ్చేటట్లు వ్యత్యేక వ్యవ

—కొరవ 12వ పేజీలో

నాయకులకు ములుకులుగావున్న

సరిహద్దు గాంధీ నుడువులు

ఈ గాంధిస్వామిని ఎరక్క తెచ్చుకున్నామే, ఈ సమయాన! - అని చాలమంది నాయకవర్గీయులు తలగోక్కుంటూ వుండవచ్చును. కాని, నేనుకున్నవారికి నేనుకున్నంత మహాదేవ!

ఆయన మాటకు ఎంత వదునో గమనించండి అహింసావాది గనక చేత కత్తి పట్టడు. అందువలన తననోటికే కత్తికంటె

వారం వార్త
ఈ తిలో

పదనైపోతుంది. దాని శక్తి, ప్రభావం అమోఘం. దానిముందు అందరం తల వంచుకోవలసిందే.

ఇప్పుడీయన ఇంకొక్క పని చేయవలసి వున్నది. షేక్ అబ్దుల్లా ప్రస్తావన తీసుకోకుండా, తాను, తన కొడుకు, అన్న కొడుకు, ముజీబుర్ రహమాన్ కలిసి ఒక స్ఫుటమైన రాజకీయ వేదికను పాకిస్తానులో స్థాపించవలెను. ఈ వేదిక అధికారంలోకి వస్తే, సరేసరి. లేకున్నా, అధికారంలో వున్నవారిపై ప్రబల ఒత్తిడి తెచ్చే శక్తిని కలిగివుండవలెను.

దానికి సరియైన ఆవాయి భారతదేశం నుండి తప్పకవస్తుంది. ఈ దేశంలో జన సంఘప్రభుత్వం వచ్చినా అడ్డేమి వుండదు. గఫర్‌ఖాన్‌వంటి వారిని అంతా ఆదరిస్తారు.

సరిహద్దు గాంధి నైతిక విలువలకు ప్రాధాన్యమిచ్చేవేళ కామరాజ్ కూడా ఆ విలువలనుగూర్చి వంప్రాపించడం ముదావహం. ఐతే ఈయన శిష్యుడు నైతికధర్మ సంకటం సల్పింది.

ప్రధానమంత్రి కార్యక్రమాల్ని ఆమె కంటె ఎక్కువగానే ఈయన ఆదరిస్తాడు. కాని, దానిని ఏమాత్రం ఆదరించని బృందంతో ఏకమై క్రమశిక్షణ పేరిట ప్రధానమంత్రిని దండించబూనుకున్నాడు.

దవాత్ తిరిగిపోయినంత త్వరగా, సులభంగా కామరాజ్ తిరగడు. సుబ్రహ్మణ్యాన్ని ఎక్కడికైనా పైకెక్కిస్తే తమిళనాడు కాంగ్రెస్ తనది అనేభావం కలిగితే కామరాజ్ పునరాలోచనకు పూనుకుంటాడు.

ఆయన దృష్టిలో డి. యం. కె. ఒక పార్టీ కానేకాదు. పైగా మార్క్సిస్టు ప్రభుత్వాలను తిప్పలుపెట్టే రైటిస్టు కమ్యూనిస్టుల సహవాసం చేస్తున్నందుకు ప్రధానమంత్రిని ఆక్షేపిస్తున్నాడు.

మార్క్సిస్టు ప్రభుత్వాలను కూలద్రోసే కమ్యూనిస్టులతో తనకు తగాదా ఏమిటంటారా?-మా ఊహాగానం ఏమంటే, ఆ ప్రభుత్వాలనే కూలద్రోసేవాళ్లు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలను కూలద్రోయరా?- అట్టివారి సహకారం మనకెందుకని ఆయన తాత్పర్యంకాబోలు!

కాని ఎవరు ఎవరి సహవాసం చేస్తున్నదీ తెలియడంలేదా? కాంగ్రెస్‌పార్టీని

—తరువ 12 వ పేజీలో

గాంధిశతజయంతి సందర్భంగా లండన్‌లోని బ్రిటిష్‌మ్యూజియంలో సెప్టెంబరు15 నుండి అక్టోబరు26తేది దాకా ప్రదర్శనఏర్పాటైంది. ఇందులో గాంధీజీ వుపయోగించిన చరఖా, ఎలిజబెత్ రాణికి గాంధీగారు వివాహ బహూకరణగా పంపిన అద్దకపు టేబిల్‌క్లాత్ వగైరాలెన్నో ప్రదర్శించారు. ప్రాచ్య గ్రంథాలు, వ్రాత ప్రతుల శాఖకోపనచేస్తున్న డాక్టర్ టి. డి. హారిసన్ ప్రదర్శనసుతిలకిస్తున్నారు.

వివాహమునకు - ముందు-వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి ఏ రకమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలోఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్‌చౌదరిడిస్పెన్సరి, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు

చికాగో పౌరసంస్థ సాయంతో కూర్గులోని అమ్మతి (మైసూరు) ప్రాంతంలో నెలకొల్పబడిన అధునాతన సంచార ఆస్పత్రి. మారుమూల గ్రామాదులకుకూడా వెళ్లి విస్తృత చికిత్సా సౌకర్యం కల్గిస్తున్నది. ఈ ఆస్పత్రి డైరెక్టరు డాక్టర్ రత్నా అల్వా పై చిత్రంలో ద్వారంలో నిల్చొని వున్నది.

1929 నాటి గాంధీజీ నెల్లూరు పర్యటన

ఇరవై గ్రామాలు తిరిగారు - ఖాదీ నిధికి 30వేలు వసూలుచేశారు

సేకరణ :
బం. గో. రె.

1921 లో గాంధీగారి నెల్లూరు పర్యటనకు, 'అసహాయోద్యమ పర్యటన' (non-cooperation tour) అనే పేరుపెడ్తే; 1929 లో నెల్లూరు పర్యటనకు 'ఖాదీ పర్యటన' (Khadi tour) అని పేరు పెట్టారు.

గాంధీగారు యీ పర్యాయం మూడు రోజులపాటు నెల్లూరు జిల్లాలో పర్యటించారు; మొత్తం 20 గ్రామాలుదాకా తిరిగారు; దాదాపు 30 వేల రూపాయలదాకా ఖద్దరునిధికి వసూలుచేశారు.

నెల్లూరు సభలో మాట్లాడుతూ గాంధీగారు యిట్లా అన్నారట: "నేను 1921 సంవత్సరంలో నెల్లూరు వచ్చినపుడు కోమటివానివలె రాలేదు, ఇప్పుడు నేను వచ్చి కోమటిగా భారతదేశ దరిద్రనారాయణుని పక్షంగా వచ్చాను. దరిద్రనారాయణుడి కెంత ధనమిచ్చినా చాలదు." (నెల్లూరు పత్రిక 'దేశబంధు' 20-5-29 నంచిక రిపోర్టు).

పల్లిపాడు ఆశ్రమం

1921 లో నెల్లూరు వచ్చినపుడు గాంధీగారు పెద్ద ఆశలుపెట్టుకుని ప్రారంభించిన 'పల్లిపాడు పినాకినీ ఆశ్రమం' 1929 లో మళ్లీవచ్చి చూచేసరికి మూలబడివుంది. గాంధీగారికి ఇది కొంత మనఃక్లేశం కల్గించక పోలేదు. ఈ పల్లిపాడు ఆశ్రమం గూర్చి మాట్లాడుతూ- "దీని స్థాపకుడు ఆదర్శప్రాయుడైన దిగుమర్తి హనుమంతరావు మరణానికై వగచెదను. అతడిని నా పుత్రుడుమాదిరిగా గౌరవించాను. అతడిది పరిశుద్ధమైన ఆత్మ. ఈ మండలాన్ని, దేశాన్ని అతడు ఎంతగానో సేవిస్తుండేవాడు. అస్పృశ్యతా నివారణకూ, ప్రకృతి చికిత్సావకాశాలకీ అధిక కృషి చేసినవ్యక్తి. వారి మరణానంతరం తగువైన సాధకుడే కానరాడు.

"పల్లిపాడు ఖద్దరు వుత్పత్తికి చాలిన ప్రదేశం. పల్లిపాడునందుగల సౌందర్యవనతుల్లలో, విశాల భవనసౌకర్యంతో, కొందరు గట్టిప్రచారకులు చేరితే ఆస్థలం ఎంతో ప్రాముఖ్యత గాంచగల్గుతుంది. 1929 దినంబసుదాకా మనమిట్లానే చేతులు జోడ్చి కూర్చుంటే స్వరాజ్యం మనఎదుట వూడిపడుతుందా?...." అన్నారు.

ఈ పల్లిపాడు ఆశ్రమ స్థాపనకు ప్రారంభంలో స్వర్గీయ పొణకా కనకమ్మగారు తన నగలుసైతం అమ్మి ఆదినాల్లో దాదాపు 7, 8 వేలరూపాయలు అర్పించింది ముందువెనుకచూపులేని ఆమె అదర్శమ్మత, సేవాదీక్ష, త్యాగనిరతికిదర్శం తిది. ఆ తొలిరోజుల్లో పెద్దరిష్ట వుద్యమపరంగాకూడా ఈ పల్లిపాడు ఆశ్రమంలో బృహత్తర ప్రయత్నాలు జరిగి, వాటు కాంటుల తయారీకూడా పుద్యమించిన ఆశ్రమమిది. మన చరిత్ర అధ్యాపకుల, చరిత్రకారులదృష్టి యీ స్థానిక విశేషాలపై

—తరువ 11 వ పేజీలో

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O. S. No. 139 of 1966. E. P. No. 497 of 1967.

భారత్ శిల్క్ప్యాలెస్ - ప్రొప్రయిటరు - షా పూల్‌చంద్ శివరాజు అండ్ కో., - గుంటూరు —వాది.

కరవది సత్యనారాయణ .... —ప్రతివాది.

ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని 24-11-69 తేదిన పై కోర్టువారు యాలము వేయుదురు.

షెడ్యూలు:-

గుంటూరు డి॥ గుంటూరు సబ్ డి॥ లో చేరిన, గుంటూరుబస్తీలోని ప్రతివాది తాలూకు సైల్ జప్తిఅయి వేలము కావలసిన స్థిరాస్తి వివరం:-

(1) డి॥ నె 489 రు భావతు యు 5-70 ట్లు మింజామలె గుంటూరు మున్సిపాలిటీవారివలన అప్రూవుచేయబడిన లే అవుట్‌ప్లాను దాఖలా నె 11 రు ప్లాటుకు హద్దులు:- [తూ] వెలివోలు శీతారామయ్య వగైరాల తాలూకు నె 10 రు ప్లాటు హద్దు అ. 83 - 6 లు [ద] లే అవుట్‌ప్లాను దాఖలా అ. 40 ల వెడల్పుగల బజారుహద్దు అ. 50 లు [ప] వెలివోలు శీతారామయ్య తాలూకు నె 12 రు ప్లాటుహద్దు అ. 82 లు [ఉ] పవ్వు ఈశ్వరరావుగారి స్థలంహద్దు అ. 50 లు. ఈ హద్దులమధ్య 459 చ॥ గ॥ ఖాళీస్థలం.

(2) డి॥ నె 489 రు భావతు యు 5-70 ట్లు మింజామలె గుంటూరు మున్సిపాలిటీవారివలన లే అవుట్ అప్రూవుకాబడిన ప్లాను దాఖలా నె 1 రు ప్లాటుకు హద్దులు:- [తూ] గడిపూడి శకుంతల తాలూకు నె 2 రు ప్లాటు హద్దు అ. 83 - 9 లు [ద] చల్లపల్లి జగన్నాథరావుగారి తాలూకు నె 14 రు ప్లాటుహద్దు అ. 52 - 7 లు [ప] కోడె గోపాలకృష్ణయ్యగారు వగైరాల ఈ నెంబరులోని భూమిహద్దు అ. 81 - 6 లు [ఉ] లే అవుట్ దాఖలా బజారు హద్దు అ. 57 - 6 లు. ఈ హద్దులమధ్య 506 చ॥ గ॥ ఖాళీస్థలం.

సదరు 1, 2 అయిటములు అప్రాదీన తనఖాపెట్టుచూ నెం 1-8 100-కి రూ. 1/- చొప్పున వడ్డితో యిచ్చేలాగున రూ. 4000/- లకు 30-9-65 తేదిన తెల్లాకుల కోటీశ్వరరావుపేర వ్రాయించియిచ్చిన తనఖాపత్రం తాలూకు యిప్పటివరకు యివ్వవలసిన బాకీ రూ. 5910/- లకు లోబడి సదరు 1, 2 అయిటములు వరేలాటుగా కిమ్మతు రూ. 3000/- లు

—కోటంరాజు వెంకటసుబ్బారావు, డి. హా. అడ్వకేటు.

సంకరసజ్జ రకాలలో రైతులపాలిటి వరప్రసాదిని 'హెచ్. బి. 4' రకం!

ఉదయగిరిసమితిలో ప్రదర్శనక్షేత్రాల ఫలితాలు: రైతులఅనుభవాలు

ఉదయగిరి సమితి మెట్ట ప్రాంతము. ముళ్ళపంటలు, తోటతూములు; బావుల ద్వారానే ఎక్కువసాగు. ఖరీఫ్‌లో ముళ్ళపంట సజ్జ. దేశవాళిసజ్జ, పంట కాలము నాలుగునెలలుదాకా వడుతుంది. ఎకరానికి 700 శేఁలు వండుతుంది. 1000 శేఁలు, అనగా పెద్దవుబ్బి వండితే దాలా గొప్పగా చెప్పుకొంటారు. బావులంలో నరిగా నీళ్ళు లేకపోయినా, పెద్ద గాలులు వచ్చినా ప్రతిఫలితం 400 శేఁలకంటే తగ్గుతుంది. సజ్జ 8800 ఎకరాలదాకా సాగు చేస్తారు.

1966 ఖరీఫ్‌లో 6 ఎకరాలలో హెచ్‌వి. 1 ఎనిమిది గ్రామాల్లో ప్రదర్శన క్షేత్రాలుగా ఏర్పాటు చేయబడినది. పంట కాలము మూడు నెలలు. 1200 శేఁల నుండి 1800 శేఁలదాకా వచ్చింది. ప్రతిఫలితాలు రైతులలో మంచి విశ్వాసాన్ని కలుగచేసాయి. 1967 లో 570ఎకరాలలో సాగుచేసారు. కమ్మవారిపాళెం గ్రామంలో మొత్తము సంకరసజ్జ వేశారు. నెల్లూరు గ్రామరైతులు 2300శేఁలు ఎకరాకి వండించారు. సరాసరి ఎకరముకు 1300 శేఁలు వండింది. 1968 లో 1007 ఎకరాలలో సంకరసజ్జ సాగుచేశారు. సమితిలో 116 గ్రామాల్లో సంకరసజ్జ సాగుచెయ్యని గ్రామంలేదు. ఈ పంటకు ఎటువంటి తెగుళ్ళు రాలేదు.

పి నన్యసంరక్షక పరికరములు, క్రిమి సంహారక మందుల సహాయం లేకుండా దేశవాళిసజ్జ సాగుచేస్తే ఎరువుల మోతాదుతో సంకరసజ్జ సాగుచేస్తే, 1100 శేఁలు నుండి 1800 శేఁలదాకా వండుతుంది. పేదరైతుల్కారసాయనిక ఎరువులకు పెట్టుబడిపెట్టలేరాదు వరుసల ఎరువుతో మామూలుసజ్జకంటే 350 శేఁలు అదనంగా వండిస్తున్నారు. బాగాఎరువులవేసి 1800 శేఁలు దాలామంది పండించారు. 2000శేఁలుపైన వండించినరైతులు నలుగురైదుగురు వున్నారు.

సంకరసజ్జ మెట్ట తోటతూముల్లో వ్యవసాయం పెద్ద బిన్నాన్ని సృష్టించిందనటలో అసుమానానికి అవ్కాశం లేదను కుంటాను. సమితిలో ఏ గ్రామంలో, ఏ రైతును వలుకరించినా సంకరసజ్జ దాలా మేలైనది అనేమాట ముక్తకంఠంతో వినవచ్చు.

దేశవాళిసజ్జ పిచ్చెల్ నుండి సెప్టంబరు కాలమువరకు మాత్రమే సాగుకు అనుకూలము. మిగతా కాలములో ఎలాంటి పరిస్థితులలోకూడా సజ్జ సాగుచేయరు. ఈ సమితిలో ఏటిలో ముళ్ళపంట రాగి. 8500 ఎకరాలదాకా సాగుచేస్తారు. 1968, 69 సంవత్సరాలలో రవి రాగికి పెసలుంక తెగులువచ్చి 50 శాతం వల సాయం మాత్రమే వచ్చింది. గంగిరెడ్డిపల్లి, గామపెంటపల్లి గ్రామాలలో 20 శాతం వల సాయంమాత్రం వచ్చింది. రాగి ఫిబ్రవరి మొదటివారంలో కోతలు అయిపోతవి. తరువాత జొన్నదాకా భూమిలో ఏ పంటా వండించరు. ఫై రెండు గ్రామాలవారిని ఫిబ్రవరిలో సంకరసజ్జ వండించ వలసినదిగా వ్యవసాయశాఖవారు ప్రోత్సాహ పరిచారు. రాగి తక్కువ పంటతో వారికి ఆహారసమస్య దాలా క్లిష్టమైంది. అవరి స్థితులలో 150 ఎకరాలదాకా సంకరసజ్జ సాగుచేయబడింది. ఎకరానికి 1200 శేఁల నుండి 1500 శేఁలదాకా వచ్చింది. ఫై రెండు గ్రామాలరైతులు సంకరసజ్జ మాకు అన్నము పెట్టిందంటారు. ఫై ఫలితాలతో యీ సంవత్సరం 700 ఎకరాలదాకా మూడవపంటగా సంకరసజ్జ సాగుచేయబడుతుందని ఆశిస్తున్నాము.

కలెక్టరు శంకరన్‌గారు పొమలరేగడిలో సంకరసజ్జ ఫైరు పంచదర్శించి అవంట సాగుచేసిన హరిజనుని సజ్జ ఎలావుందని అడుగగా "మాకు ప్రభుత్వమువారు ఏమన్నా ఉపకారము చేసారంటే యీ సజ్జే అన్నాడు".

డివ్యూటీ డైరెక్టరు నుబ్బరాజుగారు కమ్మవారిపాళెంలో సంకరసజ్జ పంట చూచి, అక్కడ పొలాల్లో వనిచేసే ఒక రైతును సజ్జసుగురించి అడుగగా– గవర్నమెంటువాళ్ళ సజ్జతో తమ మామూలు సజ్జకు అనలు పోలికే లేదన్నాడు.

రైతుల అనుభవముచెప్పేదేమిటంటే 15 రోజుల వారును వాటాలి. ఏమాత్రం అలశ్యమయినా వలితం దెబ్బతీస్తుంది. నగం నత్రజని, పొన్వరము ఎరువులు వాడేముందు, మిగిలిననగం నత్రజని వాటిన 20 రోజుల లోవల వెయ్యాలి; సంకరసజ్జ నెం 1 మొదటవచ్చే కంకి తీసి వెయ్యాలి.

1969 లో యివ్వటివరకు 1850 ఎకరాలలో సంకరసజ్జ సాగుచేశారు. రవితో కలిస్తే 2000 ఎకరాలదాకా సాగుఐడి కావచ్చు. ఈ సంవత్సరం రెండు కొత్త సంకరసజ్జ రకములు – హెచ్. బి. 3– హెచ్. బి-4, నెం. 1 తో ఈ సమితిలో ప్రవేశపెట్టబడినవి. హెచ్. బి. 3 65 ఎకరాల్లో, హెచ్. బి. 4 45 ఎకరాల్లో సాగుచేయబడినది. "కోఆర్డినేటెడ్ ప్రాజెక్టు ఆఫ్‌మిల్లెట్స్" వారు ఫైరకములు తయారుచేశారు.

ఫై మూడు సంకర సజ్జరకములు 15 గ్రామాల్లో ప్రదర్శనాక్షేత్రాలు ఒక్కొక్కరకము 50 సెంట్లలో అనగా 1½ ఎకరాల్లో మూడు రకాలతో ప్రదర్శనక్షేత్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినవి. అన్ని ప్రదర్శనాక్షేత్రాల్లో ఖరైన రెండవవారం అవరున నారు పోయబడినది. కమ్మవారిపాళెం ప్రదర్శన క్షేత్రంలో చిత్రవాలు నేరుగానాటబడినవి. నారులో నెం. 4 పెరుగుదల దాలా బాగుంది. 15 రోజులకు అన్ని ప్రదర్శన క్షేత్రాల్లో నాటబడినవి. నాటిన మరురోజు మంది 4 రోజులు వర్షమువచ్చినది. వర్షము

—శారద 10 వ పేజీలో

శ్రీ పి. మోహనరావు బి. ఎస్‌సి (అగ్రి)
వ్యవసాయ విస్తరణాధికారి — ఉదయగిరి

సస్యరక్షణ

మొలగొలుకుకు తెల్ల తెగులు ప్రమాదం

—నివారణ చర్యలు

నెల్లూరుజిల్లాలో వరిపైరుపై వచ్చు తెగుళ్లలో తెల్లతెగులు Leaf Roller ముఖ్యమైనది. ఈ తెగులు మిగతజిల్లాలలో అంత ఎక్కువగాలేదు. అనలు యీ పురుగు వరిపైర్లపైవచ్చు పురుగులలో చాలా స్వల్పమైనది (Miner Pest). కాని యిటీవల యీ పురుగు వ్యాపించెంది ముఖ్యమైన తెగులుగా వరిపై కనుపడుచున్నది. ఇంతవరకు యీ తెల్లతెగులు కావలి, కందుకూరు, వెంకటగిరికాలాకాలలో గొర్తనవేసిన వరిపైరునకు ఎక్కువగా అశించియుండినది. కానిగతసంవత్సరము (1968) నుండి నెల్లూప్రాంతములలో కూడా యీ తెగులు వ్యాపించి యున్నది. మనజిల్లాలోని వాతావరణ పరిస్థితులు యీ తెగులుకు సంబందించిన పురుగు వ్యాప్తికి అనుకూలముగా యుండి నందున జిల్లా అంతయు యీ తెగులు కనపడుచున్నది. ఈతెగులుకు సంబందించిన పురుగు అక్టోబరునెలలో వృద్ధి చెంది నవంబరు మానములో విపరీతముగా వ్యాపిస్తుంది డిశంబరు నెలాఖరు నకు తగ్గిపోవు చున్నది. అక్టోబరు మాసములో విపరీతముగా వర్షములు కురిసిన ఎడల యీ పురుగు ఎక్కువగా వ్యాప్తి చెందునని అనుభవపూర్వకముగా తెలియు చున్నది. ఈ పురుగు వ్యాప్తిపై సమగ్రమైన పరిశోధన జరగలేదు. పోయిన సంవత్సరము మన జిల్లాలో యీ పురుగు వ్యాప్తిని గురించి కొంత పరిశోధన జరిగినది.

ఈ సంవత్సరముకూడా అప్పుడే అక్కడక్కడ నెల్లూరు, కోవూరుతాలూకాలలో యీ పురుగు వరిపొలాలలో కనుపడుచున్నది. ప్రస్తుతం యీ పురుగు ప్రారంభదశలోనే యున్నది. కావున రైతులందరు యీ క్రింద కనుపరచిన సస్యరక్షణ చర్యలు శ్రద్ధతో అవలంబించినయెడల యీ పురుగు వలన వరిపైరునకు ఎక్కువ నష్టము కలుగదు.

పురుగు జీవితచరిత్ర

వరిపొలము గట్ల పై దిన్న రెక్కల పురుగులు అక్టోబరు నెలనుండి కనుపడుతుండును. ఈ పురుగులు వరిఆకుల కొనభాగమున గ్రుడ్లుపెట్టును. ఈ గ్రుడ్లు 5 నుండి 8 రోజులలో పిగిలి నన్నగపురుగులు బయలువెడలును. ఈ పురుగులు ఆకులను మొదటలుగాచేసి ఆకులలోని పచ్చనివదార్థమును తినును. 12 – 14 రోజులవరకు ఆకులలోని పచ్చని పదార్థమును తినుచుండును. తదుపరి గూడు కట్టుకొని మరల రెక్కల పురుగులుగా బయలువెడలును. అక్టోబరునుండి డిశంబరు మానములలో 3 లేక 4 దఫాలుగా క్రొత్తపురుగులు బయలుదేరును.

శ్రీ ఎం. మాలకొండయ్య
(జిల్లా సస్యరక్షణాధికారి)

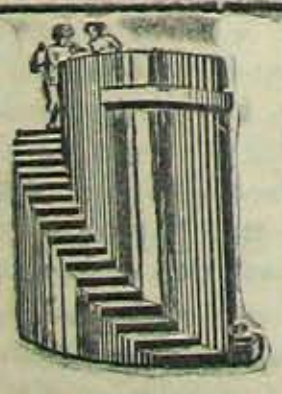
వ్యాధి లక్షణములు

ఈ వ్యాధికి సంబంధించిన పురుగులు ఆకులను మొదటలుగాచేసి అందులో దాగియుండి ఆకులలోని పచ్చనివదార్థమును తినివేయుచుండును. తొలుత అచ్చటచ్చట వరిపైరు తెల్లతెల్లగా కనుపడుచుండును. కొద్దిరోజులలోనే పైరుయంతయు తెల్లగా అగును. దీనినే వట్టిగతెగులు అనికూడా అందురు. యీ తెగులువలన పైరు ఎదుగక కొన్నిపరిస్థితులలో పూర్తిగా నశించును. పొట్టమీదవున్న పైరునకు యీ పురుగువలన మిక్కిలి నష్టము సంభవించును.

నివారణ చర్యలు

1. ఈ పురుగుల గుడ్లపైమండి గుడ్డిలో ఎక్కువగా వ్యాప్తిచెందును గనుక అక్టోబరు మానములో గుడ్డిని కోయవల

—కరవ 10 వ పేజీలో

నాణ్యత, దారుఢ్యము, మన్నికతో కూడిన
ధాన్యపు కొట్టు
నిర్మాణానికి.

SANKAR IC CEMENT

శంకర సిమెంటు

ఇండియా సిమెంట్స్ లిమిటెడ్, మద్రాసు-2. ఫ్యాక్టరీలు: శంకర నగర్, శంకరి

Criterion ICT 2225 Te

పల్లెల వార్తావళి

కనిగిరి సొసైటి

కనిగిరి కో-ఆపరేటివ్ బిల్డింగ్ సొసైటీ సాధారణ సమావేశం ఇటీవల జరిగింది. 1969 నుండి 1972 వరకు ఈ క్రింది వారు పాలకవర్గంగా ఎన్నికయ్యారు.

అధ్యక్షుడు-నగరకంటి బసవయ్య, కార్యదర్శి-వవని సుబ్రహ్మణ్యము; డైరెక్టర్లు-కోటపాటి గురుస్వామిరెడ్డి, షేక్ ఖాసింసాహెబు, గొంట్ల సుబ్బరాయుడు. ఎన్నికలను నెల్లూరు సర్కిల్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు శ్రీ ఖాదర్‌వలి నిర్వహించారు.

లింగసముద్రం వుత్సవాలు

కందుకూరు తాలూకా లింగసముద్రంలో ఓ జమీందారుగారు 600 సంవత్సరాల నాడు విఘ్నేశ్వరాలయం నిర్మించాడు. జమీందారీతోపాటు ఆ వినాయకుని ఆలయంకూడా పాడుబడిపోయింది. అటువంటి శిథిలాలయాన్ని శ్రీ ఆదిపా వెంకటస్వామినాయుడుగారు శాస్త్రోక్తంగా, వేద పారాయణంతో పునరుద్ధరించి, విజయదశమి నాటినుండి ధూపదీపనైవేద్యాలు జరిగేట్లు ఏర్పాటుచేశారు. విజయదశమిరోజు జరిగిన ఈ వుత్సవం చాల వేడుకగానే వుండింది. ఆదరణలేక ఆ ఆలయాన్నుండి వినాయకుడు యెన్నేళ్ళనాడు వదలిపోయాడో, వెంకటస్వామి నాయుడుగారు తీసుకొచ్చి మళ్ళీ ప్రతిష్టించడం గ్రామస్తులకు చాల సంతోషమైంది.

వెంకటస్వామి నాయుడుగారు శ్రీ ప్రసన్న వెంకటేశ్వరస్వామికి దశరా వుత్సవాలకూడా కన్నులపండువుగా జరిపించారు. తెప్ప, వివిధ వేషధారణలు, మంగళవాద్యాలు, భరతనాట్యాలు-ఒక్క సేమిటి అనేక వేడుకలతో గ్రామంలో నవ్యోత్సాహం వెల్లివిరిసింది.

నాయుడుగారి దైవభక్తి, దేవతాకార్యాల పట్ల అనురక్తి అభినందనీయాలు. —ఒ. వి.

> ### ఒంగోలులో ఎకరా రూ 90,000 లు!
>
> ఒంగోలు జిల్లాకు నవంబరు 15 తేది ముఖ్యమంత్రి గారిచే ప్రారంభోత్సవం జరుగుతుందని ఇక్కడ వదంతిగావుంది.
>
> కొత్తజిల్లా వస్తుందనడంతో ఒంగోలులో ఇండ్లస్థలాలధరలు, అద్దెలు ఆకాశానికి పోతున్నాయి. ఎందుకూ పనికిరాని భూమి ఎకరా రూ 90,000 ల వరకు పోయింది. దీంతో కొత్త జిల్లా వల్ల మధ్యతరగతివారికి వొరిగేదేమిటి అనే అభిప్రాయం ఏర్పడుతున్నది. ప్రభుత్వం ఈ ధరలను అదుపులో పెట్టడం అవసరం. —మా. ఒం. వి.

తర్లుబాడు ట్యూబెక్టమీ

పంచాయతీ సమితుల్లో ఇప్పుడు మిగిలివున్న కార్యక్రమమంతా ఈ కుటుంబ కార్యక్రమమొక్కటిగానే కనబడుతుంది. మన వ్యూహాలికలో దీనికి నిధుల కేటాయింపు బాగవున్నట్టుంది. నక్రమంగా వుపయోగపెట్టుకుంటే అవసరమైన కార్యక్రమమే ఇది.

తర్లుబాడు సమితి ఆధ్వర్యంలో లాథరప్ మిషన్ భవనంలో ట్యూబెక్టమీ శిబిరం ఏర్పాటు చేయబడింది. సమితిరాజ్ శ్రీ బి. వెంకటరెడ్డి 3 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ షేక్ హాసేన్ సభకు అధ్యక్షత వహించారు. లాథరప్ హాస్పిటల్ మెడికల్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ ఎం. హెచ్. ఎఫ్. కాంసన్ కుటుంబ నియంత్రణ ఆవశ్యకతనుగూర్చి చక్కని ప్రసంగం చేశారు. మిషన్ హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు ఎస్. జె. థామస్, కె. అబ్రహాం, బి. బలరామయ్యగారలు కూడా మాట్లాడారు. మార్కాపురం మెడికల్ ఆఫీసరు, కురిచేడు ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్ర సిబ్బంది, ఇంకా పెక్కుమంది పెద్దలు హాజరయ్యారు. ట్యూబెక్టమీ ఆపరేషన్లకు 50 మంది, వాసెక్టమీకి 10 మంది వచ్చారు.

కావలి వార్తలు

జర్మన్ డెమొక్రటిక్ రిపబ్లిక్ 20 వ వార్షికోత్సవాన్ని స్థానిక ఇండో- జి. డి. ఆర్. మిత్రమండలివారు సమితి కార్యాలయంలో ఏర్పాటుచేశారు. డెమొక్రటిక్ రిపబ్లిక్ అంటే తూర్పుజర్మనీ అన్నమాట; అంటే కమ్యూనిస్టు జర్మనీ అన్నమాట. డాక్టరు ఏ. వెంకటామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించారు. జి. డి. ఆర్. మద్రాసు ప్రాంతీయ వాణిజ్యాధికారి శ్రీ లూథర్ జపెల్‌క్రాబ్‌గారు సభలో పాల్గొని తూర్పుజర్మనీ గత 20 సంవత్సరాలుగా సాధించిన ప్రగతిని వివరించారు. భారతీయుల పట్ల వారికి గల ఆదరాభిమానాలను వ్యక్తం చేశారు. అఖిలభారత ఇండో-జి. డి. ఆర్. మిత్రమండలి కార్యదర్శి శ్రీ కాట్రగడ్డ గంగయ్య, జవ్వార్ భారతి మాజీప్రిన్సిపాల్ శ్రీ కె. వి. గోపాలస్వామి ప్రభృతులు ప్రసంగించారు. ఇటీవల ఇస్కస్ పక్షంగా రష్యా వగైరా కమ్యూనిస్టు దేశాలలో పర్యటించి వచ్చిన డాక్టరు పి. మధుసూదన శాస్త్రి ఆయా దేశాలనుగూర్చి చెప్పారు. తూర్పుజర్మనీతో భారతదేశం వెంటనే దౌత్యసంబంధాలను నెలకొల్పు కోవాలని సభలో తీర్మానించబడింది.

సభా ప్రారంభంలో స్థానిక కార్యదర్శి శ్రీ ఆర్. చెంచయ్య ఆహూతులను సదస్యులకు పరిచయంచేశారు. శ్రీ గాలిబ్ బాషా వందన సమర్పణం చేశారు.

కంపసముద్రం హైస్కూలు— ఆర్. ఎల్. రెడ్డి ఔదార్యం

జి. వ. చేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి ఈ సంవత్సరం సంపాదించుకొనివచ్చిన 17 హైస్కూళ్ళలో కంపసముద్రం హైస్కూలొకటి. కంపసముద్రమంటే అన్నివిధాల వెనుకబడిన ఉదయగిరి తాలూకాలో వెనుకబడినగ్రామం. అగ్రామస్తులైతే హైస్కూలును స్థాపించుకోగలిగేవారుకాదు. అందువల్లే పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎస్. ఓబుల్‌రెడ్డి వగైరాలు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారిని కలుసుకొని, వారి సహాయాన్ని అర్థించారు. లక్ష్మీనరసారెడ్డి అడగడమే తడవుగా ఆ హైస్కూలుకు పదివేలరూపాయలు విరాళమిచ్చుటకు అంగీకరించారు; ఆ విద్యాసంస్థకు ఆయన దాతఅయ్యారు.

వెనుకబడిన తమపట్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి అదరాభిమానాలను ప్రశంసిస్తూ

—తరువ 8 వ పేజిలో

కూనిరాగాలు

లోకలిష్ట్

అవీ-యివీ-అన్నీ

శ్రీశ్రీ మహాకవి షష్టిపూర్తి విశాఖపట్నంలో రేవు జనవరిలో జరుగుతున్నది. పేరుకు విశాఖపట్నంలో అనేగానీ సగం పనంతా నెల్లూరులోనే జరుగుతున్నది.

శ్రీశ్రీ షష్టిపూర్తి అంటే పూలమాలలు, సన్మానాలు, సభలు, సందడులూ కాదు. ఆరోజు శ్రీశ్రీ సాహిత్యమంతా పుస్తకాల రూపంలో సంపుటీకరించి వెలువరిస్తారు. దాదాపు 2 వేల పేజీలకు సరిపడే సాహిత్యం సృష్టించారు శ్రీశ్రీ.

ఇంతదాకా ప్రపంచం బాగా ఎరిగిన 'మహాప్రస్థానం' 'ఖడ్గసృష్టి' —ఇత్యాది గేయాలేకాదు; ఇంకా ఎన్నో అపురూపమైన పద్యాలు, గీతాలు, వ్యాసాలు, విమర్శలు, కథలు, స్కెచ్‌లు, నాటికలు, అనువాదాలు, లేఖలు, జోక్స్-ఇట్లా ఎన్నో వున్నాయ్.

ఇప్పుడు ఈ షష్టిపూర్తి సందర్భంగా ఈ రచనలన్నీ పేర్చికూర్చి గ్రంథరూపంలో వెలువరించేపని మన శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డిగారికి అప్పగించారు. ఆయన ఇల్లు ఇప్పుడు శ్రీశ్రీ రచనల యజ్ఞగుండంగా తయారైంది. ఏవేవో పాతపత్రికల్లో చిక్కుబిక్కురిగా మాటు మణిగివుండిన శ్రీశ్రీ రచనలన్నీ త్రవ్వి తియ్యడమనే పరిశోధనా కృషిలో శ్రీ రమణారెడ్డి పరిశ్రమిస్తున్నాడు. తెలుగుదేశం దౌర్భాగ్యమేమిటంటే-ఎవరి పత్రికలు వారి కార్యాలయాల్లోనే పూర్తిగా పద్ధతిగా వుండవు. మన తెలుగు దేశపు గ్రంథాలయాలకు కూడా ఆ స్పృహలేదు.

నెల్లూరు వర్ధమానసమాజ గ్రంథాలయానికి కొంతకుకొంత ఆ స్పృహవుండబట్టి, ఆ పాత పత్రికల సంపుటాలన్నీ శ్రద్ధంగా వుంచబట్టి శ్రీశ్రీ ప్రారంభరచనలెన్నో లభ్యమయ్యాయి. వేటపాలెం సారస్వత నికేతనం లైబ్రరీలోనూ మరికొన్ని లభ్యమయ్యాయి. ఇక ఆంధ్రదేశం వివిధ నగరాలనుండి శ్రీశ్రీ అభిమానులెందరో సేకరించి పంపినారు.

ఇక్కడ మనకు సంబంధించి నేను చెప్పదల్చుకున్నదేమంటే- ఈ శ్రీశ్రీ సాహిత్య సేకరణ మహాయజ్ఞంలో నెల్లూరు టౌన్ హాల్ లైబ్రరీ యథోచితంగా కొన్ని సమిధలు సమర్పించేసిందనిమాత్రమే.

శ్రీశ్రీ సాహిత్య సంపుటాల ముద్రణ జరుగుతూ వున్నది. ఇప్పటికి రెండు సంపుటాల పనైంది. ఇంకా మరో రెండుమూడు సంపుటాలు ముద్రణ కావల్సివున్నది. షష్టిపూర్తి నాటికి 'శ్రీశ్రీ సాహిత్య సర్వస్వం' విడుదలవుతుంది.

—తరువ 10 వ పేజీలో

ఒకలేఖ

- ప్రభుత్వమే తన ఖర్చుతో పంపింగు స్కీముల ద్వారా అనేక గ్రామాలకు పారుదల సౌకర్యం కల్గిస్తున్నది—
- అదేపని స్వంత వ్యయంతో మేము చేసుకొని నీరు పారించుకోవడం అపరాధమా?

వాశిలి రైతుల ఘోష!

వాశిలి చెరువు గండిపడడం, వచ్చిన నీరంతా పోవడం పి. డబ్ల్యు. డి. వారి నిరాదరణ అందామా; చెరువు ఆయకట్టు క్రిందవున్న రైతుల తాత్సారమందామా? యిమైతేనేమి చెరువు ఆయకట్టు కింద రెండువేల యకరాలున్నది. 16-10-69 తేది రాత్రి గండిపడి షుమారు 45 మీటర్లు పొడవు కట్టంతా కొట్టుకొని పోయింది. గత యేడెనిమిది సంవత్సరాల యిటీవల యింతవర్షము, యింత వెల్లువ మాటులేదు. ముందే చెరువుకట్టంతా లుకలుకమంటూవుంది. ఎప్పుడు ఏ రైవున తెగుతుందో అనే ఆందోళన అరోజంతా వుండినది. ఎప్పుడూ యీ చెరువుకు చిత్తకార్తె, స్వాతికార్తె, విశాఖకార్తెల్లోనే నీళ్ళు రావడం మామూలు. ఈకోవల మొన్న గాలుకులాంటి పైర్లు ఎక్కించాలంటే దొగ్గేసు, పెన్నానది ఒడ్డున యింజన్లు కొంతమంది రైతులు సామూహికంగా (20, 30 మంది కలిసి ఎకరాకు రూ. 200 ల వంతున వేసికొని) ఇంజను పెట్టుకొని లిఫ్టు సిస్టంమీద నీరు పారించుకొని ముదరు పైర్లు వేసుకొంటూ వుండేవారం. అందుకు రివెన్యూ డిపార్టుమెంటు పెనాల్టీ తగిలిస్తూవుండేది. అదేమయ్యా! అధికోత్పత్తి అన్నదిగదా ప్రభుత్వము, మరి ఈ జుల్మానా ఏమిటి రైతులకు? అని నచ్చచెప్పే నాయకుడు లేడు. వాసిలి, కొండబిడ కొండూరు, కొంగట్ల, పెరమన గ్రామాదులు ఈ చెర్వు ఆయకట్టుక్రింద వున్నాయి. గత సంవత్సరం శ్రీ జి. సి. కొండయ్యగారి అధ్వర్యం క్రింద కొంతమంది రైతులు వెళ్ళి జిల్లా రివెన్యూ ఆఫీసరుగారికి వివరించారు. మేము బుద్ధుపరిచారించి వరకు పెనాల్టీ తొలిసివేస్తామన్నారు. తరువాత వారు వచ్చిందిలేదు, విచారించినదిలేదు, పెనాల్టీ

—తరువ 11 వ పేజీలో

పుత్తూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

O. E. P. No. 17 of 1969. in O. S. No. 187 of 1967.

యస్. వెంకటాచలం .... —వాది.

ఎ. యస్. మునస్వామిశెట్టి వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

వాదితరఫున ప్రచురించిన యాలము నోటీసు:—

పై మనువుద్వారా వాది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరసొత్తులను పై కోర్టు ఆవరణలో 3-11-69 తేదిన పగలు 11 గంటలకు బహిరంగముగా యాలము వేయబడునని ఇందుమూలముగా తెలియపరచుచున్నాము.

—: షెడ్యూలు :—

(1) చిత్తూరు డి॥ నాగలాపురం సబ్ డి॥ సత్యవేడు తాలూకా, చిన్నావట్టుగ్రామం కారణీ గ్రూపుకుచేరిన ఆ దాఖలా పట్టా నెం. 222 రు.

Wet or Dry	S. No.	Extent	Hectors	Value
Dry	15/3	1—16	0 - 469	రూ. 1320/-
,,	15/4	0—51	0 - 206	రూ. 1020/-
,,	78/1	1—11	0 - 449	రూ. 1220/-
,,	79/1	2—32	0 - 938	రూ. 2640/-
,,	79/2	0—07	0 - 028	రూ. 70/-
,,	79/3	0 – 04	0 - 016	రూ. 40/-
,,	79/4	0—04	0 - 016	రూ. 40/-
,,	79/6	0—04	0 - 016	రూ. 40/-
,,	79/7	1—16	0 - 469	రూ. 1320/-
,,	80/4	0—80	0 - 324	రూ. 800/-
	80/6	0—24	0 - 097	రూ. 240/-
	80/14	0—69	0 - 238	రూ. 680/-
	81/8	0—24	0 - 097	రూ. 240/-
	17/1	1—70	0 - 688	రూ. 1700/-

(2) Wet or Dry	S.No.	Extent	Hectors	Value
Dry	47/1	0—70	0 - 288	రూ. 700/-
,,	47/5	0 - 50	0 - 202	రూ. 500/-
,,	47/17	0—50	0 - 202	రూ. 500/-
,,	47/19	0—48	0 - 194	రూ. 480/-
,,	84/7	0—98	0 - 397	రూ. 980/-
,,	40/6	0—10	0 - 040	రూ. 100/-
,,	40/7	0—08	0 - 032	రూ. 80/-
,,	40/12	0—34	0 - 137	రూ. 340/-
Wet	51/16	0—18	0 - 072	రూ. 360/-
,,	51/2	0—94	0 - 381	రూ. 1880/-
,,	53/12	0—50	0 - 202	రూ. 1000/-
,,	56/16	0—12	0 - 049	రూ. 240/-
,,	57/3	0—62	0 - 251	రూ. 1240/-
,,	57/5	0 - 68	0 - 275	రూ. 1360/-

—వి. పి. శ్రీరాములు. - వాది అధివక్త.

[illegible]

వద్దంటే వాన!

పదిరోజుల్లో 25 పదున్ల వర్షం-చెరువులకు గండ్లు-రాకపోకలకు ఆటంకం-ప్రజాజీవితం స్తంభన-నష్టం 2 కోట్లని చంద్రశేఖరరెడ్డి

మన మల్లాగానే ప్రకృతికికూడా పెద ద్యం ఎక్కువవుతున్నట్టుంది. లేకుంటే అవసరమైనప్పుడు చినుకురాలదు; అనవసరమైనప్పుడు కుమ్మరించి పారేస్తుంది. అయితే అనావృష్టో, లేకుంటే అతివృష్టో తప్ప, అనుకూలమైన వర్షం వుండడమే లేదు. ఈ ప్రకృతి విద్యానానికి శాస్త్రసంబంధమైన కారణాలేమైనా వున్నాయేమో పరిశీలించడం మంచిదేమోననిపిస్తుంది.

చిత్తకార్తె ప్రవేశించేవరకు, అంటే అక్టోబరు 10 తేదివరకు, ఒక్కచినుకు లేదు. వేసినపైర్లు ఎండిపోవడంప్రారంభమైంది; వేయాల్సింది నీళ్లులేని కారణంగా ఎంతో నిల్చిపోయింది. మంచినీళ్లకుకూడా అనేక గ్రామాల ప్రజలు అల్లాడుతుండినారు. రోహిణికార్తెలోకూడా లేనంత తీక్షణంగా ఎండలు కాస్తుండినవి. అటువంటి సమయంలో ప్రసన్నమైంది ఈవర్షం అందరికి ఆనందమైంది కాని పట్టుకోడం పట్టుకోడం కార్తె పూర్తి అయ్యేవరకు వదలేదు. ఈ పదిపదిహేనురోజులు తల బయటపెట్టడానికి వీలులేకుండా పోయింది. ఎక్కడ జట్టినా వెల్లువలు, చెరువులకు గండ్లు, రాకపోకలకు అంతరాయాలు, వ్యవసాయపనులకు ఆటంకాలు; ప్రజాజీవితమే స్తంభించిపోయింది.

ఇది అనుకూలమైనదా, నష్టదాయకమైనదా అంటే, వర్షంకోసం ఎదురుచూస్తూ, చెరువులు ఎప్పుడు నిండుతాయా అని కరీ [illegible]స్తూ, అవి అతివృష్టియై, చెరువులకు గండ్లుపడి, చుక్క నీరు లేకుండా పోయిన గ్రామాలవారికి గుండె నీరైపోయి వుంటుంది. వాళ్ళు ఇప్పుడు పైరు పెట్టుకోడానికిలేదు; గండ్లు పూడి, మళ్లీ ఎప్పుడు సాగుచేసుకునే వీలుంటుందో తెలియదు. డెల్టాలో నీరులేక నిల్చిపోయిన వేతలు వెల్లువలవల్ల ఆలస్యమైపోయింది. అప్పుడే వేసినపైర్లు మునిగిపోయి కొంత దెబ్బ తిన్నాయి. రెండోకారు ఆలస్యంగా వేసి ఆలస్యంగా కోతకు వచ్చినవారు విపరీతంగా నష్టపడిపోయారు. కోసి వడ్లు చెత్త తడిసి, అవి ఎత్తుకునే వీలులేక నష్టపడినవారు కొందరైతే; కోయలేక, పైరుపైనే నిరుగలిపి, పండిందికాస్త మొలకెత్తిపోగా, నిస్సహాయంగా చూస్తూ ఏడ్వలేక వూరకున్నవారు కొందరు. కోసి పొలంలోవున్న వన కొట్టుకొనిపోయి విలపించినవారు కొందరు. మొత్తానికి ఆలస్యంగా రెండవకారు వేయడం ఎంత అనాలోచితమో చిత్తకార్తె వర్షం చాటిచెప్పింది. ఇక ముందరు మొలగొలుకుకు ఈవాన ఎరువు వేసినంతగా లాభించింది. మెట్టతాలూకాల్లో వ్యవసాయపనులకు అనుకూలమనికూడా చెప్తున్నారు. కాని వేరుశనగ వగైరాలకు ఈ అతివృష్టి దెబ్బేమో!

చిత్తకార్తెలో ఇంతటివర్షం ఇటీవల ఎప్పుడూ ఎరగము. చిత్తకార్తెలో మునారా వేసుకమనేదికూడా అసాధారణమైన విషయమే. గతమూడునాల్గు సంవత్సరాలలో అయితే, చిత్తకార్తెలో ఒక్క చినుకుకూడా రాలలేదు. విశాఖకార్తెలో తప్ప వర్షం రాలేదు. ఆ వేమరుపాటులోవుండి కొందరు నష్టపోయారు! ఈసారి, సంవత్సరంలో సరాసరి వర్షపాతం ఎంతో, ఈ పదిహేను రోజుల్లోనే కురిసేసింది. ఈరోజు (24 తేది) స్వాతికార్తె ప్రవేశం; ఉదయం నుండి లక్షణంగా ఎండకాస్తున్నది; ఆకాశం నిర్మలంగా వున్నది. చిత్తకార్తె ప్రవేశంలో వర్షాగమనానికి రైతాంగం ఎంతగా సంతోషించిందో, అంతగా స్వాతికార్తె ప్రారంభం కావడానికి అంతగా సంతోషిస్తున్నది. సహజంగా స్వాతి విశాఖ కార్తెలు ఎక్కువ వర్షపుకార్తెలు. ఈ రెండు కార్తెలుకూడా కుమ్మరించాయా, పెద్ద నష్టమే సంభవిస్తుంది.

నెల్లూరుటవునులో అక్టోబరు 5 తేది నుండి 24 తేదివరకు 586 మిల్లీమీటర్లవాన కురిసింది. అంటే ఈ ఇరవైరోజుల్లోనే దాదాపు 24 పదున్లు కురిసిందన్నమాట. (24.4 మి.మీ.-1 అంగుళం-ఒకపదును) 15 తేదినుండి రోజువారి వర్షం వివరం:

15 తేది	14.8 మి. మీ.
16 ,,	160.2 ,,
17 ,,	4.8 ,,
18 ,,	40 8 ,,
19 ,,	53 6 ,,
20 ,,	68.9 ,,
21 ,,	11.8 ,,
22 ,,	10 1 ,,
23 ,,	149.7 ,,
24 ,,	20.8 ,,

అంటే 15 తేదినుండి ఈనాటివరకు దాదాపు 20 పదున్లు కురిసింది.

ఇక తాలూకాలలో 20 తేదివరకే వివరాలు లభ్యమయ్యాయి. అక్టోబరు 1 తేది నుండి 20 వరకు వర్షం వివరం

కావలితాలూకా	488.0 మి మీ.
వెంకటగిరి	215 6 ,,
గూడూరు (23 వరకు)	683.0 ,,
ఉదయగిరి	222.0 ,,
కోవూరు	379 5 ,,
సూళ్లూరుపేట	305.0 ,,
ఆత్మకూరు	377 8 ,,
రాపూరు	256.2 ,,
క/.గిరి	227 8 ,,
పొదిలి	217 2 ,,

ఆత్మకూరు, దర్శి వివరం తెలియలేదు.

చెరువులకు గండ్లు

ఈవర్షాలకు పెక్కు చెరువులకు గండ్లు పడ్డాయి. తాలూకాల వారిగా ఆ వివరం:

ఆత్మకూరు: వాశిలి, కుప్పరపాడు రెండు చెరువులు; రాపూరు: కనుపూరుపల్లి, రామాపురం, గార్లపాడు; వెంకటగిరి: మాటుమడుగు చెరువు నష్టయిచానల్; సూళ్లూరుపేట: యాకసిరిచెరువు; నెల్లూరు: కంబేపల్లి, కొమ్మలపూడి, నక్లా

శేషారత్నం హత్య

"మా అమ్మను పొడిచిందికూడా మా నాన్నే"

"అరిస్తే చంపేస్తానన్నాడు"-అందువల్ల ఏడవలేదని పెద్దకొడుకు వాఙ్మూలం

ఉమెన్స్ కాలేజి డెమాన్‌స్ట్రేటరు శ్రీమతి శేషారత్నం హత్యకు సంబంధించి ఇంకా అరెస్టు రాలేదు. ఇప్పటివరకు అది గినదానికి సమాధానమైనా చెప్పుండిన శేషారత్నం భర్త, అడ్వొకేటు శ్రీ వెంకటరత్నం ఇప్పుడు పెదవికూడా విప్పడం లేదట; అంతా సౌజ్ఞలతో జవాబు చెప్తున్నాడట. వెంకటరత్నం ఆస్పత్రిలో చికిత్సలోనే వున్నాడు. ఇంకా పదిరోజుల పాటు అతను ఆస్పత్రిలో వుండవలసి వుంటుందని తెలుస్తున్నది. అతను ఆస్పత్రి నుండి విడుదలైన తర్వాత పోలీస్ ఈ కేసుకు సంబంధించినచార్జిషీట్ పెట్టవచ్చు.

శేషారత్నం రెండవ కుమారుడు, 5 ఏళ్ల బాలుడు మల్లికార్జున ప్రసాదు మేజిస్ట్రేటు ముందు హాజరుపరచబడి నప్పుడు, తనను అన్నను చెల్లెల్ని కత్తితో పొడిచింది తన తండ్రేనని చెప్పిన విషయం పాఠకులకు తెలిసిందే. ఆమె పెద్దకుమారుడు, ఏడేళ్ల బాలుడు కృష్ణకుమార్‌ను కూడా 21 తేది హాజరు పరచారు. పేరు, ఏమి చదువుతున్నది అడిగిన తర్వాత, ఎక్కడెక్కడ దెబ్బలు తగిలాయని మేజిస్ట్రేటుగారడుగగా కృష్ణకుమార్ తన శరీరంమీద గాయాలను చూపించాడట. ఎవరు కొట్టారని అడుగగా, తన తండ్రే కొట్టాడని, కత్తితోనే కొట్టాడని; తనసేకాక తనతమ్ముడు చెల్లెల్నికూడా తనవాన్నే కొట్టాడని కృష్ణకుమార్ చెప్పాడట. అంతేకాదు తన తల్లిని పొడిచిందికూడా తన తండ్రేనని ఆ బాలుడు స్పష్టంగా వెల్లడించాడట. దెబ్బలు తగిలినప్పుడు ఏడ్వలేదా అని ప్రశ్నించగా, నాన్న అరిస్తే చంపేస్తానని భయపెట్టాడు అని కృష్ణకుమార్ చెప్పాడట.

శేషారత్నం తల్లి కమలమ్మ హత్యం ఈ హత్యోదంతం తన అల్లుడు వెంకటరత్నం నుంచే బయటపడాలని, అతన్ని విచారించమని పోలీసుకు చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది. వెంకటరత్నం నుండి సేకరించిన కొన్ని కాగితాలు పరీక్షకు పైకి పంపబడినట్లు, అవి వచ్చుటకు కొంత వ్యవధి పట్టవచ్చునని తెలుస్తున్నది. —మా. వి.

పురం, మేగళపాళెం; కోవూరు: అన్నారెడ్డిపాళెం వద్ద సదరన్ ఛానల్‌కు గండిపడింది; కందుకూరు: పొన్నలూరు చెరువు పి. బి ఛానల్‌కు పదిపన్నెండు చోట్ల, రెడ్డిగాల్వకు నాలుగుచోట్ల, పాకల చెరువుకు మూడుచోట్ల, చింగిరపల్లి చెరువు రెండుచోట్ల, అమ్మల చెరువుకు మధ్యలో గండ్లు; కావలి: ముంగమూరు,కోళ్లదిన్నె, బ్రాహ్మణక్రాక చెరువులు; గూడూరు: పండ్లూరు, కోడివాక, కల్లూరు, యరగాటిపల్లి, మొలగనూరు, పెన్నలి, మద్దాలి, వెందోడు, గూడూరు రాగిచెరువు, స్వర్ణముఖి- దల్లగాల్వకు గండ్లుపడ్డాయి; ఉదయగిరి: పడమటినాయుడుపల్లిలో జగ్గయ్య చెరువు; పొదిలి: కాకర్లచెరువు. ఈ చెరువులన్ని 50 మొదలు 150 అడుగుల మేరకు గండ్లు పడ్డాయట.

సూళ్ళూరుపేటవద్ద కాళంగినది పొంగింది; యానాదిపాళెం కొట్టుకొనిపోయింది. మనుబోలు వద్దకూడా హరిజనుల ఇండ్లు మునిగిపోయాయట.

—తరువ 7 వ పేజీలో

Andhra Pradesh State Electricity Board

TENDER NOTICE

Sealed Tenders, Superscribed "Tender for Supply of 24' long form boxes for PSCC Poles at Nellore, due on———, Board terms of payment accepted and full earnest money deposit by Demand Draft No.——— Dated——— enclosed" will be received by the under-Signed and opened in the presense of tenderers present.

PARTICULARS

1. Specification No.	
2. Name of Work:	24' Long, Steel form boxes for manufacturing of P. S. C. C. Poles at Nellore.
3. Quantity.	180 Nos.
4. Cost of Specification:	Rs. 5-15.
5. Period for receipt of application for tender specifications	23-10-69 to 27-10-69.
6. Last date of Issue of Tenders	30-10-69
7. Last date of receipt of tenders:	3-11-69
8. Date of opening of tenders:	3-11-69

Copies of tender specifications can be had from the undersigned on payment of cost of tender specification either by cash or money order only. The applications for tender specifications received beyond the due dates are liable for rejection and money sent on this account will not be refunded. Remittance towards the cost of specifications will not be refunded in any case. The Andhra Pradesh State Electricity Board is not responsible for any sort of delay in obtaining tender specifications including postal delays.

The undersigned reserves the right to reject any or all the tenders without assigning any reasons.

Phone : 70. Grams : Opengeri Kotamitta, Nellore.

—M. SHYAMA SUNDAR, Divisional Elecl. Engineer, Operation, Nellore.

బహిరంగ వేలము

శేట్ చంపాలాల్ – పారశ్‌మల్,

W 13/262, ఆచారివీధి – నెల్లూరు.

వారి తావున కుదువవుంచి, కాలపరిమితి గడచినప్పటికిన్ని విడిపించక వున్న ఈ దిగువ సుదహరించిన అసాముల తా॥ నగలు 2-11-69 తేదిన పగలు 3 గం॥ నుండి 13/262, ఆచారివీధి-నెల్లూరులో వేలం వేయబడును.

శేటలాగుకో ప్రకటించిన ప్రకారం 25-10-69 తేదిన వేలంవేయుటకు కాలవ్యవధి లేనందున 2-11-69 తేదినాడు యీలము జరుపబడును.

(1) 2444 చల్లా శంకరమ్మ w/o కోటయ్య, బలిజపాళెం, అల్లూరు. బంగారు జంటరాళ్ళ అడ్డిగ 1, రాడాచెయిను 1, చిన్నగాజులు 2, ముత్యాల దండ 1, నల్లపూసదండ 1, రాళ్ళవిళ్ళ 1, జుమ్కీలు 5, నాగరం 1. తూకం గ్రాములు 109 - 500. 10-10-67 తేదికి రూ. 1451/-లకు కుదువపెట్టినది.

(2) 12108 డిటో బంగారువంటి రాయివుంగరం 1, రాళ్ళవుంగరం 1. తూకం గ్రా॥ 8 - 200. 9-11-67 తేదికి రు. 90/- లకు కుదువపెట్టినది.

(3) 12519 డిటో బంగారు రాళ్ళవిళ్ళ 1 వెంకిచుట్టుసహా తూకం గ్రాములు 13 - 700. 4-12-67 తేదికి రూ. 130/- లకు కుదువపెట్టినది.

(4) 18851 (అబ్దుల్ ఖాదర్) Md. గౌసుమొహిద్దీన్ s/o హయాత్, రైల్వే పీడర్రోడ్డు, కోవూరు - నెల్లూరుజిల్లా బంగారు సాదా లాకెట్ 1, అనా రాలా కెట్ 1, కమ్మలు జతలు 2, స్టాడ్లు జత 1. తూకం గ్రా॥ 64 - 00. 18-3-68 తేది రు. 817/- లకు కుదువవుంచినది.

(5) 18852 Md. గౌసుమొహిద్దీన్ s/o హయాత్, రైల్వే పీడర్రోడ్డు కోవూరు, నెల్లూరుజిల్లా. బంగారు మెడచెయిను 1 బిళ్లసహా, తూకం గ్రాములు 30 - 800. 18-3-1968 తేదిన రూ. 511/- లకు కుదువవుంచినది.

(6) 18853 డిటో బంగారు మామిడిపిందె లాకెట్ 1, తూకం గ్రాములు 22 - 870. 18-3-68 తేదిన రు 290/- లకు కుదువపెట్టినది.

—K. V. RAMAKRISHNA RAO, Auctioner.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

తెగిన చెరువుల వల్ల ఇతర నష్టాలు ఇంకా చాల ఎక్కువగా వున్నట్లుంది. సమాచారం పూర్తిగా అందలేదు.

ఈదగాలి, ఇడిమేపల్లి, పూడివర్తి వగైరా లోట్ల పైర్లపై బజారకులు నీళ్ళు వున్నందు విపరీతమైన నష్టమంటున్నారు.

రాకపోకలు

మద్రాసు నెల్లూరు మధ్య, బంగోలు నెల్లూరు మధ్య, నెల్లూరు కనిగిరి మధ్య ఇంకా అనేక మార్గాలలో బస్సుల రాకపోకలు 23 తేది నిల్చిపోయినవి. ఈరోజు పరిస్థితి తెలియదు.

నిన్న మద్రాసునుండి వచ్చేరైళ్లు ఆలస్యంగా వచ్చాయి.

విద్యుచ్ఛక్తి, టెలిఫోన్లు

చెట్లు కదలినా, దినుసులడినా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా పోతుంది; టెలిఫోన్లు పలక్కుండా పోతాయి. విద్యుచ్ఛక్తి శాఖైనా ఒకటికి వదిసార్లు చెప్పుతున్నా విని సమాధానం చెప్తారు గాని; టెలిఫోన్లస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగా అఖండరగావుంది. ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు ఎవ్వరేమి చేయగలరు. కానీ టెలిఫోన్లశాఖలో మాత్రం అశ్రద్ధ, అలక్ష్యం, నిర్లక్ష్యం అన్నీ వున్నట్లున్నాయి. ఈవారం వర్షాలకు బయలులో వందల నెంబర్లలో ఫోన్లు ఈనాటికీ మూగవోయి వున్నాయి. జిల్లాలో నిజతర అనేక ఎక్స్చేంజిలు తైతే నెల్లూరుతో సంబంధమే లేకుండాపోయింది.

చిన్న పాటి వర్షానికి, గాలికి విద్యుచ్ఛక్తి టెలిఫోన్లు ఈవిధంగా విఫలమయ్యేది మనదేశంలోనేనా, ఇతర దేశాల్లోకూడా ఇంతేనా?

నష్టం 2 కోట్లు

జి. వి. చేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు అతివృష్టి జిల్లాలో కల్గించిన నీర నష్టాన్నిగూర్చి ఇవ్వాళే ఒక ప్రకటన చేసారు. నష్టం 2 కోట్ల రూపాయలు వుండని వారు అంచనా వేస్తున్నారు.

జి. కె. రెడ్డి

హిందూస్తాన్ టైమ్స్ ఢిల్లీ రాజకీయ విలేకరి శ్రీ జి. కె. రెడ్డి ఈసారి నాలుగైదురోజుల పాటు నెల్లూరులో వుండి, బిందల్లో వనూ వేశాల్లో అనేకమంది మిత్రులను కలుసుకొని, ఢిల్లీ రాజకీయాల తెరవెనుక విషయాలవేకం తెలుసుకునే అవకాశం కల్గించారు. దొడ్ల శేషారెడ్డి, కాకాణి రమణారెడ్డి, రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డిగారలు జి. కె. రెడ్డి గౌరవార్థం విందుచేశారు; ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ విలేకరి శ్రీ ఎ. గోపాలకృష్ణయ్య – ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డిగారలు అల్పాహారవిందుచేశారు.

గత శుక్రవారం రోటరీక్లబ్బునారు జి. కె. రెడ్డిగారిని ఆహ్వానించి, వారినుండి బహిరంగ వుపన్యాసం విన్నారు. దేశ రాజకీయాల, విదేశీ విషయాలలో జి. కె. రెడ్డిగారి పరిజ్ఞానం, అవగాహన, వివరణశక్తి అద్భుతము. రోటరీక్లబ్బు సభ్యులను రెండుగంటలపాటు నిర్విఘ్నంగా చేయగలిగారు. ఇకరోజు జిల్లాకాంగ్రెస్ కాంగ్రెస్ రాజకీయ అంతర్నాటకాలనుగూర్చి అనేక విషయాలు చెప్పారు. ఒక్కలిప్పులోతో మాట్లాడుతూ, శ్రీ జి. కె. రెడ్డి నెల్లూరు రోటరీక్లబ్బు చాల చక్కగా పాల్గొంటుందని కూడిపున్నదని; ఈ రొటేరియన్ల కిత్తాన, విషయపారీణత మెచ్చుకోదగివున్నవని అన్నారు.

డాక్టరు మోహనరావు

ఇరవై పీండ్లుగా బొన్నలగడ్డవారిడిధిలో ('మెల్ల' ఎదురుగ) వుంటూ, నెల్లూరియందు సుపరిచితులైన దంతవైద్యుడు డాక్టరు మోహనరావు తన వైద్యశాలను, కాపురాన్ని మొన్న విజయదశమినాడు

'జమీన్‌రైతు' సహకారం మొత్తం; మిత్రులను, శ్రేయోభిలాషులను విరివి పంశాం బాలాలిచ్చారు.

గ్రాడ్యుయేట్ల సీటు

శాసనమండలి గ్రాడ్యుయేట్ల నియోజకవర్గంలో వోటర్లుగా చేరేందుకు ఆఖరుతేది రేపు నవంబరు 7 తేది. పూర్వం ఓటర్లుగా నమోదై వున్నవారుకూడా ఇప్పుడు మళ్లీ యీ తేదీలోగా రెన్యూవల్ చేసుకోవల్సి వుంటుంది. గ్రాడ్యుయేట్లనేవారికి రాజకీయాలవేవి ఎంత అయిష్టమైనా ఆ తేదిలోగా ఓటర్లుగా చేరి తమకున్న హక్కును వినియోగించుకోగలరు అభిప్రాయం.

కేవలం గ్రాడ్యుయేట్లు గానుండా ఎల్. సి. ఇ., ఎల్. ఎం. పి. వంటి డిప్లొమా హోల్డర్లుకూడా ఇందులో వోటర్లుగా చేరేందుకు అర్హులు.

పోటీలో ఎవరెవరుంటేది యింకా అధారుకాలేదు. దాదాపు, నేదురుమల్లి జనార్దనరెడ్డి మాత్రం ఖాయం. అలనే జనసంఘం వై. సి. రంగారెడ్డి గారుకూడా రంగంలో వున్నారు. జనసంఘం బలగాన్ని వెంటబెట్టుకుని వోట్లకోసం తిరుగుతున్నారుకూడా. శాసనమండలి సభ్యుడుగా వై. సి. రంగారెడ్డిగారు రాణించలేకపోయారనేది నిర్వివాదాంశం. స్వతంత్రంలో వుండికూడా రాణించలేక రాలేకపోయారు, కనీసం కరుకుదనం కలిగి వుండి మరుకుదనంలోనైనా మెరుగలేకపోయారు. ఈతూరి ఆయనకు దుర్బాటుపు కావచ్చుననేది బాగా వినబడుతున్నది.

జనార్దనరెడ్డి వ్రత్యక్ష రాజకీయ రంగంలో కొత్తవాడైనాకుదనైనవారు, ఇదిమొదటి గినవారు, ఇంగ్లీషున్నాగా వుండగలనేది కూడా సర్వత్రా వినబడుతున్నది. వురగ్గా తిరుగుతున్నారు. దాదాపు నియోజకవర్గమంతా చుట్టి గ్రాడ్యుయేట్ వోటర్లను కలిసుకవద్దారు వొకసారి. యుకువవనం తెండు కేములగ్గావున్నట్లు కనబడుతున్నది. మా మొగ్గు అర్హతైన జనార్దనరెడ్డికేనని వేరుగా చెప్పనక్కర్లేదు.

కేశవదాస్‌జీ

ఐదివారలో ప్రారంభమైన, టౌనుహాల్లో జరుగుతున్న సద్గురు కేశవదాస్‌జీ గారి అధ్యాత్మిక ప్రవచనాలు నెల్లూరు పౌరులకు ఒక వెధ్వవనాన్ని ప్రసాదించాయి. విద్యాధికులు, నండేహాంతేరు.

పూర్యమెవ్వడో విదేశాల్లో దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఆంగ్లములో హరికథలు, అష్టావధానాలు చేసారని వినికిడి. రెండుమూడు దశాబ్దాల క్రితం నో ముల అప్పారావు అనేఖయన నెల్లూరులో యిట్టి నే పక్కరోజులపాటు అధ్యాత్మికో పన్యాసాలిచ్చినట్లు గుర్తు.

మళ్ళీ ఇంతకాలానికి ఆ గాజిలో కేశవదాస్‌గారు నెల్లూరును వోలలాడి స్తున్నారు. ఆంగ్లము – సంస్కృతం – కన్నడం – మరాఠీ – గుజరాతీ – హిందీ లక్ష్మీ కీర్తనలను త్రావ్యంగా గానంచేసూ తియ్యటి ఆంగ్లంలో వ్యాఖ్యచెప్తూ పాత హరికథలగ్రాండ్‌గా చెప్తున్నారు. హోలేతుడు మధుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారు కన్నట్లు– ఇది కేవలం హరికథా కాలక్షేపంవంటిదికాదు, 'ఖాళి సక్షేపం'. అద్భుతమైన ధారణ, స్మరణ, లోతుకువెళ్ళి పర్యవంకపోయినా జనరంజకంగా చెప్తూ వొక హాస్యం కల్గించ గల్గుతున్నాడు రోజూ సాయంత్రాలేగా కుండా వడయంపూట కూడా టౌనుహాల్లో చెప్తున్నారు.

కేశవదాస్‌జీ నవ్యాసం వ్యకోచించడం లేదు, అయన పూమూలు వచ్చినంపాటి. భార్య, ఇద్దరు పిల్లలున్నారు. పెద్దబ్బాయి కాలేజు, తనయొక్కనే కూర్చొని తను హార్మొనీ వాయిస్తూ గానం చేస్తుంటే ఆ అబ్బాయి తబ్లా వాయిస్తూ సహకరిస్తుతూ, భార్య తాళం వేస్తూ వుంటున్నారు. ఆయన ప్రవచనకాయల్లా భక్తిమార్గమే. ఈ కలియుగంలో అదేకదా ముక్తిమార్గం.

నెల్లూరుకు ఈ కేశవదాస్‌జీ పరిచయం కల్గించిన నెల్లూరు టౌన్‌హాల్ మానరించెందెంటుగారికి ధన్యవాదాలు. 29 తేదివరకు వీరి ప్రవచనాసాలు పొడిగించబడినవి. తప్పక వినండి, ధన్యులకండి.

నెల్లూరు గాంధీ

మేకప్ మర్మయోగి మన వన్‌డాక్టర్ చంద్రశేఖరం అవరగాంధీగా ఢిల్లీలో 'గాంధీ దర్శనల్లో' ఆంధ్రప్రదేశ్ హాలులో గాంధీ వేషంలో రాట్నం ముందుపెట్టుకుని నూలువడుకుతూ కూర్చొన్నున్నారు.

మనవైకతేళ్ళు ఇదంతా మన చంద్రశేఖరం మేకప్పు అనీ; కానీ ఆ ఎగ్జిబిషను చూడవచ్చినవారంతా యీ చర్చిల్యాతికిన నెల్లూరు 'గాంధీ'ని చూచి విస్తుపోతున్నారు. నన్నింపదమేగదా వన్‌డాక్టర్ ధ్యేయం. ఢిల్లీ ఎగ్జిబిషను జనం చంద్రశేఖరం వేషంమూది 'గాంధీకి జై', 'ఈగాంధీకి జై' అనే నినాదాలు చేశారంటేనే తెలుస్తుంది, చంద్రశేఖరంగారి దిబ్బా.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి	670–00
దొంగసంబర్లు		530–00
ఐ. ఆర్. 8		500–00
టి. కె. ఎం.		500–00
సద్దలు		660–00
జొన్నలు		760–00
రాగులు		600–00
ఉలవలు తూము 1 కి		35–00
పిల్లిపెసలు		66–00
పచ్చపెసలు		40–00
నల్లపెసలు		52–00
మినుములు		52–00
నువ్వులు		86–00
మిరపకాయలు	మణుగు	54–00

సవరణ:

10 తేది జమీన్‌రైతులో 'గాంధీ జయంతి వేడుకలు' శీర్షికలో 'రష్యా వైస్ కాన్సల్ (మద్రాసు) యూరీ క్రిలాన్ దంపతులు కూడా సభలో పాల్గొన్నారు'– అని పేర్కొన్నారు. ఆ సభలో పాల్గొన్నది విక్టర్ ఎన్. యాబ్లొనొవ్‌స్కీ దంపతులు మాత్రమేనని గమనించ ప్రార్థన.

రోడ్ల బీభత్సం

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

వద్దని, అమె క్రిందపడింది; ఒక్కంతా హఠాత్తు పెద్దన్నతలో చేర్చబడింది. పూర్ణాలిస్కెట్ ఎదురుగా ఒకలారీ నిలువు లోతు కూరుకొనిపోయింది. సాల్ లెవల్ క్రాసింగువద్ద మరొకలారీ దిగబడిపోయింది. ఆక ఈ విధంగా గుంటల్లో దిక్కుకున్న, స్ప్రింగులు ఇతరభాగాలు విరిగ్గొట్టుకున్న కార్లు బండ్లు, కాళ్లిరేతులు విరగ్గొట్టుకున్న పాదచారులు అసంఖ్యాకం.

అందర్ గ్రౌండు డ్రెయినేజీ అక్కడక్కడ 'మాన్ హోల్స్' పెట్టారు. అవి ఒక్కోచోట రోడ్డుకంటే ఒకటిరెండు అడుగులు ఎత్తు దీకట్లో కనపడవు, నీళ్లల్లో కనపడవు. వీటిని కొట్టుకొని ఎందరెన్ని న్నిబిధాలుగా నష్టపడుతున్నారో, బాధలకు గురియవుతున్నారో చెప్పలేము. ఇవిగాక రైతు నడుమంలోనే రెండున్నాయి; సాపిగా నడిచిపోయే అదృష్టం నెల్లూరు పౌరులకు లేకుండాపోయింది. ఈ య్యూల కాల్వలను మూసివేశారు; అక్కడక్కడ నందులు వదలిపెట్టారు. మొన్నటిరోజు అదంతా జలమయమైంది. వీధిరోడ్డు వీధికాల్వ, వీధి మూతవేయబడని స్థలకేమా తెలియలేదు. ఒకరిద్దరుకాదోలు అకాల్వలోపడిందటు. బయటకొచ్చిందో, కొట్టుకపోయిందో తెలియదు. ఈ మ్యాన్‌హోల్స్ వున్నచోటైనా తగులకుండా రోడ్డు లెవల్ చేయించే దిక్కులేదంటే విపులాల్ని యోచించండి.

బజారులో కొన్ని రహదార్లకాల రోడ్డు కూడా పున్నాయి. విది మున్సిపాలిటీవో, విధి హైవేసుకాలవో మనకు తెలియదు. హైవేస్ రోడ్డును మున్సిపాలిటీ మరమ్మతు చేయాలంటే కిలేదు; మున్సిపల్ రోడ్లలో హైవేసుకు సంబంధంలేదు. అవారు కాకేతనుండి పోస్ట్‌ఫీసు వైపుకు పోయేరోడ్డు, సుబేదారుపేటలోని ఆ నరకం రోడ్డు హైవేసుదిగానే వుంటాయి. మున్సిపాలిటీయే స్వతంత్రంగా అనుకుంటే, హైవేసు కాలం అంతకంటే నిద్రపోతున్నట్టుంది!

ఏమైనా నెల్లూరురోడ్ల బీభత్స స్థితి సహించరానిదికాదు, క్షమించదగింది కాదు. ఇది నెల్లూరుకు అవమానకరమైన విషయం. ప్రాంతంగా పట్టణం రోడ్ల బాధల సంగతి అటుంచి, ఈదారిన వచ్చిపోయే నరాయణ ఈ దస్థితిచూచి ఎక్కడ మునిసిపాలిటివారనేది ఎక్కువగా పీడమంది అనరమునగోసమైనా రోడ్లను బాగు చేయించమని మునిసిపాలిటీని కోరుతున్నాము. బజారులో హైవేసురోడ్లున్నా, వాటి బాధ్యత మునిసిపాలిటీది కాకపోయినా, పౌరులకు బాధ్యత వహించవలసింది మునిసిపాలిటీయే కాబట్టి, హైవేసుకాలం మెడమీద కూర్చోని అయినా ఆరోడ్లు బాగుచేయ్యెట్లు చూడవలసివుంది. నెల్లూరుమున్సిటిల్లో ఇంతటిదారుణ్య స్థితి ఎన్నడూలేదనే పెద్దపేరు వచ్చింది. దానిని పోగొట్టుకోవడం మునిసిపల్ పాలకులకు మంచిది. నెల్లూరు రోడ్ల మరమ్మత్తుకు ప్రత్యేకంగా గ్రాంటు మంజూరు చేయవలసిందిగా మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ చెందురామానాయుడుగారికి ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

—— —మా. వి.

కోట వరదలు

కోటసమితి అధ్యక్షులు శ్రీ ఎల్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి పోకలో తెలుపుతున్నారు:

ఈ వర్షంకారణంగా కోటప్రాంతమంతా జలమయమైపోయింది వ్వర్ణముకి నదికి నాలగైదుచోట్ల గండ్లుపడ్డాయి. దల్లవాల్యకుకూడా గండిపడి పెన్నక్కిచెయ్య మీద పొంగిపోయింది. ఎరగాటివల్లి పి. డబ్బుడి. చెయ్య, కల్లూరుచెరువులకు గండ్లుపడి కనుచూపుమేర పొలాలన్నీ జలమయమైపోయాయి. ఎరగాటివల్లె దగ్గర బాలిరెడ్డిపాళెంరోడ్డు, ముత్తుకూరురోడ్డు వరదలకు కొట్టుకపోయాయి. గంగనపాళెం, బుర్రావారిపాళెం, బాలిరెడ్డిపాళెం, పున్నలపల్లి, వెంకటరెడ్డిపాళెం, కోడివాక – ఈ పూళ్ళంతా మొల్లోతునీళ్ళలో తేలియాడుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కోటలో కూడా గాంధీ విగ్రహందాకా నీళ్ళు ఎగదన్ని పారుతున్నాయి. రాకపోకలు స్తంభించిపోయాయి. ఏ పూళ్ళో ఎంత నష్టం సంభవించిందికూడా సరిగా తెలియడంలేదు.

విక్రయపత్రం పోయింది

5-12-67 తేది నెల్లూరు పర్వతరెడ్డి సుబ్బయ్య కొమారుడు వెంకటరత్నంగారివద్ద రూ. 9000 లకు విక్రయం చేసుకొన్న నెల్లూరు ధర్మాపద్మివద్దవున్న నాతాలాకు 98 అంకములు 24 వ. అ. గల కాళీ సతాను రిజిష్టరు విక్రయపత్రము పోయినది. సదరు విక్రయపత్రం ఎవరివద్దనైనా వుండినను ఆక దొరికినను, నేను యిచ్చే యైన బాధ్యులనుకాను. నన్ను ఎట్టి బాధ్యతగాచేసినా చెల్లనేరదు. రిజిష్టరు డాక్యుమెంటు నెంబరు 904 ఆఫ్ 1967, బుక్ నెంబరు 1, వాల్యూమ్ 750 పేజి 148 నుండి 149.

మునుగూరు వివేకానంద,
కొమ్మాల్లసంది,
సంతపేట :: నెల్లూరు.

ఇరిగేషన్‌వాక్స్ డిపార్టుమెంటు

వేలం ప్రకటన

నెల్లూరుజిల్లా కనిగిరి తాలూకా వైనపాడెం, గ్రామవాస్తవ్యులు శ్రీ చిన్న బసవయ్య కుమారుడు శ్రీ చిదెళ్ల వెంకటేశ్వర్లురావు శ్రీ సీతారామాంజనేయ వైనమిల్లు, గడిపాడు గారి ఇరిగేషన్ బకాయి రూ. 529 వసూలు నిమిత్తం నదరు శ్రీ సి. వెంకటేశ్వర్లురావుగారి కాలాసు యీ క్రిందపూడడిన స్థిరాస్తి కనిగిరితాలూకా పీసునర్ద శ్రీ బాక్సు రికవరి ఇన్‌స్పెక్టరు నెల్లూరువారిచే 11-11-69 తేది ఉదయం 11-30 గంటలకు బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. వేలమునందు పాల్గొనదలచినవారు పూర్తివివరములు బాక్సురికవరి ఇన్‌స్పెక్టరు, బాక్సు రికవరి ఆఫీసు నెల్లూరువారినుండి పొందవచ్చును.

షెడ్యూలు: నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు తా. పేకపాడుగ్రామం దాఖలా

పట్టా నెం.	సర్వే నెం.	విస్తీర్ణం
46	30/3	ఎ 0–94 ట్లు
	30/6	ఎ 1–85 ట్లు
	30/7	ఎ 0–25 ట్లు
	మొత్తం	ఎ 3–04 ట్లు
	లేక	1.23 హెక్టర్లు.

— పి. శ్రీరామమూర్తి,
బాక్సు రికవరి ఆఫీసరు, విజయవాడ.

తెనాలి సబ్‌కోర్టులో

O. S. 117 of 66 E. P. 371 of 68

యార్లగడ్డ వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరి–డిక్రీహోల్డరు

బొప్పోలు వెంకటమాధవగురునాధరావు వగైరా —జె. డి.

ఈ నెంబరులో 1–వ ప్రతివాది జె. డి. బొప్పోలు వెంకటమాధవగురునాధరావుగారి యీ దిగువ షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తి నదరు కోర్టువారివలన 17-11-69 తేదిన వేలంవేయబడును.

షెడ్యూలు: గుంటూరు డి. రేపల్లె తా. రేపల్లెటవున్‌లోని 1–వ జె. డి. కి హక్కు భుక్తములు గలిగివున్నవంట్టి ఒకటి వేలంతోవు ఆస్తివివరం: రేపల్లె ము. సి. వల్ పాత 7 వ వార్డు కొత్త 10 వ వార్డు 14వ బ్లాకులోని ఎ 0–14 ట్లు గుంట హద్దులు: [తూ] కొత్తగుండ్ల బావనయ్య స్థలం, కనకపల్లి నాగేంద్రుగుప్త స్థలం [ద] రేపాకరని పిచ్చయ్య స్థలం [ప] నర్సాపురరోడ్డు [ఉ] నాగసేతు అవ్వయ్య స్థలం యీ మధ్యగలవైన ఎ 0–14 ట్లు నేలముక్కు యుండగోగల ఆసెసుమెంటు నె 2896 రు. డోరు నె 7–14–80 గల్గి నటువంటిన్ని 12 అడుగుల పొడవు 9 అడుగుల వెడల్పుగల డాబాకొట్టున్నూ. పూరియిల్లున్నూ ఆసెసుమెంటు నెం. 2397 గల డోరు నె 7–14–80ఎ రు గల పూరియిల్లున్నూ అసెసుమెంటు నె 2898 రుగల డోరు నె 7–14–80బి రు గల గొడ్లసావి యున్నూ అందుకు సంబంధించిన యావత్తు విలిమ్ సామాను వగైరాలున్నూ నానాజాతి వృక్షములున్నూ.

పై ఆస్తిమీద జ. సి. దాఖలా అన్యాక్రాంతములు (1) 9-8-59 తేదిన కొత్త నల్లి శీతారామయ్య యీ రాజేశ్వరమ్మ గార్ల పేర జె. డి. 1 వ ప్రతివాది వ్రాయించి యిచ్చిన రూ. 3000 లకు హామీ. (2) 7-4-64 తేదిన రేపల్లె కో–ఆపరేటివ్ బిల్డింగ్ సొసైటీవారిపేర జె. డి. 1–వ ప్రతివాది వ్రాయించియిచ్చిన రూ. 5000 లకు అస్సామిసరీని తనఖా సంవత్సరం 18 100–కి రూ. 5–50 లు వడ్డీతో కాగా మొత్తం 30 సంవత్సరములమీద 360 వాయిదాలమీద తీర్చేలాగున పీర్పాటుతో వ్రాసియిచ్చినారు.

షరా: ఈపైరెండు అన్యాక్రాంతములకు లోబడి వేలంవేయుదురు. పైరెండు అన్యాక్రాంతములకు లోబడిన్ని వి. హా. వ్యాల్యుయేషన్ రు. 100 లు.

—ఎస్. ఆర్. కె. ప్రసాద్,
వాది అడ్వకేటు.

నపిరికలు -
- కామెర్లు

కొవ్వూరు ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్‌వారి కోర్టులో

O. S. No. 82 of 1967.

E. P. No. 489 of 1968.

శ్రీమతి మునగాల లక్ష్మీనర్సమ్మ, సాకిన్ - నిడదవోలు —వాది.

శ్రీమతి వద్దిరెడ్డి బావయమ్మ, సాకిన్, వాడపల్లి ... —ప్రతివాది.

పై నెంబరు డిక్రీబట్టి వాది ప్రతివాది బాబతు ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి పై కోర్టువారియెదుట 4-11-69 తేదిన పగలు 10 గంటలు లగాయతు యాలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:-

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, కొవ్వూరు తాలూకా, కొవ్వూరు సబు డి॥లో చేరిన, దొమ్మేరు గ్రామంలోని ప్రతివాది హక్కు భుక్తములుగల తిరాయితీ మెరక R. S. నె. 221/1 రు, య 1-39 ట్లలో పడమర వైపు య 0-56 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] గబాల వెంకటలక్ష్మీ వగైరాలు చిలకలపూడి సుబ్బాయమ్మగారికి విక్రయించిన భూమి [ద] యిందలి 2-వ ప్రతి [ప] దిశర్ల వెంకన్నగారిభూమి [ఉ] పెండ్యాల అద్దాయమ్మగారిభూమి. ఈ హద్దులమధ్య య 0-56 ట్లు భూమి. చ. డె మీ. 22, చ. మీ. 58 లు. అమీనాకిమ్మతు రు. 840/- గవర్నమెంటు పన్ను రూ. 8/- లు.

(2) టిటో గ్రామం తాలూకు తిరాయితీ మెరక R. S. నె 221/2 రు, య 1-54 సెంట్లులో పుత్తరంవైపు య 0-77 ట్లుగో, పడమరవైపు య 0-80 ట్లులో తూర్పువైపు య 0-15 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] గబాల వెంకటలక్ష్మీ వగైరాలు చిలకలపూడి సుబ్బయ్యగారికి విక్రయించిన భూమి [ద]ఇల్ల నత్తెమ్మభూమి[ప]వద్దిరెడ్డి నారాయణగారి భూమి [ఉ] 1-వ ప్రతి. యీ హద్దులమధ్య య 0-15 ట్లు చ. డె. మీ. 6, చ. మీ. 5 గల భూమి. అమీనా కిమ్మతు రూ. 225/- లు. గవర్నమెంటు పన్ను రూ. 5/- లు.

షరా:- ఇ. సి. దాఖలా 1-6-1956 తేదిగల దస్తావేజువల్ల ప్రతివాదికి టైటిల్ ఏర్పడినది. అందుకు లోబడనవసరంలేదు. (2) ఇ. సి. దాఖలా 26-4-67 తేదిగల అస్వాధీనపు తనఖాదాకి తీరిపోయినందున లోబడనవసరంలేదు (8) ఇ. సి. దాఖలా 27-6-1961 తేదీ గల తనఖా దస్తావేజా అసలు రూ. 2500/- లున్నూ, వడ్డీక్రింద నున్నూ ప్రతివాదివల్ల ఇతరాస్తి క్రయము నకు పొందిన చిలకలపూడి సుబ్బయ్య తీర్చు టకు విలియావర్చిన రు. 2000/- లున్నూ వడ్డీన్నీ సదరు క్రయం ద్వారావల్ల తీరిపోయినందున మిగతా రూ. 500/- లు వడ్డీ మాత్రం తీర్చవలసియున్నది. అందుకు లోబడవలెను (4) ఇ సి దాఖలా 3-6-65 తేదిగల అస్వాధీనపు తనఖా దస్తావేజా అసలు రూ. 1500/- లు అందుకు అయిన వడ్డీన్నీ తీర్చవలసియున్నది. పై రెండు బావతు తనఖాలుకు లోబడి యాలము కావలెను-

N. B: D. Hs. Value for Items 1 & 2 Rs. 500/- Subject to Mortgage. Aminas Value Rs. 840/- and Rs. 225/- for Items 1 & 2.

— మంచిరాజు రామనారాయణరావు
అడ్వకేటు - కొవ్వూరు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

హైకమేండు పెన్షన్

సాహసించి దేశస్వాతంత్ర్య సమరంలో
బందికానాదూరి బయటబడ్డ
పైఎమ్మెల్యేల్ల వరవాల పెన్షన్లు
అలాదిస్తువుంది హైకమేండు!

మాస్వాతంత్ర్యమునకు మాన్యాలుయిద్దావు
పట్టాలిస్తే మాహా వృంద్యుకీవు
కళ్ళనీళ్ళుడుకువు కాంగ్రెసోరికిగూడ
యిచ్చి తృణమొసణమొ యిందిరమ్మ!

కాంగిరేసుకొఱకు కష్టాలబడ్డోళ్ళు
దేశమునకుసేవ జేసినోళ్లు
కలిసిపోయిరి భయద కాలప్రవాహంలో
అనుషబీడి, వుంది అడుగుబడుగు!

ఆస్తిపాస్తులంతె అడుమానంబెట్టి
కుండబొచ్చెలెల్ల కుదవబెట్టి
కూడుగుడ్డకొఱకు కుమిలిపోతున్నారు
పాతకాంగ్రెసోరు వరుపుతేచ్చి!

అట్టి పానుజేసి అనుకున్న మొత్తమ్ము
ముట్టజెప్ప కాస్త ముందుగానె
చెక్కలంపు నీకు మ్రొక్కేరు కాంగ్రేసు
భక్తు లిందిరమ్మ! బహువరాకు.

కటకటాల్లోవుంచె కాసేవు, గతికుంచె
కాటిగెలలు నాకు తప్పకుండ
యిచ్చెవాళ్ళెపెన్ష నొక్కేయి యకరాలు
ఆంధ్రశేను మంత్రి నయ్యెవాణ్ణి!

సిగ్గుసిగ్గు

ఊరవూరనెన్నొ మోరాలు గావిస్తె
కొంపగోడిదోస్తె కొల్లగొడితె
రెచ్చి నక్సలైట్లుతెచ్చి బంధించింది
మారుమూల్లొ వాలిపేరుబెల్లొ.

దిట్టమైన ఎల్లబిట్టపారా బైబ
చుట్టు రాతిగోళ్ళ యెట్టబోయిరా
మధ్యరాత్రికాడ మటుమాయమయ్యారు
నవ్వ చైనబిట్లు నక్సలైట్లు!

ఇండియాకుకోట, యీ ప్రజాస్వామ్యాని
కెల్ల ముళ్ళకంచె ఎల్లబిట్ట
కానె ద్రోహమునకు తలయొగ్గి లాలాది
పడ్డదంటె వగచి ఫలములేదు!

పాడిజేసినాటి పైపైన యెరువేసి
నీళ్ళుపోసి పెంచె నెహ్రూ మొదలు
యిందిరమ్మవరకు యిది పెద్దమ్మాత్రెంది
మేకయింది యిండియాకు కడకు!

పరిషత్తు ఛేర్మెను, పాతగొడుగు

అదరించుకాడు అంతస్తు గుర్తించి
వుదితరితి, చెలివూది చిచ్చి
గొట్టి పంపుకాడు గట్టొడుఛేర్మెను
దక్షిణాదిబిడ్డ ధర్మకొండ!

ఒకడువుంటమంటె, వొకడూడ పెరుకంటె
వొకడు మార్చమంటె రకరకాలు,
ప్రాణమిసిగిపొద్ది పాడుపుద్యోగమ్ము
లేకపోతెమానె తేలదయ్య!

సెలవుదీసుకొని చేర్మేను! తమవద్ద
తిరిగివస్తువస్తు తీసకొచ్చ
పాతగొడుగు, నాది ఫస్టాను అంబ్రిల్ల
బుట్టమార్కు కలికి నట్టిలాజా!

క్రొత్తగొడుగు నాకు కొనిపెట్టు కాదేని
అట్టుముట్టుదాటి అనవాలు
తెలుసుకొని పెంప్పె తెప్పించిపారెయ్యి
నాదనాకు, నీక్కు నమలకాకు!

—

పల్లెలు

(5 వ పేజీ తరువ)

మున్ముందు తమ ప్రాంతంలో ఇటువంటి మరికొన్ని సత్కార్యాలకుకూడా లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి సహాయ సహకారాలుండగలవని ఆశిస్తూ శ్రీ ఓబుల రెడ్డిగారు ధన్యవాదములు చెప్పున్నారు.

పొదిలి సమితి

10 తేది జరిగిన పొదిలిసమితి స్థాయి సంఘాలు ఒక మంచి నిర్ణయంచేశాయి. 250 పొనుల హైబ్రిడ్ సజ్జవిత్తనాన్ని రైతులకు వుచితంగా పంపకంచేయుటకు తీర్మానించబడింది. పొదిలి పశువుల ఆస్పత్రికివచ్చు పశువుల ఆచ్చాదనకు సమితి కార్యాలయ ప్రాంగణంలో ఒక షెడ్డు నిర్మించుటకు(ఇప్పటివరకుఆటువంటిషెడ్డే లేదన్నమాట!) కూడా తీర్మానించబడింది.

ఇదిగాక, పొదిలి ప్రాంతంలో రైతులకు 325 కొబ్బరి మొక్కలు వుచితంగా పంపకం చేయబడినవి. ఇంతేకాదు దొనకొండ ఫిర్కాలో 41 మంది వరదబాధితులకు, కందుకూరు పశువైద్యశాఖాధికారి శ్రీ ఎమ్. మధుసూదనరావుగారిచేత 246 గొర్రెలుకూడా పంపకం చేయబడినవి.

జిల్లాలోని సమితులు ఖరీదు తీసుకొనియైనా వుత్తమజాతి ఫలవృక్షాల మొక్కలు పంపకం చేయకూడదా!

. . .

సమితి కుటుంబ నియంత్రణ ప్రచార సభ 9 తేది పొదిలి తాసిల్దారు సిహెచ్- వెంకటేశ్వరరావు అధ్యక్షతన జరిగింది. క్రైస్తవ ఆరోగ్య కేంద్ర వైద్యాధికారి శ్రీ డి. ఇ. బాబా సభను ప్రారంభించారు. శ్రీ వై. జయరాం, బి. డి. ఓ. శ్రీ పి. సుందరరామయ్య, కొనకలమిట్ట ప్రా. ఆ. కేం. డాక్టరు బి. రాఘవరావు, స్త్రీ సంక్షేమ శాఖాధికారిణి శ్రీమతి కె. కృష్ణకుమారి, ఎక్స్టెన్షన్ అఫీసరు శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తి ప్రభృతులు వుపన్యసించారు. తర్వాత ఆపరేషన్‌కు ఎక్కువమందిని తీసుకొనివచ్చిన వారికి బి. డి. ఓ. గారు బహుమతి ప్రదానం చేశారట.

బుచ్చి సమితి

ఉలవపాళ్ళ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల భవననిర్మాణానికి శ్రీమతి వులిగండ్ల లక్ష్మీదేవమ్మ ఒక ఎకరా స్థలాన్ని రిజిస్టరు చేసి ఇచ్చిందట. ఇంతవరకు పూరిపాకలో జరుగుతున్న ఈ స్కూలుకు త్వరలో భవనం నిర్మించబడుతుందట. లక్ష్మీదేవమ్మగారి దాతృత్వం కొనియాడతగింది.

. . .

అనంతవరంలో ఒక రేడియో సెలకొల్పబడింది. దీంతో సమితిలోని అన్ని పంచాయతీలకు రేడియో సౌకర్యం కలిగినట్లే. ఇప్పుడు సమితిలోని 62 పంచాయతీలలో రేడియో లున్నాయట. అన్ని రేడియో సెట్లు వున్న సమితి జిల్లాలో బహుశా బుచ్చిగానే వుంటుందేమో!

. . .

కుటుంబ నియంత్రణ పక్షోత్సవ సందర్భంలో 36 ట్యూబెక్టమీలు, 48వాసెక్టమీ ఆపరేషన్లు జరిగాయి. డాక్టరు కె. బాల కృష్ణయ్య, సుందరరాజారావు, షేర్ ఖాన్, శివరామయ్య,శ్రీమతి బి. రాజమ్మ గారలు ప్రశంసనీయమైన కృషి చేశారు.

చింతలపాళెం లైబ్రరీ

చింతలపాళెం అంటే మనమంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారి స్వగ్రామం. ఈ గ్రామానికి సంబంధించి యిప్పటికి ఏదైనా వార్తవచ్చినట్టు ఈ రచయితకు జ్ఞాపకంలేదు. అందువల్లనే చింతలపాళెం వార్త అంటే కొత్తగా, సంతోషంగావుంది.

గాంధీజీ శతజయంతి సందర్భంగా బాపూజీ పేరుతో ఒక గ్రంథాలయం నెలకొల్పబడి, 2 తేది శ్రీ నల్లారి అంబయ్య నాయుడు ఎం. ఎ., ఎల్ ఎల్. బి. గారిచే ప్రారంభోత్సవం జరపబడింది. యూత్ లీగ్‌వారి కృషితో, గ్రామస్తుల సహకారంతో ఈ గ్రంథాలయానికి మూడువేల రూపాయల వ్యయంతో ఒక చిన్న భవనం నిర్మించబడింది. ఉలవపాడు సమితి వారిచ్చిన రూ 200 ల విరాళంకాక, ఇతరులు ఇచ్చిన పుస్తకాలతో ఒక బీరువా ఆ భవనాన్ని అలంకరించింది. మరో విశేషమేమంటే బాపూజీ జీవితచరిత్ర మొదటి పుస్తకంగా ఈ గ్రంథాలయావిష్కరణ జరగడం. ఈ గ్రంథాలయ స్థాపనలో, భవన నిర్మాణంలో, పుస్తకాల సేకరణలో శ్రీ పెండాల సుబ్బయ్య చౌదరి కృషి మరచిపోలేనిది.

బాపూజీ పేరుతో ఒక విజ్ఞానమందిరాన్ని ఏర్పరచుకున్న చింతలపాళెం గ్రామస్తులను అభినందిస్తున్నాము. శ్రీ చెంచు రామానాయుడుగారుకూడా ఈ కార్యక్రమంలోపాల్గొని, తాను రెండుమూడు బీరువాలపుస్తకాలు బహూకరించివుంటే ఎంత బాగుండేదా అని ఈ రచయితకు అనిపిస్తున్నది!

సూళ్ళూరుపేట జన్మదినం

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు సాంస్కృతిక సంఘంవారు, నాగేశ్వరరావు జన్మదినమైన 2 తేది తమకార్యాలయాన్ని అలంకరించుకొని, వెయ్యిమంది పేదలకు అన్నదానం చేశారట. ఈ కార్యక్రమానికి చిత్రనిర్మాత శ్రీ బి. పోలనాయుడుగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారట.

ఈ సంఘంవారే గాంధీ జయంతినాడు గరల్స్ హైస్కూలు పిల్లలకు మిఠాయిలు పంచారట; బస్‌స్టాండు వద్దవున్న గాంధీజీ విగ్రహానికి పూలమాల వేశారట.

చెంగాళమ్మ సమాధానం

చెంగాళమాత హుండీ నిధుల లెక్కింపులో జరిగిన మోసాన్నిగూర్చి ప్రకటితమైన వార్తకు, దేవాలయ ట్రస్టీ అయిన శ్రీ బి. ఆనందకృష్ణయ్యగారు ఈ క్రింది సమాధానం వ్రాశారు:-

హుండీ సంవత్సరాని కొక్కసారికాదు; నాలుగైదుమాసాల కొకతూరి తెరచి లెక్కించడం అలవాటు. ఇటీవల ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసర్ల మార్పువల్ల హుండీ తెరువడంలో ఆలస్యమైంది. మామూలుగా 4, 5 వేల రూపాయలుండేది; ఈ సారి ఆలస్యమైనందువల్ల ఎక్కువమొత్తం వుండినది. ఈతూరి జరిగిన దొంగతనం ప్రయత్నం ఇదివరకెన్నడూ జరగలేదు; జరుగుటకు అవకాశంకూడాలేదు ఈ దఫా మొత్తం ఎక్కువైనందువల్ల, చాలినంతమంది మనుషులు లేనందువల్ల ఇవని జరుగుటకు అవకాశం కల్గింది. ఈ దఫా జరిగిన దొంగతనాన్ని మన్నించి పోనివ్వండి అని నేనుగాని, ఇతర ట్రస్టీలుగాని చెప్పలేదు. నేను ఆదినం వెంటనే ఇన్‌స్పెక్టరును పిలిచి విచారించాను. ఈ విషయం పై అధికారులకు తెలిపి వెంటనే తగుచర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరివున్నాను. పైగా హుండీ తాళములలో ఒకదానిని నేను స్వాధీనం చేసుకొనివున్నాను. కావున రామకృష్ణారెడ్డిగారు వ్రాసినదానిలో ఇంత లేదా వున్నదం గమనించ కోరుతాను- ఇదీ ఆనందకృష్ణయ్యగారి ప్రకటన.

ఈ ప్రకటనలో హుండీ లెక్కింపులో దొంగతనం జరిగింది నిజమేనని ఆనంద కృష్ణయ్యగారూడా ధృవపరుస్తున్నారు. ట్రస్టీల మీద అపవాదు లేకుండాలని అభిలషిస్తున్నారు. ఈ దొంగతనానికి సంబంధించి తదధికార్లపై చర్య ఏదైనా తీసుకోబడిందో లేదోమరి!

దక్షిణాంధ్ర రైల్వే వినియోగదార్ల సంఘం

దక్షిణాంధ్ర ప్రదేశ్ రైల్వేవినియోగదార్ల సంఘం సమావేశం గావించిన తీర్మానాలను కార్యదర్శి శ్రీ బి మునికృష్ణయ్యగారు తెలియజేస్తున్నారు.

మద్రాసునుండిగుమ్మడిపూడివరకువచ్చు లోకల్ రైళ్ళను సూళ్ళూరుపేటవరకు పొడిగించాలని; శ్రీహరికోటలో రాకెట్ కేంద్రం స్థాపిస్తున్నదృష్ట్యా హౌరామెయిల్, జి. టి. ఎక్స్‌ప్రెస్, కాజీపేటఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్ళను సూళ్ళూరుపేటలో ఆపవలసిందని; గూడూరు రైల్వేజంక్షన్ దక్షిణరైల్వే నరిహద్దు కాబట్టి, తిరుపతియాత్రీకులు బాకీ చేయు అన్ని పెట్టెలను అక్కడ తర్వవరకు వంపిందని; సూళ్ళూరుపేట స్టేషన్‌ను సరిసంగా నిర్మించి, రైల్వేపంతెనమీద కవరింగువేసి, టిక్కెట్టులేని ప్రయాణీకుల నిరోధానికి ఉత్తర-దక్షిణ క్యాబిన్ల మధ్య ఫెన్సింగు వేయవలసిందని; అనవసరంగా గొలుసులాగి రైళ్ళనాపేవారిమీద కఠిన చర్య తీసుకోవలసిందని రైల్వే కాలాధికార్లను కోరుతూ తీర్మానించబడింది.

మునునూరు భూదానం

కావలి తాలూకా మునునూరులో 272 మంది భూమిలేనివారికి 177 ఎకరాల మాగాణిభూమి యివ్వబడింది. జిల్లా రివిన్యూ ఆఫీసరు శ్రీ పి. ఎల్. సంజీవరెడ్డి, కావలి ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ రాజగోపాల్‌సింగుగారలు ఈ భూములకు 15 తేది పట్టాలు పంచారు. ఈ భూములు పొందినవారిలో 172 మంది హరిజనులట. ఇది బాగున్నదికాని, ఒక్కొకరికి ఒక్కొక ఎకరా అయినా యివ్వ లేదేం బ్రతుకుతారు?

తర్వాత సంజీవరెడ్డిగారు 24 మంది లక్ష్మీపురం గ్రామస్తులు మంజూరుచేయబడిన 59 ఎకరాల భూమి పారుదలకు వుద్దేశించబడిన కాలికి, దానికమర్చబడిన ఆయిల్ ఇంజను, పంపుసెట్టుకు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

కోడూరుపాడు భవనం

ఇందుకూరుపేట సమితిలోని కోడూరుపాడులో, శ్రీమతి మూకలపాటి శ్రీదేవమ్మ గారి పదివేలరూపాయల విరాళంతో మూకలపాటి రాధాకృష్ణారెడ్డి స్మృత్యంకంగా నిర్మించబడిన ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల భవనానికి మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు 15 తేది కోరువానలో ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛేర్మెన్ శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించారు. జి.ప. ఛేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి, సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డిగారలుకూడా వేదిక ఎక్కారు. కాంగ్రెసు సోషలిస్టు-యూత్ కాంగ్రెసీయుడు శ్రీ ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి అహూతులకు స్వాగతంచెప్పారు.

కోడూరుపాడు కాల్వకోసం శక్తివంచనలేకుండా కృషిచేయగలనని శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి చెప్పారు. రిటైరైన లేబరు లీడరు శ్రీ లేబూరు చంద్రారెడ్డి తనకు ఈ కాల్వ దారి పోయే ప్రాంతం కల్గించమన్నారట; దానిపైన్నే సంజీవరెడ్డిగారి హామీ.

ఈ కార్యక్రమానికి బ్రహ్మాండమైన ఏర్పాట్లుజరిగాయట; నాలుగైదు వందల మందికి పాస్టీలు పంచుకూడానట. వర్షం లేకుంటే బాగుండివుండేదని పోయివచ్చినవారన్నారు.

కలిచేడు మైకాసంఘం

మైకామైన్స్ వర్కర్సు అండు ఎంప్లాయీస్ అసోసియేషన్ సర్వసభ్య సమావేశం 5 తేది డాక్టరు ఎన్. రామమూర్తిగారి అధ్యక్షతన జరిగి ఈ క్రింది కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడింది.

అధ్యక్షుడు- మహమ్మద్ బేగ్, ఉపాధ్యక్షుడు- పి. రమణయ్య, కార్యదర్శి- ఎం. పి. కృష్ణమూర్తి, ఉప కార్యదర్శి- ఆర్. నరసింహం, కోశాధికారి- ఎం. ఎస్. శేషరావు.

==

చిత్ర జగత్

కొలను బ్రహ్మానందరావు

★ టాకీపిత ఇరానీ అస్తమయం
★ ఎం. జి. ఆర్. తెలుగు చిత్రం
★ మద్రాసు బజుల్లారోడ్‌లో నిత్యం తిరుపతి దర్శనాలు!
★ 51 ఏళ్ల హిందీనటుడు జోహార్ 18 ఏళ్ల యువతిని పెండ్లాడాడు!
★ ఎలుకలతో పోట్లాట, తొండలతో యుద్ధం-అగ్గివీరుడులో వింతలు
★ సి. వి. ఆర్. స్వంతచిత్రం - స్టూడియో

'టాకీపిత' అస్తమయం

మనదేశంలో తొలి టాకీ 'ఆలం ఆరా' చిత్రాన్ని నిర్మించిన పార్సీ అర్దేశిర్ ఇరానీ ఈనెల 16 తేదీ అస్తమయం చెందారు బొంబాయిలో. అంతవరకూ మూకీచిత్రాలే మనదేశంలో ప్రచారంలో వుండేవి. ఇరానీ మూకీలకు సౌండునుకూడా తగిలించి ఈనాటి టాకీలకు మూలపురుషుడైనాడు.

భారతదేశంలో తొలి రంగులచిత్రం 'కిసాన్ కన్య'ను నిర్మించింది కూడా యీయనే.

తెలుగులో ఎం. జి. ఆర్.

తమిళనటుడు ఎం. జి. రామచంద్రన్ నటించిన అనేకచిత్రాలు తెలుగులోకి డబ్ చేయబడ్డాయి. బాగానే డబ్బులు చేసు కున్నాయికూడా. ఎం. జి. ఆర్. చిత్రాలంటే స్టంట్స్, ఫైట్స్ వుంటాయికాబట్టి మన ప్రేక్షకులు బాగానే ఆదరిస్తున్నారు.

ఇప్పుడు ఎం. జి. ఆర్. స్వంతంగా తమిళచిత్రాన్ని నిర్మిస్తూ, దానికిఒకేసారి తెలుగులో కూడా నిర్మించే సన్నాహాల్లో వున్నారు. తెలుగులో కూడా ఆయనే హీరోగా నటిస్తారు. దీనికి సంభాషణలు డాక్టరు సి. నారాయణరెడ్డి రాస్తున్నారు. ఇంతకుముందు 'అలీబాబా 40 దొంగలు' ఈచిత్రాన్ని మోడరన్ థియేటర్సువారు తెలుగులో కూడా ఎం. జి. ఆర్., భానుమతితోనే నిర్మించారు అనేవిషయం మీకు తెలుసనుకుంటాను.

బజుల్లారోడ్‌లో 'తిరుపతి'

'ఆనందవికటన్' అనే తమిళ వారపత్రికలో కొన్ని నెలల క్రితం ఒక ఫోటో పడింది. అది మన తెలుగుహీరో ఎన్. టి. ఆర్. యింటిముందు తీయబడింది. అందులో ఆయన్ని చూడ్డానికి వచ్చిన జనం క్యూలో నిలబడ్డారు. విశేషం ఏమిటంటే వురమంతా తిరుపతి నుండి తిరిగివచ్చిన గుర్తుగా బోడిగుండ్లతో వున్నారు.

ఇది ప్రతిదినమూ జరిగేదే! ఎన్.టి.ఆర్. తెల్లవారుఝామునేలేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని, కసరత్తుచేసేసి, యిట్టేమేకప్‌రూంలోకి వెళ్ళిపోతారు. ఎనిమిది గంటలకల్లా మేకప్‌రూంలోంచి వచ్చేస్తారు. అప్పటికే ఆయనకోసం వచ్చిన నిర్మాతలు హాల్లో వేచియుంటారు. గేటు బయట పొరుగూళ్ళనుండి వచ్చిన ప్రజలు రోడ్డుమీద నిలబడివుంటారు. ఎన్.టి.ఆర్. మేకప్ రూంలోంచి రాగానే, గూర్ఖా గేటు తెరుస్తాడు. గుమికూడిన జనమంతా త్రోసుకుంటూ ముందుకొస్తారు. ఎత్తయిన అరుగు మీద ఎన్. టి. ఆర్. నిలబడి చిరునగవుతో వారికి నమస్కరిస్తారు. అయిపోతుంది ఆ దృశ్యం. అక్కడినుండి ఆయన నిర్మాతలను పలకరిస్తారు.

ఈ వచ్చిన ప్రజలు తాము వచ్చిన టూరిస్ట్ బస్సెక్కి హబిబుల్లారోడ్డు ఎక్కుతారు. అక్కడ గుమ్మడి, రంగారావు, సావిత్రి మొదలైనవారున్నారు. వారిని చూచి వెళ్ళిపోతారు.

వీటన్నిటిని ఏర్పాటు చేసేది మన ప్రాంతాల టూరిస్టుబస్సులవారే! మద్రాసు తీసుకెళ్ళి సినిమావాళ్ళందర్నీ చూపిస్తామని, స్టుడియోలు చూపిస్తామని చెప్తారనుకుంటా. సినీతారల సందర్శనం అయిన తర్వాత ఈ జనమే కోడంబాకంలోని స్టుడియోల వెలుపల రోడ్డు మీద కూడా వుంటారు.

ఇదంతా ప్రజల అభిమానమేనంటారా?

జోహార్‌కు పెళ్లి!

ఐ. ఎస్. జోహార్‌కు 51 సంవత్సరాలు. ఈయన నిర్మాత, దర్శకుడు, నటుడు కూడా. హాలీవుడ్ చిత్రంలో ఒక జూనియర్ ఆర్టిస్టుగాకూడా నటించిన మహానీయుడీయన. 1964 సంవత్సరంలో ఈయన భార్యకు విడాకులిచ్చాడు. ఈ 1969 లో ఈ వారంలోనే పద్దెనిమిదేళ్ల పిల్లను పెళ్ళిచేసుకున్నాడు! వివాహానికి వయసుతో సంబంధం లేదనుకుంటా!

అగ్గివీరుడు

విఠలాచార్యగారి నిర్వహణలో బి. వి. శ్రీనివాస్ దర్శకత్వాన నిర్మించబడిన 'అగ్గివీరుడు' చిత్రాన్ని యిటీవల పత్రికలవారికి వాహినీ స్టుడియోలో చూపించారు. జానపదచిత్రం కాబట్టి విమర్శించడం అనవసరం. మాయలు-మంత్రాలు- ఎలుకలతో పోట్లాట, తొండలతో యుద్ధం- మొదలైన వింతలెన్నో ఉన్నాయి. చిత్రం చూస్తున్నంతసేపూ విసుగు వుండదు. పూర్తిగా వినోదాన్ని కలిగిస్తుంది. డాన్సులు చూస్తుంటే హాల్లోజనం ఈలలువేయటం తప్పదు.

సి. వి. ఆర్. స్టూడియో!

సి. వి. ఆర్. ప్రసాద్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్‌గా సారథివారి 'అంతా మనవాళ్ళే' 'రోజులు మారాయి' మొదలైన అనేక చిత్రాలను నిర్మించారు. హైదరాబాద్‌లో సారథి స్టుడియో నిర్మాణం కాగానే ఆయన వెనుకబడ్డారు!

అసలు స్టుడియోని హైదరాబాద్‌లో నిర్మించింది-సారథీ యూనిట్ వరుసగా చిత్రాలుతీయాలని! కాని హైదరాబాద్

—తరువ 10 వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

ఇ. టి. రామారావు కావలి

ప్ర: నేను జ్ఞాపకమున్నానా? లేక మర్చిపొయ్యారా? చాలాకాలంతర్వాత మళ్ళీ మీరు 'జమీందారైతు'లో ప్రశ్నోత్తరాల శీర్షికను చేపట్టడం నా కెంతో ఆనందాన్ని కలుగజేస్తున్నది.

జ: మీరు జ్ఞాపకం లేకుండా పోతారా? నన్ను వెంటాడుతూనే వున్నారుగా!

ఒ. చెంచయ్య నెల్లూరు

ప్ర: ఏమండీ! మీరు ఏదో కొత్తచిత్రాన్ని తీస్తున్నారని, కొంతకాలం క్రితం 'జమీందారైతు'లో చదివినాను. ఆ చిత్రం ఎంతవరకు వచ్చిందో తెలియజేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

జ: ఆ ప్రయత్నం యిప్పటికి ఫలించింది. కథా కమామీసు జరుగుతోంది. వివరాలు వెనువెంట తెలియజేస్తా.

ప్ర: ఈ మధ్య సినిమాలలో హీరోయిన్లకు చెవులు కన్పించటము లేదు. తలమీద వెంట్రుకలతో చెవులు కనపడకుండా వేసుకుంటున్నారు. సినిమా తారలకు అసలు మాటలువినిపిస్తాయా?

జ: వినిపించినా వినపడనట్లే నటించడం మంచిదికదా!

ఎం. డి. ఖాదర్ హుసేన్ కావలి

ప్ర: నేటి చిత్రాలలోని 'అసభ్య' చిత్రీకరణల కంటే 'ముద్దు' ఎన్నోరెట్లు తక్కువ. అటువంటప్పుడు 'తెరపై ముద్దుల' ప్రస్తావనలో సెన్సారు ఇంత సతమతమవటం వృధాయేకదా?

జ: సెన్సారువారేమీ సతమతమవటం లేదు. ఖోస్లా కమిటీ సిఫార్సుల్లో కూడా ఇంతకన్నా పెద్దవిషయాలే ప్రస్తావించబడ్డాయి. ముద్దులనుగురించి రెండువాక్యాలుమాత్రమే ఆ రిపోర్టులో ఉన్నాయనీ, అసభ్య దృశ్యాలుంటే సెన్సారువారు చిత్రాన్నే పూర్తిగా నిషేధించవచ్చునని చెప్పారు అందులో. ఈ విషయాన్ని మననిర్మాతలు, పత్రికలూ పట్టించుకోకుండా ముద్దులమీద పడుతున్నారు.

ప్ర: 'బుద్ధిమంతుడు' చిత్రంతో ప్రసందానికి బాపు విశదీకరించింది 'లోకంలో దైవబలం నాస్తి!' అనేకదూ?

జ: అది నాగేశ్వరరావు సిద్ధాంతం! దానికోసం చిత్రంతీశారు.

ప్ర: 'ఖోస్లాకమిటీ' వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయంతో మన సెన్సారు ఏకీభవిస్తే, విదేశీయ చిత్రాలకు మనదేశంలో ప్రాధాన్యత తగ్గుతుందంటారా?

జ: ఇప్పటికే చాలాతగ్గింది. వచ్చే చిత్రాలు కూడా అంత మంచివి రావటంలేదు.

ప్ర: హైదరాబాదు చిత్రపరిశ్రమాభివృద్ధి 'ఎడారిలో పూలచెట్టు పెంపక'మేనా?

జ: ప్రస్తుత పరిస్థితిలో అలాగేవుంది. కాని నిరాశపడక్కరలేదు. సి. వి. ఆర్. ప్రసాద్ యింకో స్టుడియోని నిర్మించబోతున్నారు.

సి హెచ్. ఇందుశేఖర్ వాసిలి

ప్ర: రామారావు మొదటిచిత్రం ఏదయివుంటుంది?

జ: 'మనదేశం'

కోసూరు రమణయ్య కావలి

ప్ర: 'సంవత్సరానికి నాలుగు చిత్రాలలో మించి నటించను' అని శపథంచేసిన నాగేశ్వర్రావ్ వచ్చిన ప్రతి చిత్రాన్నీ ఒప్పేసుకుంటున్నాడు. దాదాపు ఇప్పటికి ఆరు చిత్రాలు విడుదలయ్యాయి. సంవత్సరాంతానికి మరో నాలుగు విడుదలవ్వొచ్చు. అంటే సంవత్సరానికి పది! ఇంతకీ అక్కినేనివారు తమ శపథాన్ని విరమించుకున్నారా? లేక అభిప్రాయాన్ని సవరించుకున్నారా?

జ: అవసరాలనబట్టి శపధాలు మారుతుంటాయి. 'ఆరుచిత్రాల లిమిట్' విరమించుకున్నానని ఒకసారి ఆయనే అన్నారు. అందుకే యిప్పుడింకో నాలుగుకూడా ఒప్పుకున్నారు.

> **ప్రశ్నోత్తరాలు**
>
> పాఠకుల ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపండి
>
> కొలను బ్రహ్మానందరావు,
> 7-నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
> టి. నగర్, మద్రాసు-17.

ప్ర: 'రసికప్రియ' ను బాగా ఖ్యాతిలోకి తెచ్చినతర్వాత దానినుండి ఎందుకు విరమించుకున్నారు మీరు?

జ: ఆశలు పెంచుకుంటున్నందువల్ల!

ప్ర: ఆంధ్రదేశంలోని నలుమూలలా పుట్టగొడుగుల్లా పుట్టుకొస్తున్న 'అభిమాన' సంఘాలను గురించి మీ అమూల్యాభిప్రాయ మేమిటి?

జ: ఈ సంఘాలవల్ల ప్రేక్షకులకేమీ ప్రయోజనం లేదుకాని, నిర్మాతలకు మాత్రం చాలా వుపయోగపడుతున్నాయి!

కుమారి భారతి నెల్లూరు-2

ప్ర: నాగేశ్వరరావు వయస్సు పెరిగే కొద్దీ మరీ కుర్రవాడిలా తయారవుతున్నారు. 'బుద్ధిమంతుడు' లో ఎంత బాపున్నాడో చెప్పలేం. అంత కుర్రతనం ఎలావస్తుంది వారికి? కొంపదీసి అమృతం త్రాగడంలేదుకదా!

జ: అమృతం సేవిస్తూనే వున్నారు!

ప్ర: నేను బి. ఏ. పాసయ్యాను. కాలేజీలో నాటకానుభవం వుంది. సినిమాలలో చేరి నాగేశ్వరరావుగారి ప్రక్కన హీరోయిన్‌గా నటించాలని నా కోరిక. ఎవరిని ఆశ్రయిస్తే నా కోరిక తీరుతుంది?

జ: ఆయనకే ఫోటో పంపండి. ముందు ఆయన ఓ. కె. అనాలిగా!

—

గుంటూరు ప్రిన్సిపల్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 75 of 1957. E. P. No. 455 of 1968.

వెల్లంకి శివకుటుంబరావు — వాది-డిక్రీహోల్డరు.

అడ్డా అంకమ్మ (Died) వగైరా — ప్రతివాదులు జె డెట్టర్సు.

ఈ నెంబరు డిక్రీబాకీ వసూలు నిమిత్తం ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాదుల తాలూకు స్థిరాస్థి 8-12-69 తేదిన పై కోర్టువారివలన బహిరంగముగా యాలము జరిగించబడును. గాన పాటలు పెట్టదలచినవారు వాయిదా నాడు పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై పాటలు పెట్టుకొనవలసినది.

షెడ్యూలు:—

గుంటూరు డి॥ గుంటూరు సబ్ డి॥ ఇలాకా, గుంటూరు అగ్రహారములోని

(1) మునిసిపల్ పాతవార్డు 17, బ్లాకు 19, టవున్ సర్వే నె. 614 రులోని 4168 చ. అ. ల ఖాళీస్థలమున్ను, యిందులోని పెంకుటిల్లు, రేకుల షెడ్డుకు హద్దులు:— [తూ] గద్దెనందు [ద] కాజ కొండయ్య స్థలము [ప] దొడ్డి కృష్ణమూర్తి స్థలము [ఉ] బాగు వీరాస్వామి స్థలము. ఈ హద్దుల మధ్యనున్న 4168 చ. అ. ల స్థలమున్నూ, యిందులోని పెంకుటియిల్లు-రేకులషెడ్డు సహా. సర్కారుపాట రూ. 5000/- లు.

(2) డిటో గ్రామంలోని పాతవార్డు నె 16, బ్లాకు నె 11, టవున్ సర్వే నెం. 668 రు బావతు య 2-11 సెంట్లు, 326 చ॥ అ॥ లు మింజా మరె య 1-86 ట్లు మెరకభూమికి హద్దులు:— [తూ] టవున్ సర్వే నె. 668 రు భూమి [ద] టవున్ సర్వే నె 672 రులోని వెల్లంకి శివకుటుంబరావు వగైరాల భూమి [ప] ఈ నెంబరులోని గుండు కృష్ణమూర్తి వగైరాల భూమి [ఉ] టవున్ సర్వే నెం. 667 రు భూమి. ఈ హద్దులలోని య 1-86 సెంట్లు మెరకభూమి. సర్కారుపాట రూ. 1600/- లు.

(3) డిటో మునిసిపల్ పాతవార్డు నె 16, బ్లాకు నె 11, టవున్ సర్వే నె 668 రులోని పడమరవైపు య 0-80 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:— [తూ] శ్రీ రామలింగేశ్వరస్వామి ఆలయం - శంకరమఠం వగైరా [ద] ఈ నెంబరులోని వెల్లంకి ఆంజనేయశాస్త్రిగారి భూమి [ప] టవున్ సర్వే 667-668 నెంబర్ల తాలూకు భూమి [ఉ] ఈ నెంబరులోని రాయప్రోలు వెంకటసోమయాజులుగారి భూమి. ఈ హద్దులలోని య 0-80 సెంట్లు మెరకభూమి. సర్కారుపాట రూ. 800/- లు.

(4) డిటో రామచంద్రపుర అగ్రహారములోని సైహాయిషి నె. 30 రు బావతు య 12-50 ట్లు సేరిమెట్ట భూమికి హద్దులు: [తూ] పన్నాల అప్పయ్య శాస్త్రిగారి భూమి [ద] పాతకోట వెంకటసరసయ్య భూమి [ప] పులిపుల శ్రీరాములుగారి భూమి [ఉ] గుండు ఉగ్రసోమయాజులుగారి భూమి. యీ హద్దులమధ్యనున్న య 12-50 ట్లులో పడమరవైపు య 4-50 ట్లు భూమి మాత్రం. సర్కారుపాట రూ. 4500/- లు.

N. B. 1-వ ఐటముకు ఇ. సి. దాఖలా అన్యాక్రాంతములు ఏమిన్నీలేవు.
2-వ ఐటముకు ఇ. సి. దాఖలా అన్యాక్రాంతములు లాలాది అయివున్నవి.
3-వ ఐటముకు ఇ. సి. దాఖలా అన్యాక్రాంతములు లాలాది అయివున్నవి.
4-వ ఐటముకు ఇ. సి. దాఖలా అన్యాక్రాంతములు ఏమిన్నిలేవు.

—యస్. పి. శాస్త్రి, డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

డా. మోహనరావు
(ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల)
నెల్లూరు
ఇల్లు మార్పు

వ్యస్తుశం టొన్నలగడ్డవారి వీధిలో వున్న డాక్టరు మోహనరావుగారి ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల, నివాసము తిప్పరాజువారివీధిలో 'జమీన్ రైతు' సమీపంలోకి 20-10-69 తేది నుండి మార్చబడినది. రోగులు, తదితర మిత్రులు ఈ మార్పును గమనించవలసిందిగా కోరిక.

చిత్తూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. No. 135 of 1969.

పీకవల్లె నరసింహులునాయుడు —వాది.
పొదిలి కాదర్‌పాదాసాహెబ్ —ప్రతివాది

నోటీసు:- చెంద్రగిరి తా॥ దామల్ చెరువు గ్రామములో యుండు మన్నారు సాహెబ్ కుమారుడు పొదిలి కాదర్‌పాదా సాహెబ్ వాది అడుమానపత్రం బాకి వసూలుకుగాను పై దావాచేసి పై కోర్టులో 8-11-1969 తేది పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరు అగుటకు వాయిదావేసి వున్నది. సదరు వాయిదాకు హాజరుకానంతట యెక్సుపార్టిగా డిక్రిచేయబడును.

—వి. వెంకట్రామానాయుడు,
వాది అడ్వకేటు - చిత్తూరు.

నర్సరావుపేట డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో
O. S. No 141 of 1965.
E. P. No. 389 of 1968.

ములకలూరి రామారావు
—డిక్రీహోల్డరు-(వాది.)
వడ్లమూడి వెంకటేశ్వర్లు
—జె. డెట్టరు-(ప్రతివాది.)

ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా జె. డి. తాలూకు స్థిరాస్తి పై కోర్టువారి యెదుట 17-11-69 తేది పగలు 10 గం॥ వంది యాలము వేయబడును. కావలసినవారు వచ్చి పాటలు పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

గుంటూరుజిల్లా, నర్సరావుపేట తా॥ నర్సరావుపేట సబు రి. లో చేరిన, రొంపిచర్ల శివారు వడ్లమూడివారిపాలెం గ్రామంలోని జె. డి. కి స్వాధీన అనుభవములో వున్న ఆస్తివివరము:-

డి. నెం. 377-బి రు గుర్తు రు. 7-7-0 శిస్తుగల యె.3-80 సెంట్లు శేరి మెరక ముమారు క్రియం నర్కారు పాట రూ. 4950/- లు.

—శ్రీ గిరిరాజు రంగారావుపంతులు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

** కూనిరాగాలు **

(5వ పేజీ కొరవ)

ఇన్ని చోట్లనుండి యిన్ని రకాలుగా సేకరణ జరిగినా యింకా శ్రీశ్రీ ముద్రిత రచనలు కొన్ని అలభ్యంగానే వున్నవి మరి! 1925 ప్రాంతాన పురిపండా అప్పలస్వామిగారి సంపాదకత్వాన వెలువడిన 'స్వశక్తి' పత్రికలో 'దివ్యలోచనములు' అనే శ్రీశ్రీ ప్రథమకవిత్వం అచ్చుపడ్డది. అప్పటికి శ్రీశ్రీ వయస్సు 15 సంవత్సరాలు మాత్రమే!

ఆ పద్యాల్లోనుండి శిలగా జ్ఞాపకం వున్న వ్యక్తినుండి యీ క్రింది చరణాలు సేకరించగలిగారు రమణారెడ్డిగారు. విశ్వరూపం ధరించిన కృష్ణపరమాత్మను ధృతరాష్ట్రుడు దృష్టిదానం అర్థిస్తున్నాడు: ఆ పద్య చరణాలివి:

''ఓమహాత్మ! త్వదీయమహోన్నతప్రభావ
మింతనితెలుప నెవ్వాంతరము?

....

దివ్యలోచనముల బ్రసాదింపుమయ్య!''

అట్లనే 1925 లో విశాఖపట్నంలో తుపాను వచ్చిన రోజుల్లో ''పరిణయ రహస్యము'' (అనే డిటెక్టివ్ కాఠీనవల) అచ్చయింది. పదిహేనేళ్ల వయస్సులోనే శ్రీశ్రీ కవితలు నవలలు వ్రాశాడు, అచ్చువేశాడుకూడా. చరిత్రకారుడికి, చరిత్ర దృష్టివున్న పాఠకుడికి యివెంతో ముఖ్యమైన రచనలే. పైరెండూ ఎంత ప్రయత్నించినా యింతవరకూ లభ్యంకాలేదు. రమణారెడ్డిగారు యింకా గాలిస్తూనే వున్నారు. ఎందరెందరితోనో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపుతూ బహుధా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు-

అచ్చుపడ్డ రచనలకే ఈ దేశంలో గతి లేదంటే యింకేమనాల చెప్పండి. నలభై ఏళ్లక్రితం అచ్చుపడ్డవాటికే ఎంత తంటాలు పడవల్సివస్తున్నదో చూడండి. ఈమాత్రం చారిత్రకస్పృహవున్న గ్రంథాలయాలు, సారస్వతసంస్థలు యీ దేశంలో లేవుమరి!

ఏమైతేనేం, కె. వి. రమణారెడ్డి వొక్కడు పీటిని తవ్వి తీస్తున్నాడు వొక యజ్ఞదీక్షతో. ఆయన విపులపీఠికలతో రేపు జనవరిలో వెలుగుచూడనున్న ఈ నాలుగైదు సంపుటాల ''శ్రీశ్రీ సాహిత్య సర్వస్వం'' సవ్యాంధ్ర సాహిత్య ప్రియులకు అభిమానాంశంగా వుండగలదు.

' ' '

మొన్న 11, 12 తేదుల్లో నెల్లూరు చిత్రకళా నికేతనవారు టౌనుహాలు రీడింగు రూంలో మద్రాసు అడ్వకేట్ శ్రీ వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారి ఫోటోల ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేశారు. మద్రాసురాష్ట్ర దేవాలయాల శిల్పకళాసంపదనీ కెమెరాలో కమనీయంగా ఎత్తిచూపారు. ఫోటోగ్రఫీ, ఎన్‌లార్జిమెంటూ ప్రింటింగూ అద్భుతంగా వుంది. ఒక్క చేతిమీదుగా ఇన్ని దేవాలయాలు తిరిగి ఫోటోలు తీయడం, వాటన్నిటినీ ప్రదర్శన యోగ్యంగా ప్రింటు చేయడమూ సామాన్యమైన కృషికాదు. ఫోటోగ్రఫీకూడా కళే. అక్షరాలా కళే-అన్నించారు శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం. శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం నెల్లూరు ఇన్‌కమ్‌టాక్సు ఆఫీసరు శ్రీ వెంకట్రామన్‌గారి బంధువు. ఆ విధంగా ఈ ఫోటో ప్రదర్శన నెల్లూరు వాళ్ళుచూసే అవకాశం కల్గింది. నెల్లూరు ఫోటోగ్రఫీ ప్రియులని చెప్పుకునేవారు తలలు వంచుకోవల్సి వచ్చింది.

అట్లా ఒకవ్యక్తి తిరిగి మద్రాసు దేవాలయ శిల్పాలను ఫోటోల తియ్యగా-ఆంధ్ర దేవాలయాల పని బట్టించే ఫోటోగ్రాఫర్ మనకు లేకే అర్పించింది క్షణకాలంపాటు.

అట్లా, బి ఫోటోగ్రాఫర్ వుండాల్నేగానీ వొక్క నెల్లూరు దేవాలయాలు, పాడుబడ్డ శిథిలాలతోనే మంచి ఫోటోగ్రఫీ ప్రదర్శన వొకటి ఏర్పాటు చేయవచ్చు.

మొన్న డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ వి. ఎల్. నంజీవరెడ్డిగారితో మాట్లాడుతుంటే-నెల్లూరులో వొక మ్యూజియమ్ ఏర్పాటుకు రాష్ట్రప్రభుత్వం 25 వేల రూపాయలు శాంక్షను చేసిందనేవార్త విన్పించారు. మరో 40-50 వేలు సేకరించగల్గితే నెల్లూరులో వొక సలక్షణమైన 'మ్యూజియమ్' నిర్మాణమవుతుంది. ఈ కృషికి కడంగి వున్నారు డి. ఆర్. ఓ నంజీవరెడ్డిగారు. ఒక మ్యూజియమ్‌కు సరిపడేన్ని కళామయమైన శిధిలశిల్పాలు నెల్లూరుజిల్లా పొడుగునా పడివున్నాయి. ఇంతకాలానికైనా ఈ సంబంధమైన కృషికి అంకురార్పణ జరిగేయోచనకానరావడడం ఆనందదాయకం.

' ! '

ఈ సంవత్సరంనుండి కాలేజీస్థాయిలో జూనియర్ ఇంటర్మీడియట్ తరగతినుండి తెలుగులో విద్యాబోధన ప్రారంభమైనందుకు గుర్తుగా మొన్న దశరా సెలవుల్లో వి. ఆర్. కాలేజీలో లెక్చరర్ల 'తెలుగు వర్క్‌షాపు' వొకటి జరిగింది. చుట్టు పక్కల జిల్లాల కాలేజీలనుండికూడా లెక్చరర్లువచ్చి ఈ వర్క్‌షాపులో పాల్గొన్నారు. తెలుగులో పాఠ్యగ్రంథాల తయారీ, తెలుగులో విద్యాబోధన- ఇందులో ఎదురవుతున్న సాధకబాధకాలనుగూర్చి చర్చలు చేసుకుని వెళ్ళారు, అంతే.

కేంద్రప్రభుత్వం కోటి రూపాయలు మంజూరుచేసినా తెలుగు పాఠ్యగ్రంథాల తయారీ చాలా నత్తనడకలో ప్రయాణిస్తున్నది. ఈ తెలుగు పాఠ్యగ్రంథాలు తయారుచేసేభారం పైనవేసుకున్న హైదరాబాదు 'తెలుగు అకాడమీ' తరపున బూదరాజు రాధాకృష్ణగారు వొకరోజువచ్చి ఈ వర్క్‌షాపు నుద్దేశించి ప్రసంగించారు. అక్కడ జరిగే కుర్లంతా బయటపెట్టారు. ఈ తెలుగు అకాడమీ సభ్యులైన దివాకర్ల వెంకటావధానిగారు కూడా వీరినుద్దేశించి కాసేపు మాట్లాడారు. చూడబోతే మళ్ళీ గ్రాంథిక-వ్యావహారిక వాదాలు రంగంలో కొచ్చాయా అన్పిస్తున్నది. మనవాళ్ళు చీకటిలోకూడా అరసున్న వెతుక్కుంటూనే వుంటారు, ప్రపంచ విజ్ఞానమేమో మన భాషకు అందకుండా పోతుంటుంది. చిన్నయసూరిగారి వ్యాకరణం భంగమైతే కొంపమునిగిపోతుందనే భయమక్కర్లేదు. స్వేచ్ఛగా, ఫోర్సుబుల్‌గావ్రాస్తే అది తెలుగనిపించుకోదా? మన తెలుక్కు బట్టిన తెగులే యిదిగదా!

' ' '

'ఆంధ్ర సభ' వారు ఎట్టకేలకు వొక సాహిత్య కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేశారు సిద్దయ్య కవిగారికి సన్మానం. దాత అడ్వకేట్ శ్రీ ఎం. సుందరరావుగారు. సన్మాన మొత్తం 116 రూపాయలు. సభ సందడిలేకుండా సార్థకంగా జరిగిపోయింది.

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీ కొరవ)

చేరగానే యూనిట్ ఛిన్నాభిన్నమైంది. తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తి స్వతంత్ర నిర్మాత అయ్యాడు. దర్శకుడు చాణుక్య మద్రాసు చేరాడు. ఆయూనిట్‌లోమిగిలింది సి. వి. ఆర్. మాత్రమే. నవయుగవారు స్టుడియోను లీజుకు తీసుకోగానే ఆయనపని మరీ యిరకాటానపడింది.

ఎన్నేళ్ళగానో ఆయన నాగార్జున ప్రొడక్షన్సు పేరట చిత్రాన్ని తీయాలని ప్రయత్నం. ఇన్నాళ్లదినెరవేరింది. చాణుక్య దర్శకత్వాన హైదరాబాద్‌లోని సారథీ స్టుడియోలో చిత్రాన్ని ప్రారంభించాడు కృష్ణ, విజయనిర్మల తదితరులు నటిస్తున్నారు.

ఈ చిత్రంతోగానే హైదరాబాద్‌లోనే స్టుడియోనికూడా నిర్మించాలని ఆయన ప్రయత్నం.

—

హెచ్. బి. 4 సజ్జ

(4వ పేజీ కొరవ)

వలన పంటకు కొంత దెబ్బతగిలినది. పదును ఎక్కువైనచోట్ల బాగుగా పిలకలు పెట్టలేదు. నేరుగా విత్తిన ప్రదర్శన క్షేత్రమునకు వర్షప్రభావము యేమీ కనపించలేదు. హెచ్. బి. 3 పిలకలు బాగా వచ్చినవికాని చాలపొట్టి; 5 అడుగులా 4 అంగుళాల ఎత్తుమాత్రమేవచ్చింది. కంకులుకూడా 8 అం. నుండి 8.5 అం. పొడవుమాత్రమే. సరాసరి 10 పిలకల దాకా వచ్చినవి. నెం. 4 మొక్క 6 అ. 5 అం. ఎత్తువున్నది. కంకులు $10\frac{1}{2}$ అం. నుండి 12 అం. దాకా పొడవులిగి బాగా గింజపట్టి చూడ్డానికి చూడటానికి అంబుపలె వుంటుంది. విత్తనంపట్టినతర్వాత చూడ్డానికి కంకులన్నీ వైలెట్ రంగులో కనుపిస్తవి. ఈరకమునకు పిలకలుసరాసరి 6 వున్నవి. మంచిపైరైతే8 దాకారావచ్చు; అక్కడక్కడ 10 దాకాకూడా వున్నవి. ఈ రకానికి పిలకకు మరల గనపుదగ్గర పిలకదగ్గర కంకిరాదు ఎక్కడోతప్పితే. కాని కంకులన్నీ విత్తనంపట్టి ఒక్కసారే కోతకు వస్తవి. నెం. 1, మరియు నెం. 3 లాగా రెండోసారి కోసే శ్రమలేదు. పంటకూడా అన్నిమొక్కలు ఒకేఎత్తుగవుండి కంకులన్నీ ఒకే ఎత్తులో వుండి చూడటానికి చాలా అందంగా వుంటుంది. మంచిఫలితాన్ని యిస్తుంది. హెచ్. బి. 4 మరియు హెచ్. బి. 3-85 రోజులకు హెచ్.బి.1-88 రోజులకు కోతకువచ్చినవి. నేరుగా విత్తిన ప్రదర్శన క్షేత్రములో హెచ్. బి. 3 మరియు హెచ్. బి. 4 78 రోజులకు; హెచ్. బి. 85 రోజులకు కోతకువచ్చింది. మామూలు పశువుల ఎరువుకాకుండా 20 పౌన్ల పత్రజని, 45 పౌనుల భాస్వరము దక్కిలోనూ; నాటిన 20 దినములలో 40 పౌనుల నత్రజని మూడురకములకు వేయబడినవి.

పైప్రదర్శన క్షేత్రాలన్నింటిలో హెచ్. బి. 4 నిస్సందేహంగా వున్నత రకమని తేలింది. ప్రదర్శన క్షేత్రాలన్నింటిలో హెచ్. బి. 4 హెచ్చువంట 1880 కిలోలు సరాసరి అన్ని ప్రదర్శనక్షేత్రాలతోకలిపితే 1750 కిలోలు వచ్చింది. నాటినతర్వాత మూడురోజులు వర్షంరాకుండావుండివుంటే సులభంగా ఎకరాకి 2000 కిలోలు దిగుబడివచ్చివుండేది. నాటినతర్వాత మూడు రోజుల వర్షముచూచి అసలుమొత్తంపంటే పోయిందనుకొన్నారు. కొంతమంది నాటినపంట చెరిపేసి యేపంటన్నావేస్తామనుకొన్నారు. మూడు సంకరసజ్జ రకాల ప్రదర్శన క్షేత్రాలు ఫలితాలు సరాసరి యీక్రిందివిధంగావున్నాయి.

హెచ్. బి 1 — 1825 కిలోలు.
హెచ్. బి 3 — 1420 ,,
హెచ్. బి. 4 — 1790 ,,

పై ప్రదర్శనక్షేత్రాలలో హెచ్ బి 4 చూచిన రైతులు, ప్రదర్శన క్షేత్రము ఏర్పాటుచేసిన రైతులు హెచ్. బి. 4 తో సులభంగా రెండు పెద్దపుట్లు పండించవచ్చునంటున్నారు. ఈ రబి పైర్లవరిలో కూడా అందరూ హెచ్ బి. 4 రకమే సాగు చేస్తామంటున్నారు. సంకర సజ్జ వేస్తే ధాన్యము హెచ్చువస్తుంది కాని గడ్డి తక్కువవస్తుంది అనిఅంటున్నారు. వారికి హెచ్. బి. 4 నుండి వేరైన ఫలితం యిస్తుంది. గడ్డి హెచ్. బి. 4 ఎకరానికి 3080 కిలోలువస్తే దేశవాళి 3190 కిలోలు వచ్చింది. అంటే ఎకరాకి 100 కిలోలు తేడామాత్రమే.

హెచ్. బి. 3 రకము బావులలో నీరు తక్కువగా వున్నచోట్ల, నల్లరేగడ భూములలో వర్షాధారముతో బాగా ఫలితాన్ని యిస్తుంది.

సంకరసజ్జ నెం. 1 మెట్టతోట పైరులలో, విప్లవాన్ని సృష్టిస్తే, హెచ్ బి. 4 సంకరజాతిసజ్జ రకాలలో పెద్ద విప్లవాన్ని సృష్టించి అనతికాలంలో హెచ్. బి. 1 స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తుందనటలో సందేహం లేదు. 1000 కిలోలు పండిస్తే చాలపెద్ద దిగుబడిఅన్నచోట 2000 కిలోలు పండించుట సులభమైనపుడు హెచ్. బి. 4 రైతులకు ''వరప్రసాదం'' అనుటలో అతిశయోక్తి కాదనుకుంటాను.

పైప్రదర్శనక్షేత్ర ఫలితాలు యీక్రింద పట్టికలో చూడవచ్చు.

రకము	దిగుబడి ఎకరమునకు కిలోలు	పంట కాలము	మొక్క ఎత్తు	పిలకలు	మొక్కకు కంకులు	కంకి పొడవు
దేశవాళి	750	115	7.3 అం.	1	1	10-12 అం.
హెచ్.బి. 1	1325	88	5.8 అం.	7	10	8.5-9.5 అం,
హెచ్ బి. 3	1420	82	5.4 అం.	10	12	8.0-8.5 అం.
హెచ్.బి 4	1790	82	6.5 అం.	6	7	10.5-12 అం.

సస్యరక్షణ

(4వ పేజీ కొరవ)

యును. దీనివలన పురుగువ్యాప్తి చాలా వరకు అరికట్టబడును. గట్లను వీలైనంత వరకు శుభ్రముగా నుంచవలయును.

2. ఈ తెగులు కనుపడిన పొలములలో మందు చల్లుటకుముందు ఆకుల ముదతలు తొలగుటకుగాను పైనుపై ముళ్ళుమండను లాగించి పిదప మందులను చల్లవలయును. దీనివలన ఆకులలో దాగియుండు పురుగులు క్రిందపడి మందు ప్రభావమునకు గురియగును. లేనియెడల యీ పురుగులు మందు ప్రభావమునకు గురియగు అవకాశము తక్కువ.

పిదప యీ క్రింది మందులలో దేనైనను పురుగు నివారణకు చల్లవచ్చును.

(1) బి. హెచ్. సి. 10% + సెవిన్ 10% 5 : 1 దామాషాలో యెకరమునకు 15 కిలోగ్రాములు చల్లవలయును.

(2) ఎండ్రిన్ లేక పెరాథియాన్, తయొడాన్, డిమిక్రాన్ మందులను చల్లవచ్చును.

ఎండ్రిన్ 1 ఔన్సు 3 గాలనుల నీటిలో కలిపి యెకరమునకు 15 ఔన్సులు (450 ML) చల్లవలయును.

పెరాథియాన్ 1 ఔన్సు 10 గాలనుల నీటిలో కలిపి 7 ఔన్సులు (200 ML) చల్లవలయును.

తయొడాన్ 1 ఔన్సు 5 గాలనుల నీటిలో కలిపి యెకరమునకు 12 ఔన్సులు (350 ML) చల్లవలయును.

డిమిక్రాన్ 1 ఔన్సు 20 గాలనుల నీటిలో కలిపి యెకరమునకు $2\frac{1}{2}$ ఔన్సులు (80 ML) చల్లవలయును.

పై మందులు తగు పాళ్ళలో చల్లవలయును ఏ రకపు స్ప్రేయర్లు ఉపయోగించినను మందు మోతాదు స్థిరముగా యుంచవలయును. పెరాథియాన్, పెరామర్, ఫాలిడాల్, ఎకోటాక్సు మందులను పవర్ స్ప్రేయర్లతో చల్లించరాదు. పై మందులన్నియు విషములుగాన, జాగ్రత్తగా చల్లవలయును. అవసరమైన రెండవ పర్యాయము కూడా మందులు చల్లవలసి యుండును.

కావున రైతులు పై కనుపరచిన విధముగా సస్యరక్షణ చర్యలు తైకొనవలయును.

——

గాంధీజీ నెల్లూరు పర్యటనలు

(3 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రవసరించడుగాని యీ ఆశ్రమందుట్టూ ఎంతో వుజ్వలచరిత్ర (గతించిన చరిత్రే అనుకోండి) వుంది.

గాంధీగారు బహుకాలం యీ పల్లిపాడు ఆశ్రమంకోసం తహతహలాడారు. ఏదైనా నిర్మాణకార్యక్రమాలు శాశ్వతంగా కొనసాగుతుండేట్లు యీ ఆశ్రమం వర్ధిల్లాలనే ఆశయం వారిలో వ్యక్తమవుతుండేది.

గతంవారంలోనే పేర్కొన్నట్లు గాంధీగారు రుస్తుంజీద్వారా 5 వేల రూపాయలు ఇప్పించి యీ పల్లెపాడు ఆశ్రమంలో ఒక శాశ్వతభవన నిర్మాణానికి కారకులయ్యారు. అట్లనే మరోదఫా మరో 10 వేలుకూడా యీ ఆశ్రమంకోసం ప్రత్యేకంగా యిప్పించివున్నారు. ఇంతగా గాంధీగారు కొంతకలావిచ్చిన యీ పల్లిపాడు ఆశ్రమం యీ గాంధీ శతజయంతినాటికి ఆన్నపూహే లేకుండా పూర్తిగా నామరూపాలులేకుండా పోయింది. గాంధీగారి బేసిక్ విద్యావిధానంపేర అక్కడ నడుస్తున్న బేసిక్ ట్రయినింగ్‌స్కూలు సైతం తీవకళ లేకుండా పడివున్నది. గాంధి సిద్ధాంతాలపై యీ దేశంలో ఏమాత్రం ప్రేమాభిమానాలు మిగిలివున్న కార్యకర్తలుండివుంటే పల్లిపాడు ఆశ్రమం యీ అవస్థలో వుండేదికాదు.

1929 లో నెల్లూరుకు గాంధీగారు వచ్చినపుడు యీ ఆశ్రమ పునరుద్ధరణకై స్థానికులతో చర్చించినపుడు—అస్పృశ్యత, మద్యనిషేధం, ఖద్దరు వుత్పత్తి, గ్రామ సంస్కరణం, హిందీ ప్రచారం—వగైరాలు ముఖ్యధర్మాలుగా వుండేటట్లు కొందరు గట్టి కార్యకర్తలతో సంస్కరణశీలభావాలతో యీ ఆశ్రమం నడవాలన్నపుడు—సవర్ణుల స్నానపానాదులకు వేరే ప్రత్యేకంగా పొకబావి త్రవ్వించాలనే సూచన చేశారు స్థానిక సంస్కరణశీల ప్రైల్‌మాన్లు! ఆశ్రమసభ్యులు తీకాలు పుచ్చుకునేటట్లుగా కూడా యేర్పాట్లు వుండాలంటూ మరి కొందరు గాంధీగార్ని అభ్యర్థించారట! ఇన్ని రకాల వైరుధ్యాలతో అక్కడ ఆశ్రమం వర్ధిల్లేదెలాగ?

ఈ ఆశ్రమంద్వారా ఈ ప్రాంతాల్లో సుశిక్షితులైన సేవాదళ నాయకత్వం సృష్టి కావాలనే గాంధీగారి ఆశయం కడకు నెరవేరకుండానేపోయింది. నెల్లూరు స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్రలో ఎన్నో అవశ్రుతులతోకూడిన పొకానొక విషాదఘట్టం ఈ పల్లిపాడు ఆశ్రమం!

ఇక పర్యటన విశేషాలు పరికిద్దాం: మే 10 తేది వుదయం కలకత్తామెయిల్లో గాంధీగారు కస్తూరిబాయి సమేతంగా నెల్లూరుకు విచ్చేశారు. వీరివెంట దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారూ వుండినారు. మొదట బుచ్చిరెడ్డిపాళెం వెళ్లారు.

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం సెంటర్‌లోనే రూ. 6125-2-5 పైసలు కానుకలుగా సమర్పించబడ్డాయి. బుచ్చిలో మహాత్ముడి సందర్శనంకోసమై దాదాపు పదివేలమంది వుండినారు. సన్మానమండపం క్రిక్కిరిసిపోయిందట. తనకు సమర్పించబడిన వివిధ వస్తువులను వేలంవేస్తూవచ్చారట. రెండు సన్మానపత్రాలను 35-5-0 లకు వేలంలో ఎవరో కొన్నారట. అట్లనే చీర, రోవతిని 152 రూపాయలకుకొన్నారట ఎవరో. ఎందరో మహిళలు తమ నగలను వొలిచి గాంధీగారికి కానుకగా యిచ్చారట.

అనంతరం ఎల్లాయపాళెం, రాజుపాళెం, మోపూరు, అల్లూరు వగైరా గ్రామాల్లో ఆగి వుపన్యాసాలిస్తూ గాంధీగారు పర్యటించారు. అస్పృశ్యత, ఖద్దరు, దేశదారిద్ర్యంగూర్చి ప్రధానంగా మాట్లాడారు. 10 తేది పొక్కరోజునే వసూలైనమొత్తమే 14 వేల రూపాయలైందట.

రాత్రి కావలిలో బసచేర్పాటైనట్లున్నది. కావలి హైస్కూలులో సన్మాన ఏర్పాట్లు చేశారట. బ్రాహ్మణశాఖలో లఖనవి రాయి ఖద్దరు పరిశ్రమను ప్రత్యేకంగా ప్రశంసించారట గాంధీగారు.

దేవరపల్లి సన్మానపత్రం

11 తేది వుదయం కావలి వదిలి గాంధీగారు కందుకూరు పయనమయ్యారు. దార్లో ఉలవపాడువద్ద పండిత దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి గ్రామస్థుల పక్షంగా రు. 508 లు గాంధీగారికి సమర్పించారట. ఒక సన్మానపత్రంకూడా సమర్పించినట్లున్నారు. గాంధీగారి కార్యదర్శి ప్యారీలాల్ 'యంగ్ ఇండియా' పత్రికలో వ్రాస్తూ—ఉలవపాడు గ్రామంలో దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డిచే యివ్వబడిన సన్మానపత్రం ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్నారట గాంధీగారు—"నాకు సమర్పించబడే సన్మానపత్రాలనుగూర్చి అవి ఎట్లావుంటే నాకు సంతృప్తికరమో నేను తరచు 'యంగిండియా'లోనూ యితర పత్రికల్లోనూ తెలిపివున్నా వొక్కటొటకూడా అట్టి నే కోరిన సన్మానపత్రం రాలేదు. అట్లాంటిది నెల్లూరుజిల్లాలో ఉలవపాడు గ్రామంలో దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారిచే యివ్వబడింది- అంటూ మహాత్ముడు అభిప్రాయపడి వున్నట్లు—" ఆయన వ్రాశారు.

మహాత్ముడు అంతగా శ్లాఘించిన ఆ సన్మానపత్రం స్వర్గీయ వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి వుస్తకాల గుట్టల్లో వెతికితే దొరుకుతుందేమో!

తర్వాత కందుకూరునుండి మహాత్ముడి పరివారం రెండుగా చీలి గాంధీజీ పల్లిపాడు సత్యాగ్రహం వెళ్లగా; శ్రీమతి కస్తూరిబా, కొండ వెంకటప్పయ్యగార్లు పామూరు, బొట్టగూడూరువెళ్ళి 12 తేది ఉదయం సంగం గ్రామందగ్గర గాంధీగారి రాకకోసం వేచివుండినారు. సంగం దగ్గర గాంధీగారి రాకకోసం వేలాదిజనం వేచివుండినారు. గాంధీగారు రాకపోవడంతో పెరమన గ్రామస్థులు అక్కడే కస్తూరిబా గారికి నూటపదహార్లు సమర్పించగా; సంగం వాస్తవ్యులు వెయ్యిన్నూటపదహార్లు నెల్లూరు పౌరసభలో గాంధీగారికి ముట్టచెప్పారట.

ధనవంతులిళ్ళల్లో విడిది: విమర్శలు

12 తేది వుదయం పల్లిపాడు ఆశ్రమం మీదుగా గంగవట్నం చేరుకున్నారు. మధ్యాహ్నంనుండి ప్రత్యేకంగావచ్చిన దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు మహాత్మునితో కొనదాకా వుండినారు. మహాత్ముడు పిడవ మైపాడు, ఇందుకూరుపేటమీదుగా మధ్యాహ్నంకల్లా నెల్లూరు చేరుకున్నారు. శ్రీ రేబాల పట్టాభిరామరెడ్డి 'లక్ష్మీవిలాస' భవనంలో విడిదిచేశారు.

మహాత్ముడు బహుశా అప్పటికే రైలులో థర్డ్‌క్లాసులో ప్రయాణించేవాడనుకుంటాను. అట్లాంటి గాంధీజీ ఈ పర్యటనల్లో ధనవంతుల యిళ్ళల్లోనే ఎందుకు విడిదిచేయవల్సివచ్చిందో అనే విమర్శ పొకటి బహుశా అప్పటినుండే వుండినట్లున్నది. (1921 లో నెల్లూరొచ్చినప్పుడు గాంధీగారు తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి భవనంలో దిగిననంగతి తెల్సిందే!)

సాయంకాలం పౌరసమావేశానికి పొద్యేదారిలో రంగనాయకులపేటలో నాగరాజు పిచ్చిరాజుగారిచే పోషించబడుతుండిన గోసంరక్షణసంఘం గాంధీగారు దర్శించారు.

గాంధీజీ నెల్లూరు బజారు ప్రవేశించగానే కోళ్ళ వెంకయ్య అనే కాంగ్రెస్ భక్తుడు నూటపదహార్లు యిచ్చారట. బజారువీధి అంతా కన్నులపండువగా పచ్చతోరణాలు, పందిళ్లు, అరటి స్తంభాలతో అలంకరించబడిందట.

కస్తూరిదేవి విద్యాలయం

బజారువీధిగుండా వి. ఆర్. కాలేజి మైదానం దగ్గరకు వచ్చారు. శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం కోసంగా కంకణబద్ధురాలై వున్న స్వర్గీయ పొణకా కనకమ్మగారి ప్రయత్నాలు ఫలించాయి. ఈ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ భవన నిర్మాణం కోసంగా యిచ్చటి కస్తూరిదేవినగర్‌లో విశాలమైన స్థలం కొనబడింది. గాంధీజీ ఇక్కడికి విచ్చేసి శంకుస్థాపన చేశారు. వేలాది స్త్రీలు ఈ శంకుస్థాపన సభకు విచ్చేశారు. గాంధీజీ మంగళప్రదంగా టెంకాయకొట్టి శంకుస్థాపనచేశారు. పాఠశాల స్థాపనలో నిమగ్నమై వుండికూడా ఖద్దరు నిధికిగాను పొణకా కనకమ్మగారు పాదుల పక్షంగా 281 రూపాయలు యిచ్చారట. ఇక్కడి సభలోనే మరో 182 రూపాయలు కూడా వసూలైందట. ఇక్కడ సమావేశమైన స్త్రీలనుద్దేశించి కస్తూరిదేవి విద్యాలయాన్ని ఆశీర్వదిస్తూ గాంధీజీ లఘూపన్యాసంచేసి, వెంటనే వి. ఆర్. కాలేజీ మైదానం చేరుకున్నారు. శంకుస్థాపనచేసిన వెండి తాపీ యీ సభలో వేలంవేయగా 80 రూపాయలు వసూలైందట.

గాంధీగారు శంకుస్థాపన చేసినందువల్లనేకాదుగానీ (ఎందుకంటే గాంధీ శంకుస్థాపనలు నెల్లూరులో అచ్చిరాలేదు—పల్లిపాడు ఆశ్రమంగతివిన్నాం; 1933 లో వెంకటగిరి హరిజనవాడలో గ్రంథాలయానికి శంకుస్థాపనచేస్తే అది కడకు కార్యరూపమే ధరించలేదు...) బహుశా పొణకా కనకమ్మగారి పవిత్ర సంకల్పబలంవల్లనే యీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం కడకు దర్గామిట్టకు మార్చబడి, ప్రారంభంలో ఎన్నికష్టాలు ఎదురైనా సజీవంగా నిలబడి నేటికీ పొకవిద్యాలయంగా వర్ధిల్లగల్గుతున్నది. ఆతొలిదినాల్లో యీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంపై రాళ్ళు విసిరిన వారు లేకపోలేదు. ఉదాహరణకు అనాటి సింహపురి పత్రిక అపశకునాలు పల్కుతమేకాక గాంధీగారు దీనికి శంకుస్థాపన చేయకూడదనే బహిరంగ విజ్ఞాపనలుకూడా జారీచేసింది. జాతీయవిద్య బోధించడంలేదనే బూరగలేవదేసింది. కనకమ్మగారుఎట్లయితేనేం ఎన్నోకష్టాలకోర్చి యీవిద్యాసంస్థకు ప్రాణంపోసింది. కడకు తన ప్రాణాన్నే సమర్పించింది. ఆరోజుల్లో కనకమ్మగారు ఎందరు అనాథ బాలికలనో సొంతబిడ్డలుగాసాకి చదువు సంధ్యలు చెప్పించి పైకి తెచ్చారోగదా! ఏమైతేనేం గాంధీగారు శంకుస్థాపనచేసినవాటిల్లో నెల్లూరులో పొక గుర్తుగా నిల్చివున్నది ఈ పొక్క కస్తూరిదేవి విద్యాలయమే.

ఈ శంకుస్థాపన అనంతరం వి. ఆర్. కాలేజి మైదానంలో జరిగిన పెద్దసభలో నాలుగైదువేల రూపాయలదాకా పరసగా వివిధసంస్థలతరవున, వ్యక్తుల తరవున గాంధీగారికి సమర్పించబడింది—(ఉదాహరణకు అప్పటి న్యాయవాదుల సంఘం వారు రు. 1708 లు సమర్పించారు. మున్సిపల్ స్కావెంజర్ల సంఘంవారు 6 రూపాయల 3 అణాలు సమర్పించారట) వివిధ స్థానికసంస్థలు సమర్పించిన సన్మానపత్రాలు వేలంవేయగా 35 రూపాయలు వచ్చిందట. స్టోన్‌హౌస్‌పేట వాస్తవ్యుడు ముకుందరావు అనేఆయన గాంధీజీబొమ్మ పొకటి గీచి సమర్పించగా అది వేలం వేయబడ్డదట. మహాత్ముని హిందీప్రసంగాన్ని దేశభక్త వెంకటప్పయ్య గారు ఆంధ్రీకరించారు.

కబీరు నాటకంలో గాంధీ

పిమ్మట అల్లూరు పి. గోవిందురెడ్డి గారిచే నెల్లూరులో నడుపబడుతుండిన దీన శిశుపోషణాలయాన్ని సందర్శించారట. ఆతర్వాత 8 గంటలమొదలు కస్తూరిదేవి విద్యాలయ సహాయార్థమై ప్రదర్శితమైన కబీరు నాటకం (ప్రఖ్యాత నటకులు పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు కబీరు పాత్రధారి) పొక అరగంటసేపు వీక్షించి అసేచేసుకున్నారట. ఆరోజురాత్రి అంతా, మరురోజు 13 తేది వుదయం 8 గంటలదాకా మహాత్ముడు మౌననిష్ఠలోనే గడిపారట.

మౌన దీక్షానంతరం శ్రీ రేబాల పట్టాభిరామరెడ్డిగారు వెయ్యినూటపదహార్లు సమర్పించారటగాంధీగారికి. వారికుటుంబంలోని మరో వృద్ధురాలు మరో 500 రూపాయలిచ్చిందట.

14 తేది ఉదయం మహాత్ముడు సపరివారంగా గూడూరు మీదుగా నాయుడుపేట చేరుకున్నారు. అక్కడ సాయంకాలం పెద్దసభ జరిగిందట. నాయుడుపేట నుండి కాళహస్తి, చిత్తూరు పర్యటనకు వెళ్లారు.

దుర్గాబాయమ్మ ఉదంతం

ఈ నెల్లూరు పర్యటనను గూర్చి కొండా వెంకటప్పయ్య స్వీయచరిత్రలో ఈ క్రింది వుదంతం కనబడుతుంది.

"శ్రీమతి దుర్గాబాయిగారు కాకినాడనుండి గాంధీజీతో సంచారంచేస్తూ, గాంధీ ప్రసంగాలను ఆమె తెలుగు చేస్తుండినది. నెల్లూరులో గాంధీజీ—ఆమె మనతో వచ్చుటకు కారణమేమిటి—అని నన్ను ప్రశ్నించారు. నాకు తెలియదనీ, నన్నడిగి రాలేదనీ నేను తెలిపాను. ఇక మనతోవచ్చుట మానునట్లు చెప్పవల్సిందిగా నాకు చెప్పారు. ఆప్రకారమే ఆమెకు నేను తెలియజేశాను. నెల్లూరునుండి ఆమె మరలిపోయినపిమ్మట వుపన్యాసములను నేనే తర్జుమా చేస్తుండినాను. వారు నా అల్పజ్ఞానం గమనించి హిందీ సులభశైలిలో భాషించుచుండిరి"—అని వ్రాశారు. ఇంతకూ గాంధీగారు దుర్గాబాయమ్మను నెల్లూరు నుండి ఎందుకు వెళ్ళిపొమ్మన్నట్లు?

(మిగతా మరువారం)

వాశిలి రైతుల లేఖ

(2 వ పేజీ తరువాయి)

త్రోసివేసిందిలేదు. అందువల్ల యిప్పుడు రెండుమూడు సంవత్సరాల పెనాల్టీ ఒక్కసారి చెల్లించాలంటే ఎంత బాధాకరమో వూహించండి. ఇటీవల ప్రభుత్వము చుట్టుపట్ల గ్రామాలలో ప్రభుత్వ వ్యయముతో పంపింగుస్కీములు పెట్టి నీరు సప్లయి చేస్తున్నది. అదేపని మా గ్రామస్థులు స్వంతవ్యయముతో లిఫ్టిసిస్టముమీద నీరు పారించుకొని పండించుకోవడం అపరాధమా?

గతసంవత్సరంనుండి యీ చెరువుకు బంగారుపల్లెవద్ద రెగ్యులేటరుకట్టి చెరువులోకి కాలువ వచ్చేట్లు ప్రయత్నంచేస్తూ రిఫ్ ఎస్టిమేషను మొదలైనవాటికి ఇప్పటికి సుమారు 5, 6 వేలరూపాయలు ఖర్చుచేసి యున్నారు. ఈ ప్రయత్నం గత పదేండ్లనుండి వున్నది అయితే యిప్పుడు గట్టిగా కృషి సాగిస్తున్నారు.

కాన ఈ విషయంలో మీరు మాయందు దయవుంచి మీ పత్రికాముఖమున పి. డబ్ల్యు. డి. వారిని రివెన్యూవారిని కాస్త హెచ్చరికచేసి చెరువు రిపేరువిషయం, లెవల్ పెంచడం (చెరువు బాల పూడిపున్నది) జరిగేట్లు సహాయం చేస్తారని ప్రార్థన.

ఈవిషయంలో రివెన్యూ ఆఫీసరువారికి ఇదివరకే సమయంలో ఒక మహజర్ని పంపుకొనియున్నాము.

—— —గ్రామస్థులు.

కోవూరు డి. ము. కోర్టులో

E. P. 168 of 66. O. S. 150 of 66.

కొండూరు బాలశంకరరెడ్డి — పిటిషనరు / డిక్రీహోల్డరు.

వెల్లంకొండ రామయ్య వగైరాలు — రెస్పాండెంట్లు / జె. డెట్టర్సు.

ఈక్రింది షెడ్యూలు దాఖలా రెస్పాండెంటు తాలూకు స్థిరాస్తి పై కోర్టువారి యొరుట 27-10-69 తేదిన ఉదయము 11 గంటలనుండి యీలం వేయబడును.

షెడ్యూలు:—

నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా, బుచ్చిరెడ్డి పాళెం స. రి. లో చేరిన, కోవూరు తాలూకా యల్లాయపాళెం మజరా, మిక్కిలంపేటలో పట్టా నెం. 47 రు దాఖలా సర్వే నెం. 965/3 రు 0-58 సెంట్లు, సర్వే నెం. 965/4 రు, యి 1-64 ట్లు, సర్వే నెం. 973/A3 రు, యి 0-29 ట్లు, సర్వే నెం. 973/A4 రు, యి 0-96 ట్లు. కుల్లు:- యి 3-47 సెంట్లు మాగాణి భూమిలో పడమర తట్టు యి 2-00 సెంట్లుకు హద్దులు:- [తూ-ఉ] బొరుదల కాల్వ [ప] కట్టా నరసయ్య భూమి [ద] వెంకటకృష్ణయ్యభూమి.

డిక్రీహోల్డరుకిమ్మతు రూ. 6000/-

జె. డెట్టర్సుకిమ్మతు రూ. 24,000/-

అమీనా కిమ్మతు రూ. 18,000/-

వరా:- బుచ్చిరెడ్డి పాళెం కో-ఆపరేటివ్ రూరల్ బ్యాంకివారికి 13-2-1960 తేదిన రూ. 23,000/- లకు 100-కి సం॥ నకు రు. 6-4-0 లు వడ్డీబొప్పున సంవత్సరం సమాన వాయిదాలలో చెల్లించవలసినఅడుమానమునకులోబడి పాటపాడవలయును.

—ములుమూడి రామచంద్రారెడ్డి, వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 38 of 69. O. S. 309 of 67.

వస్వేటి కుంతలాంబ - వాది - డి. హో.

కమతం నర్సారెడ్డి - ప్రతివాది - జె. డి.

వాది ఈ ప్రతివాదితాలూకు ఈ క్రింద వివరించిన B-షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 25-11-69 తేదిన పగలు 10 గంటలు మొదలు సాయంత్రం 5 గంటలలోపల పై కోర్టు కాంపౌండు లోపల యీలము వేయబడును. షెడ్యూలు:-

నెల్లూరు రి॥ డి॥ యిలాకా, నెల్లూరు సబ్‌రిజిష్ట్రీలో చేరిన, నెల్లూరు శిలరము వారి వీధిలోని కొండేటివారి లైనులో ప్రతివాదికి విక్రయంద్వారా లభ్యమైన ప్రతివాది స్వాధీనానుభవంలో యుండే ము॥ సిపల్ డోర్ నెం 93 రు, వార్డు నెం 18 రు (పాత డోర్ నెం 93 రు, వార్డు నెం 18 రు) గల యిల్లు—ఖాళీస్థలముకు హద్దులు:- [తూ] జామ్మామసీదు, కారుఖానుగోడ కొంతవరకు, అదేదాటిన జామ్మామసీదు వెనుక ఖాళీస్థలంకున్నూ, ఈ యిల్లు ఖాళీస్థలంకున్నూ మధ్యగల ప్రతివాది తాలూకు గోడ కొంతవరకు [ద] సయ్యద్ అమీర్ వుద్దీన్ అల్లి వురఫ్ మౌలాలిసాహెబ్, అబ్దులాసాహెబు వగైరాలపక్షం వెంబడిగా ప్రతివాది సొంతప్రహరిగోడ కొంతవరకు ప్రతివాది యింటి దక్షిణపు చూరునీళ్లుపడే ముప్పాతిక అడుగుస్థలం కొంతవరకు [ప] బీది [ఉ] కొండేటి శేషయ్యశెట్టి వగైరాల యింటిగోడ కొంతవరకు. ఈ హద్దుల లోని 13 అంకణములు లేక 88 - 957 చ॥ మీ॥ పెంకుటియిల్లు సదరు యింటికి తూర్పునవున్న పెంకువంచలన్నూ, యీ యింటికి తూర్పునవున్న షుమారు 26 అంకణములు లేక 178 - 914 చ॥ మీ॥ గల ఖాళీస్థలమున్నూ, ఈ యింటికి అమర్చివున్న తల్పులు, ద్వారబంధనములు, కిటికీలు, అలమరలు వగైరా యావత్తు సామానులన్నూ, అడుగుస్థలమున్నూ, యీ యింటికి సంబంధించిన యితర మామూలు హక్కులున్నూ.

షుమారు క్రయం రూ. 5000/- లు

అమీనా క్రయం రూ. 8000/- లు

—S. మల్లికార్జునశర్మ, అడ్వకేటు.

మంత్రినాయుడుగారు పోతున్నందుకు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి 'విచారం'!

–సింగరాయకొండ సభలో 'వీడ్కోలు' ప్రసంగాలు

ఈనంవత్సరమే క్రొత్తగానెలకొల్పబడిన సింగరాయకొండ గరల్స్ హైస్కూలుకు డి. వ. చేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రాంగణోత్సవం జరిపారు. ఇది స్కూలు ప్రాంగణోత్సవ కార్యక్రమమైనా, వాతావరణము వుపన్యాసాలు నెల్లూరు జిల్లా నుండి కందుకూరువారు సెలవు తీసుకున్నట్లు, కందుకూరు వారికి నెల్లూరువారు వీడ్కోలిచ్చినట్లు వుండినాయి.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఉలవపాడు నమితి రెండుగా చీల్చబడ గూడదని, ఒకటిగానే నెల్లూరు జిల్లాలోనే వుండబడాలని కోరారు. ఇది ఓట్ల రాజ్యమని, ఉపాధ్యాయులు తనపై నిసారనుల ఒత్తిడులు వ్యయోగించడంవల్ల 'వూస్టింగులు- పోస్టింగులు' తనవలన జరిగి, తానెంతో బాధపడుతుంటానని, పదవిలో వున్నవారు అందరినీ మెప్పించలేమని, అందువల్లే దూషణలకు క్రుంగిపోక, భూషణలకు పొంగిపోక, ఆత్మ విశ్వాసంతో ముందుకు పోతున్నానని శ్రీ ఎఱ. సి. మనను విప్పిచెప్పారు. కందుకూరు తాలూకాకు వీడ్కోలు కామకగా 2 బాలుర హైస్కూళ్లు, 2 బాలికల హైస్కూళ్లు ఐహాకరిస్తున్నా నన్నారు. ఇంతవరకు ఇద్దరు మంత్రులతో వలుకుబడిగలిగి వుండిన సింహపురి మండలము, నాయుడుగారి పోకతో, ఒకమంత్రి ప్రాతినిధ్యంతో మాత్రమేవుండవలసివస్తుందని, నాయుడుగారి పోకకు 'విదారాన్ని' వ్యక్తంచేశాడు ఎఱ. సి.

వాకాడునంస్థల చైతన్యశక్తి, కానన మండలి అభ్యర్థియైన శ్రీ నేదురుమల్లి జనార్దనరెడ్డికూడా 'గెస్ట్ స్పీకరు'గావచ్చి మాట్లాడాడు. కొత్త జిల్లా ఏర్పడనున్న తరుణమయంలో పాతమిత్రులను ఒకసారి చూచిపోవుటకు వచ్చానన్నాడు శ్రీ జనార్దనరెడ్డి నాయకులు వ్యక్తానురంజకతతో వ్యవలవ్యగతికి వనిజేసి వారి జేజేలు పొందాలన్నారు. పొగడడం కాదంటూనే 'నుందరన్న' నమితిని (ఉలవపాడు నమితిని) ఆదర్శనమితి అని వ్యశంసించారు. చేస్తున్నది విద్యాసేవ, పోలీచేస్తున్నది వత్తిరిద్యోస్థానం–అందువల్ల జనార్దనరెడ్డిగారు మన విద్యావిషయాలను గూర్చి కూడా మాట్లాడారు. విద్యావిషయంలో మనం యింకా ఎంతో వురోభివృద్ధి చెందవలసివున్నదంటూ; మనదేశంలో ప్రతుత్వం ఒక్కో విద్యార్థిమీద 6 రూపాయలు మాత్రం, అమ్మ రాలా అరురూపాయలు మాత్రం, ఖర్చుచేస్తుండగా; మన శత్రు దేశమైన చైనా రూ. 350 లు, బర్మా రూ 750 లు, అగ్రదేశమైన అమెరికా రూ 1700 లు ఖర్చుపెడుతున్నద చెప్తూ విద్యకు ఎక్కువమొత్తం కేటాయించినందుకు అంధ్రనభుత్వాన్ని అభినందించారు.

విమల నమితిరాజు శ్రీ జక్కల నుందర రామరెడ్డిగారు వుపన్యసించారు. జక్కగా రించికి కోడలిని పంపిస్తున్నట్లు, తనను ఎఱ. సి ఉంగోలజిల్లాకు పంపుతున్నాడని; కాని తన అంతరాత్మ మాత్రం తన నమితి నెల్లూరు జిల్లాలోనే వుండగలదని ప్రబోధిస్తున్నదని నుందరయ్య అన్నాడు. ఉలవపాడు నమితిని దీర్ఘకాలం నిశితంగా ఖండించాడు. నమితిని యధాతధంగా వుండమని నమితి నర్వసభ్యులు మాపేశం తీర్మానించిందని; ఒక్క నభ్యుడుమాత్రం నమితి విలరాదని కోరుతూ, ఉంగోలులో చేర్చబడాలని వాదించాడని నుందరయ్య వెల్లడించాడు. నమితి ఎవరిదైనా, నమితి పెనిడెంటు ఎవరమనిపైనా నమితిని ముక్కచెక్కలు చేయకుండా, కందుకూరు తాలూకాను వూర్తిగా ఇటు నెల్లూరులో వుంచడమో, లేక అటు ఒంగోలులో చేర్చడమో జరగాలని నుందరయ్య మోషించాడు. తర్వాత రాజకీయాలకు మరలాడు. విడిచిన బంధు మిత్రులనునే భారత చక్కిలో, అందరినీ వదలుకొని నాయుడుగారి విజయాశ్వికి శక్తివంచనలేకుండా పాటుబడిమాట విలువుకున్నానన్నాడు. న్యాయమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో వ్యక్తుల వురోభివృద్ధికి అడ్డుకడు మంత్రిని సైతం 'స్రైంతునా' అంటూ ఉల్లాసాది గర్జించాడు. సింగరాయకొండలో ఇంజనీయర్ కాలేజి స్థాపనకు వ్యయత్నం జరుగుతున్నదని చెప్తూ, దాతలు ముందుకువచ్చి నహాయపడాలని విజ్ఞప్తిచేశారు.

నభాధ్యక్షుడు, కాననసభ్యుడు శ్రీ పెదవాడ పాపిరెడ్డి, ముస్గురు నాయుళ్ల (అబ్బాయి నాయుడు, పెరుమాళ్ళు నాయుడు, 'మంచోడ్డో మానంవహింపే' చెంచురామానాయుడు) నాయకత్వంలో గత 40 ఏళ్ళుగా వుండిన కందుకూరు అదృష్టవంతురాలన్నారు. ఇటీవల రాష్ట్రంలో వుద్యోగాలుతగ్గి విద్య ఎక్కువై పోతున్నదని పాపిరెడ్డి అన్నాడు. 7 నంవత్సరాలలో 75 వున్నత పాఠశాలలు నెలకొల్పిన ఎన్. సి. ని అభినందించారు.

కోవూరు నమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులరెడ్డికూడా మాట్లాడారు. –ఐ. వి.

——

జినవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

రించినయెడల యీ బెడద నులభంగా వదిష్కారం కాగలదు. తదధికారులు వున్నారాలోచించవల్సిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇసుకపాళెం. –దేవళ్లరాధాకృష్ణారెడ్డి

వర్షధాటికి నెల్లూరు నగరం

వదిరోజులుగా నెల్లూరులో పెద్దవర్షమే ధంచికురిసింది. ఇంతకాలం అనావృష్టితో బాధపడుతూ క్యాగడానికి సిద్ధుసైకం లేకుండా అల్లాడుతుండిన పల్లెలు, ఇవ్వుడు అవనరానిదింది కుంభవృష్టే కురిసినా, అక్కడక్కడా వంటనష్టాలు నంభవించినా మొత్తంమీద వర్షం కురిసినందుకు, ఇంతకాలానికి వానజల్లులు చూచినందుకు మొత్తంమీద వళ్ళు జల్లుమన్నది.

వార్డగారు వారగేయంలో, నడిపించినట్లు–

"వర్షం, వర్షం,
జగతికి హర్షం
నమయగ తర్షం
రుచులకు వరుగులు
గిసులకు వులకలు
గరికల మొలకలు..."

ఈ వర్షంయాది హర్షించాల్సిందే. కాని దినుకువడితే దినవశమంటూ దీపరగా వుండే నెల్లూరుకోడ్డు తల్చుకున్నతర్వాత వర్షమంటే హర్షం పోతుంది. ఇంత వాన ఎందుకు కురిసిందా? అనుకోక తప్పలేదు.

ఒకజల్లు వడిశేవేదాలు నెల్లూరు మున్సిపల్ కోడ్డ నగ్నధండాలం అయిపడి పోతుంది. అబ్బాంటిది యీ కుంభవృష్టిలో నెల్లూరు కోడ్డు నరకలోకపు దారులుగానే ప్రత్యక్షమయ్యాయి. ఇది కోడ్డా కాదు గుంటలా? ఇది బాటలా శేక బురద కాల్వలా? ఈ వర్షంలో నెల్లూరు వైభవం చూస్తుంటే నెల్లూరును పరిపాలిస్తున్నది మున్సిపాల్టీయా శేక మేజర్ పంచాయితీయా అని అనుమానం వేస్తున్నది. ఈ వర్షాగమనం మన మునిసిపాలిటీ మున్సిపాల్టీ పరిపాలనమీద వొక తిరుగులేని తీర్పుగా కనవడ్తున్నది. ఛేర్మెన్ గారికి ఎట్లా తోస్తున్నదోమరి?

నెల్లూరు. –ఒక సామాన్యపౌరుడు.

——

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

తోటలో వేసుకునేందుకు బెంగుళూరు నుండి జామ మొక్కలు కొనుక్కువేందుకై వచ్చినట్లు వార్తాద్వారు. పాపం ఎంత నంగి! చల్లకొచ్చి ముంతదాచడమంటే ఇదే కాబోలు!

కొన్ని కాంగ్రెస్ వదంతులు

ఇదెంతవరకు నిజమోకాని కాంగ్రెస్ అధ్యక్షస్థానానికి శ్రీ సి. నుబ్రహ్మణ్యం, నంజీవయ్యగార్ల పేర్లు ఇండికేట్ వర్గంగా బినవస్తున్నవట. సిండికేట్ సోదరులు ఇందుకు చచ్చినా వప్పుకుంటారా? నిజలింగప్ప స్థానంలో వొక్కళ్ళవ్రధాని ఇందిరమ్మ కొత్త కాంగ్రెస్ అధ్యక్షపదవి వచ్చుటుంచే తప్ప తక్కిన యేర్పాట్లన్నీ వీరు ప్రతిఘటించగలరని అంటున్నారు. ఇదైనా సిండికేట్‌కు దావుదెబ్బే గదా! కడకు వీమవుతుందో చూడాలి. పాపిల్ పీమీ మాట్లాడడంలేదు ఎందుకల్లనో?

దాదాపు వ్యతి రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ నాయకుల్లో రెండు నృష్టమైన చీలికలు జరగబోతున్నాయి. మొన్న బొంబాయి కాంగ్రెస్ నమ్మేళనంలో ఇందిరమ్మ గూటివారు, సిండికేట్ గ్రూపువారు చేసుకున్న గంతాలు, అల్లర్లు అనవ్యంగా వున్నాయి. కడకు దేశం ఎంత భ్రష్టికి దిగజారిపోతున్నదో యీ సిగపట్లు గోక్కాలే సాక్ష్యం! రేపు నంవత్సరం 1 తేదిని జరగబోయే కాంగ్రెస్ వర్కింగు కమిటీలో వీమి జరుగుతుందో?

ఆపీ–యీపీ

● చండీఘర్ కోనం వంతాట్ వృద్ధ వాయకుడు పెనుమాట వేస్తున్న అమరణ నిరాహారదీక్ష 70 వ రోజుకూడా దాటింది. అయన ఆరోగ్య వరిస్థితి చాలా ఆందోళనకరంగా వుంది. మనిషి నృ్పహాలోకూడా లేడు. వీ క్షణంలో వీ మైనా కావచ్చు నంటున్నారు. వ్యధాని చండీఘర్ పార్కులా మాత్రం బయటపెట్టడంలేదు. ఆమె పావం కాంగ్రెస్‌ముకా పోరాటాల్లో నిమగ్నమై యివన్నీ ఆలోచించే స్థితిలో వున్నదా?

● కేంద్రమంత్రి జగ్జీవనరామ్‌గారు పావం 'మతిమరవుజబ్బు' నుంచి బయట పడ్డారట. అంచే గత 11 వీళ్ళ జ్ఞాపకమ్ బాక్స్ బకాయిలు తిర్చేశారట కాని యీ తతంగంలో వతనమైన వైతిక విలువల వ్యాప్తి వనిచేసే వాడుడే లేకుండా పోయాడు. మామూలు పొరుపైతే ఎన్ని పెనాల్టీలు చెల్లించాల్సి వుండేదో? ఎన్ని శేనులు ఎదుర్కొవల్సి వుండేదో?

● అమెరికా 'రోడసిపీరులు,' చంద్రలోక యాత్రికులు నిల్ ఆర్మ్‌స్ట్రాంగ్, ఎడ్విన్ ఆల్డిన్, మైకేల్ కాలిన్స్ వీళ్ళ ముగ్గురూ యీ అక్టోబరు 28 శేదిన బొంబాయి రాబోతున్నారు. వీళ్ళకు గౌవ్రవ పౌరనన్మానం చేసేందుకు బొంబాయి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వీర్మాట్లు చేస్తున్నదట. ఇందుకోనం 50 వేల రూపాయలు కేటాయించినట్లు బొంబాయి కార్పొరేషన్ కమిషనర్ మన పోమంది యష్వన్‌రావ్ చవ్వాగారి వువాచ. 50 వేల రూపాయలు కేటాయింపంచే లక్ష రూపాయలైనా ఖర్చుగాకుండావుంటుందా?

——

వారం.....వారం

(3వ పేజీ కొరవ)

చేతబట్టుకొని, కామరాజ్ అంగీకరించిన కార్యక్రమాన్ని తన వ్యక్తుక్వం ద్వారా వడిపి, 1972 లో తివంతో రథశకలాడే, సామాన్య వ్యక్తులలోని అత్యధిక సంఖ్యాకుల అమోదంపొందే కాంగ్రెస్ నంస్థను వ్రజల ఎదుటకు తేవలెనని వ్యధాని నంకల్పం.

అప్పుడు ఏం చేస్తారో ఇప్పుడుకూడా వజ్రే కమ్యూన్లు అలోచించుకుంటారు– అగొడవ మనకేల?

• • •

మార్క్సిస్ట్ వ్యక్తుక్వాలో ఒకటి ఈ వంక్తులందే లోవుగా వడిపోతే ఆశ్చర్య వడకండి. రెండవది మరికొంతకాలం వుంటుందేమో?

మార్క్సిస్టులకు ఈ వడగొట్టే విద్య కామరాజ్‌కాయినా, కాంగ్రెస్‌వారే నేర్ప లేదా? కేరళలో మార్క్సిస్టు తడితర శక్తులకు బలం రావడానికి కాంగ్రెస్‌వారే కారకులు కారా?

బెంగాల్‌లో కాంగ్రెస్ వ్యక్తుక్వాన్ని కాంగ్రెస్‌వారే వడగొట్టలేదా?

మార్క్సిస్టు వ్యక్తుక్వాల పతనానికి విపరీతమైన అనవసరం కారణం. కాంగ్రెస్ వ్యక్తుక్వాల పతనానికి బాధ్యతా రహిత ప్రవర్తన కారణం.

దేశానికి నూత్న రాజకీయ నృష్టి కావలెను. ఇందుకు ఇందిరాగాంధి ఉద్యమం తోడ్పడగల్గితే, అది వేద్దు పాతుకుంటుంది. ఇంకెక్కడా, కనుచూపు మేరలో నూత్న నృష్టికై యత్నం కానరాదు. వస్తే నంతోషిస్తాం.

——

పంచాంగం

గురుమౌఢ్య నివృత్తి

అక్టోబరు 28 శేది గురు మౌఢ్యము పోవును, తూర్పుదిశ గురోదయము.

స్వాతికార్తె

అక్టోబరు 24 శేది ఉదయం 9–20 గంటలకు స్వాతికార్తె ప్రవేశం.

ముహూర్తములు

అక్టోబరు 29, 31 శేదులు ముహూర్త దినములు.

అక్టోబరు తిథులు

25	శని	పూర్ణిమ	ను. 1–03 గం.
26	ఆది	కృష్ణపాడ్యమి	మ. 12–59 గం.
27	సోమ	విదియ	మ. 1–14 గం.
28	మంగళ	తదియ	మ. 2–17 గం.
29	బుధ	చవితి	మ. 3–33 గం.
30	గురు	పంచమి	సా. 5–07 గం.
31	శుక్ర	షష్ఠి	రా. 6–55 గం.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

నగల బహిరంగ యాలము

శేట్ రతన్‌చంద్ & బ్రదర్స్

8/98, బజారువీధి–గూడూరు.

వారి కావున కుదువ వుంచిన నగలు 31–10–68 నంజరం వరకు విడిపించక వున్నది. శేటలాగులో తెలియవరచిన ప్రకారం 26–10–69 శేదినకాక 2–11–69 శేదిన నెల్లూరులో రాయుటీవిధిలో వుండు నె. 17/8 డు యింటిలో వగలు 1 గంట నుండి బంగారు, వెండి, రాళ్ళు పొదిగిన నగలు బహిరంగముగా యాలము జరుపబడును.

కె. వి. రామకృష్ణారావు,
వ్యక్తుక్వం అనుమతించిన వేంముదారు
11/151, సంతపేట–నెల్లూరు.

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్ట్ మున్సిఫ్ కోర్టులో

B. P. No. 132 of 1968.

S. C. No. 277 of 1964.

రావర్ల చంమయ్యచౌదరి —వాది.
మున్నెల్లి రామయ్య వగైరా—వ్యతివాద్దు.

ఇందువల్ల తెలియజేయడ మేమనగా:–

యిందుక్రింద వివరించిన షెడ్యూలు దాఖలాఆస్తిని పైకోర్టువారివల్ల 3–11–69 శేదిన వగలు 10 గంటల నుండి సాయంత్రము 5 గంటల వరకు బహిరంగముగా యాలము చేయబడును.

ఆస్తి షెడ్యూలు:–

నెల్లూరు రి. డి. యలాకా, నెల్లూరు నబ్‌రిజిస్ట్రరులో చేరిన, నెల్లూరు తనుకా, గడ్డంవారి పిరిలో వార్డు నె 14 డు, డోర్ నె. 201 డు గల వ్యతివాదులకు చెక్కు అనురవముగల యిల్లు – కాలిస్తళమునకు హద్దులు:– [తూ] రాజవిధి కొంతవరకు, కందుకూరు మహాలక్ష్మమ్మ మిద్దెగోడ [ప] కందుకూరు మహాలక్ష్మమ్మ కాలాకు ప్రవారిగోడ కొంతవరకు, మిద్దెగోడ కొంతవరకు కొత్తనూతి కనకమ్మ యింటిగోడ కొంతవరకు [ప] కొమ్మాకు శకుంతలమ్మ కాలిస్తళము [ఉ] కొత్తూరు మహాలక్ష్మమ్మ యిల్లు కొంతవరకు, మున్నెల్లి వెంకటనుబ్బమ్మ కాలిస్తళము కొంతవరకు. యీ హద్దులోని మిద్దెయిల్లు 1 అంకణము. 6 - 689 చ. మీ. ఖాంకురేకులషెడ్డు 1½ అంకణము. 10 - 083 చ మీ. కాలియాకుల షెడ్డు 2½ అంకణములు. 16 - 722 చ. మీ. కాలిస్తళం 4 అంకణములు. 26 - 756 చ. మీ. మొత్తం 11 అంకణములు. 78 - 579 చ. మీ. ఈ యిద్దకు అమర్చిన తలుపులు, ద్వారబంధములు, కిటికీలు, అరమరలు, ప్రైవసీసామానులు, అడుగుస్తళము, యిందులోని చేమడు బావిలో నగం వాటున్నూ.

(1) 5–11–56 శేదిన షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తిని మున్నెల్లి రామయ్య, చీమలమర్రి కృష్ణమ్మ పేరటికి రూ. 600/- లకు నామకార్డముగా వాటు విడదల వత్యం వ్యాయించియిచ్చియున్నారు.

(2) 5–11–56 శేదిన షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తిని పై చీమలమర్రి కృష్ణమ్మ, మున్నెల్లి రామయ్య పేరటికి రు. 1000/- లకు విక్రయంచేసి యిచ్చియున్నది.

(3) 14–9–59 శేదిన షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని మున్నెల్లి రామయ్య, శేవరి గురు మూర్తిశాస్త్రి పేరటికి రూ. 2000/- లకు నెల 1–కి రూ. 100–కి రూ. 1/- శెలను చెల్లించే చరతుతో అమ్మానం వుంచివున్నాడు. నదరు అమ్మాన ముఖ లోంది.

వాది తిమ్మకు రూ. 2000/- లు
అమినా తిమ్మకు రూ. 4000/- లు

—జి. వెంకయ్యనాయుడు,
వాది అడ్వకేటు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore, (A. P.)